

คู่มือ

การใช้รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียน
ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา
ในหลวงรัชกาลที่ 10 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในพื้นที่รับผิดชอบสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

กลุ่มพัฒนาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการภาค 13
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คู่มือ

การใช้รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียน
ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10
ของสถานศึกษาในพื้นที่ ฐาน
ในพื้นที่รับผิดชอบสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

กลุ่มพัฒนาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการภาค 13

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในพื้นที่รับผิดชอบสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่รับผิดชอบโครงการ และครูผู้สอนสามารถเสริมสร้างพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงให้กับผู้เรียนตามแนวพระบรมราโชบายด้านการศึกษาให้ได้ผลอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นความสำคัญในการเรียนและการตั้งมั่นยึดถือปฏิบัติตามหลักศาสนาได้อย่างถูกต้อง อันจะนำไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจังและเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม โดยแนวทางการดำเนินงานนี้ เป็นการพรรณนางานและกำหนดแนวทางการดำเนินการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย แนวคิด ทฤษฎี และหลักการเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา แนวทางการพัฒนาผู้เรียน พร้อมตัวอย่างการจัดกิจกรรมการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ การจัดในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการจัดโครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญแต่ละสาขา คณาจารย์ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนนักวิชาการศึกษา และบุคลากรของสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนฉบับนี้ ให้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือฉบับนี้ คงจะเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้รับผิดชอบโครงการ ครูผู้สอนสถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้สามารถพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ตามแนวพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 ในการสร้างคนดี มีคุณธรรม มุ่งเน้นบ่มเพาะให้นักเรียนและเยาวชนเป็นคนดีควบคู่กับการมีคุณธรรม รู้จักเสียสละ อดทน บำเพ็ญประโยชน์งานสาธารณกุศล โดยจะต้องกระทำด้วยความเต็มใจ มีน้ำใจ เอื้ออาทร และดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างเป็นสุข

กลุ่มพัฒนาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการภาค 13
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ค
สารบัญแผนภูมิ	ง
1. ความเป็นมาและความสำคัญ	1
2. แนวคิดพื้นฐานในการพัฒนา	3
3. องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนด้วยรูปแบบ DPS (DPS Model)	8
3.1 หลักการของรูปแบบ	9
3.2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ	10
3.3 ระบบและกลไกของรูปแบบ	10
3.4 วิธีการดำเนินงานของรูปแบบ	14
3.5 แนวทางการประเมินผลรูปแบบ	35
3.6 เงื่อนไขของรูปแบบ	36
ภาคผนวก ตัวอย่างแนวทางการพัฒนาตามรูปแบบ	37
ก ตัวอย่างการพัฒนาด้วยกิจกรรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ แผนการพัฒนาที่ 1 การจัดการเรียนรู้บูรณาการใน 8 กลุ่มสาระ การเรียนรู้ (Integration)	38 39
ข ตัวอย่างการพัฒนาด้วยการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน แผนการพัฒนาที่ 2 การจัดในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (Activity)	59 60
ค ตัวอย่างการพัฒนาด้วยโครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Project) แผนการพัฒนาที่ 3 โครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Project)	107 108
ง ตัวอย่างการพัฒนาโดยสอดแทรกในกิจกรรมประจำวัน ตัวอย่างแบบบันทึกกิจกรรมการปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยสอดแทรกในกิจกรรมประจำวัน	120 121
ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล	127
คณะผู้จัดทำ	129

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระตามแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา	16
ตารางที่ 2	กิจกรรมการจัดการเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (Activity) ตามแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา	20
ตารางที่ 3	กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ในโครงการ/กิจกรรมตามแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา	24
ตารางที่ 4	กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ปลูกฝังคุณลักษณะผู้เรียนโดยสอดแทรกกิจวัตรประจำวันตามแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา	34

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภาพที่ 1	
แสดงรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในพื้นที่รับผิดชอบสำนักงาน ศึกษาธิการภาค 13 ด้วยรูปแบบ DPS (DPS Model)	8
แผนภาพที่ 2	
แสดงภาพจำลองรูปแบบ DPS (DPS Model)	11
แผนภาพที่ 3	
แสดงแนวทางการพัฒนาหลักสูตรบูรณาการ	40
แผนภาพที่ 4	
แสดงผังความคิดการจัดกิจกรรมหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ 8 กลุ่มสาระ	42

**คู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียน
ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในพื้นที่รับผิดชอบสำนักงานศึกษาธิการภาค 13**

1. ความเป็นมาและความสำคัญ

พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงตอบรับขึ้นทรงราชย์สันตติวงศ์เป็นพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ 10 แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2559 ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต และได้มีพระราชดำรัสตอบรับการขึ้นทรงราชย์ ความว่า “เพื่อสนองพระราชปณิธาน และเพื่อประโยชน์ของประชาชนชาวไทยทั้งปวง” กอปรกับพระราชปณิธานด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร คือ การสร้างคนดี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ จึงทรงมีพระราชโบายเพื่อสืบสานพระราชปณิธานแห่งองค์พระบรมชนกนาถในการสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง โดยทรงมุ่งเน้นให้การศึกษาต้องเสริมสร้างพื้นฐานแก่นักเรียนทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย (1) การมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง (2) การมีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม (3) การมีงานทำ มีอาชีพ และ (4) การเป็นพลเมืองดี

เนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติเป็นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10 แห่งพระบรมมหาราชจักรีวงศ์ แห่งราชอาณาจักรไทย กระทรวงศึกษาธิการจึงขอพระราชทานพระบรมราชนุญาตน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษามาเป็นหลักชัยในการสร้างนักเรียนเป็นคนดี พัฒนาให้เป็นคนเก่ง สู่การปฏิบัติตามรอยพระยุคลบาทอย่างเป็นรูปธรรม ด้วยการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีรูปแบบการพัฒนาผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 มุ่งเน้นให้สถานศึกษาเกิดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม โดยมีแนวทางในการดำเนินการดังนี้

1. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยบูรณาการระหว่างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกับสภาพภูมิสังคมของโรงเรียน เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสร้างสุขและมุ่งสร้างพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงให้กับผู้เรียนทั้ง 4 ด้าน ตามพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ประกอบด้วย

1.1 มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง ประกอบด้วย การรับรู้และเกิดความเข้าใจต่อชาติบ้านเมือง การยึดถือตั้งมั่นในศาสนาของตน มีความมั่นคงและเทิดทูนในสถาบันพระมหากษัตริย์ รวมทั้งมีความเอื้ออาทรต่อครอบครัว ชุมชนท้องถิ่น และสังคมของตน

1.2 มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม ประกอบด้วย รู้จักแยกแยะสิ่งที่ดี-ชอบ/ชั่ว-ดี ปฏิบัติแต่สิ่งที่ดีถูกต้อง ดีงาม ปฏิเสธละเว้นสิ่งที่ไม่ดี สิ่งชั่ว และช่วยกันสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง

1.3 มีงานทำ มีอาชีพ ประกอบด้วย การเลี้ยงดูบุตรหลานภายในครอบครัว หรือการฝึกฝนอบรมในสถานศึกษา โดยจะต้องมุ่งให้เด็กและเยาวชนรู้จักทำงาน สู้งาน ปฏิบัติงานจนสำเร็จ รวมทั้งการฝึกฝน

อบรมทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตรจะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนสามารถทำงานเป็น มีงานอาชีพทำในที่สุด และต้องสนับสนุนให้ผู้สำเร็จหลักสูตรได้มีอาชีพ มีงานทำจนสามารถเลี้ยงตัวเองและครอบครัว

1.4 เป็นพลเมืองดี ประกอบด้วย การเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ นับเป็นหน้าที่ของทุกคน โดยเฉพาะสถาบันครอบครัว สถานศึกษา และสถานประกอบการจะต้องส่งเสริมให้ทุกคนได้มีโอกาสทำหน้าที่เป็นพลเมืองที่ดี ซึ่งการเป็นพลเมืองดี คือ “เห็นอะไรที่จะทำประโยชน์เพื่อบ้านเมืองได้ก็ต้องทำ” เช่น งานอาสาสมัครงานบำเพ็ญประโยชน์ งานสาธารณกุศลโดยต้องทำด้วยความเต็มใจ มีน้ำใจ และความเอื้ออาทร

2. สร้างการรับรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้ให้แก่บิดามารดา ผู้ปกครอง และชุมชนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความเข้าใจและให้ความร่วมมือดูแลบุตรหลานร่วมกับโรงเรียนอย่างใกล้ชิด

3. จัดระบบการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างเต็มตามศักยภาพ โดยมุ่งวัดประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์

กระทรวงศึกษาธิการมีบทบาทอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและกำหนดหน้าที่ให้ดูแลการจัดการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท รวมถึงการกำหนดนโยบาย แผน และมาตรฐานการศึกษา สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษา นับได้ว่าเป็นกระทรวงที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นองค์กรที่มีหน้าที่โดยตรงในการขับเคลื่อนระบบการศึกษาของประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากำลังคน ประชากร และทรัพยากรบุคคลของประเทศให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาตามที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ระบุไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกายและจิตใจ มีสติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข” ทั้งนี้ได้กำหนดนโยบายเพื่อให้หน่วยงานทางการศึกษาในสังกัดนำไปเป็นหลักในการขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จ

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว สำนักงานศึกษาธิการภาค 13 เป็นหน่วยงานราชการส่วนกลางที่ปฏิบัติหน้าที่ในส่วนภูมิภาค มีบทบาทหน้าที่ในการขับเคลื่อนการศึกษาในระดับภาคและจังหวัดในลักษณะการอำนวยความสะดวก ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการศึกษาแบบบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานทั้งในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานอื่นหรือภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาในระดับภาคให้เชื่อมโยงและสอดคล้องกับทิศทางการจัดการศึกษาและการพัฒนาประเทศ รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาจังหวัดในพื้นที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานด้านวิชาการ การวิจัยและพัฒนา การติดตาม ประเมินผล เพื่อจัดทำข้อเสนอในการเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการและนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลในระดับกลุ่มจังหวัดและจังหวัด ตลอดจนจุดเน้นการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการในภูมิภาค ได้ตระหนักและเล็งเห็นความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมุ่งหวังเพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อบ้านเมือง มีโอกาสทำหน้าที่เป็นพลเมืองดี มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม บ่มเพาะให้เยาวชนไทยเป็นคนดี พัฒนาเป็นคนเก่งสู่การปฏิบัติตามรอยพระยุคลบาทอย่างเป็น

รูปธรรม ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนให้เกิดการปรับตัวเพื่อดำรงอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนาสังคมให้ก้าวหน้าอย่างยั่งยืน นำไปสู่การเป็นชุมชนที่เข้มแข็ง สอดคล้องตามยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่มุ่งเน้นให้มีการพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยเป็นสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ส่งผลให้ทุกองค์กรมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีผู้นำที่มีความสามารถ มีทักษะ มีคุณลักษณะที่เหมาะสม และมีศักยภาพสูงในการขับเคลื่อนองค์กรให้ไปในทิศทางที่ดี เพื่อสามารถนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ เพื่อให้สังคมสามารถก้าวทันกับยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้ จึงได้พัฒนารูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในพื้นที่รับผิดชอบสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ขึ้นในครั้งนี้

2. แนวคิดพื้นฐานในการพัฒนา

รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในพื้นที่รับผิดชอบสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ได้ดำเนินการตามแนวคิด ทฤษฎี และหลักการที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

(1) พระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10 โดยการศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน 4 ด้าน ได้แก่

(1.1) มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

- 1) มีความรู้ความเข้าใจต่อชาติบ้านเมือง
- 2) ยึดมั่นในศาสนา
- 3) มั่นคงในสถาบันพระมหากษัตริย์
- 4) มีความเอื้ออาทรต่อครอบครัวและชุมชนของตน

(1.2) มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-มีคุณธรรม

- 1) รู้จักแยกแยะสิ่งที่ดี-ชอบ/ชั่ว-ดี
- 2) ปฏิบัติแต่สิ่งที่ชอบ สิ่งที่ดีงาม
- 3) ปฏิเสธสิ่งที่ไม่ดี สิ่งที่ไม่ดี
- 4) ช่วยกันสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง

(1.3) มีงานทำ-มีอาชีพ

- 1) การเลี้ยงดูลูกหลานในครอบครัว หรือการฝึกฝนอบรมในสถานศึกษา ต้องมุ่งให้เด็กและเยาวชนรักงาน สู้งานทำงานสำเร็จ
- 2) การฝึกฝนอบรมทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตร ต้องมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนทำงานเป็น และมีงานทำในที่สุด
- 3) ต้องสนับสนุนผู้สำเร็จหลักสูตรให้มีอาชีพ มีงานทำ จนสามารถเลี้ยงตัวเองและครอบครัว

(1.4) เป็นพลเมืองดี

1) การเป็นพลเมืองดี เป็นหน้าที่ของทุกคน
2) ครอบครัว-สถานศึกษาและสถานประกอบการ ต้องส่งเสริมให้ทุกคน
มีโอกาสทำหน้าที่เป็นพลเมืองดี

3) การเป็นพลเมืองดี คือ “เห็นอะไรที่จะทำเพื่อบ้านเมืองได้ก็ต้องทำ”
เช่น งานอาสาสมัคร งานบำเพ็ญประโยชน์ งานสาธารณกุศล ให้ทำด้วยความมีน้ำใจและความเอื้ออาทร

(2) วงจรคุณภาพ Deming Cycle (PDCA) ประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การดำเนินการตามแผน (Do) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุงแก้ไข (Act) โดยในขั้นตอนการวางแผน การลงมือปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบผลลัพธ์ที่ได้ หากไม่ได้ผลลัพธ์ตามที่คาดหมายไว้ จะต้องทำการทบทวนแผนการโดยเริ่มต้นใหม่และทำตามวงจรคุณภาพซ้ำอีก เมื่อวงจรคุณภาพหมุนซ้ำไปเรื่อย ๆ จะทำให้เกิดการปรับปรุงงานและมีระดับผลลัพธ์ที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งหลักการดังกล่าว หากนำมาปรับใช้กับสถานศึกษาจะช่วยพัฒนาบุคลากรและนักเรียนให้มีคุณภาพได้

ดังนั้น การใช้วงจรคุณภาพ (PDCA) มาใช้ในสายสนับสนุน ฝ่ายบริหารกำหนดเป็นขอบข่ายและขั้นตอนการบริหารงานตามวงจรคุณภาพ (PDCA) ประกอบด้วย

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan) ได้แก่ การเตรียมการไว้ล่วงหน้าเพื่อจะทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดเป้าหมาย จัดทำแผนตามเป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน ระยะเวลา งบประมาณ ผู้รับผิดชอบ และการประเมินผล

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการตามแผน (Do) ได้แก่ การดำเนินงานต่อเนื่องจากการวางแผน โดยมีการอบรม ประชุมชี้แจง มอบหมายผู้รับผิดชอบ และให้การสนับสนุนงบประมาณ ทรัพยากร บุคลากร และดำเนินการนิเทศ แนะนำ กำกับ ติดตาม เพื่อให้งานเป็นไปตามแผนที่กำหนด

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบ (Check) ได้แก่ การประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผน โดยจัดให้มีการประเมินผลตามแผนที่กำหนด วิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุที่เกี่ยวข้องจากการเปรียบเทียบระหว่างเป้าหมายกับการดำเนินการตามแผน เพื่อจะทราบว่าต้องปรับปรุงแก้ไขอย่างไร

ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงแก้ไข (Act) ได้แก่ การนำผลการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุที่เกี่ยวข้องมาปรับปรุงแก้ไข และหากผลการดำเนินงานยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายก็ต้องปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานใหม่ให้เหมาะสมในการวางแผนระยะต่อไป แต่หากผลการประเมิน พบว่า งานสำเร็จตามเป้าหมายแล้ว การวางแผนครั้งต่อไปต้องปรับเปลี่ยนเป้าหมายให้สูงขึ้นเพื่อให้เกิดการพัฒนาและจัดทำรายงานไว้เป็นหลักฐาน

(3) การบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา (Participation) กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการบริหารที่ทุกคนในองค์กรหรือต่างองค์กรได้มีโอกาสจัดกระทำการทำงานตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ และมีผลสัมฤทธิ์ตามความประสงค์ที่ต้องการ ผู้นำในการบริหารแบบมีส่วนร่วมจึงต้องมีทักษะในงานและความฉลาด มีความสามารถในงานและการตัดสินใจ มีมนุษยสัมพันธ์และคุณธรรมใน

การปฏิบัติงาน และมีความสามารถในบทบาทของตนเองอย่างดี กระบวนการบริหารจึงจะบรรลุเป้าหมายขององค์กรที่ต้องการได้ด้วยดี ทั้งยังเป็นการแบ่งเบาภาระของโรงเรียนได้

กระบวนการดำเนินงานและกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาเป็นกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาต้องประกอบด้วย คณะกรรมการ ได้แก่ คณะครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน กระบวนการการมีส่วนร่วมมี 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ การมีส่วนร่วมทางตรงและการมีส่วนร่วมทางอ้อม การมีส่วนร่วมทางตรง คือ การเข้าไปมีส่วนร่วมในลักษณะการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบ เนื่องจากเป็นหน้าที่โดยตรง ได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน และบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษา สำหรับการมีส่วนร่วมทางอ้อมจะเป็นลักษณะกรรมการหรือผู้แทน ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรท้องถิ่น และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาทุกระดับ อย่างไรก็ตามการที่จะบริหารงานแบบมีส่วนร่วมให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพสูงสุด ผู้บริหารเป็นบุคคลสำคัญที่จะเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการบริหารงานมากน้อยเพียงใด เนื่องจากการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานนั้นนอกจากจะเป็นการสร้างสรรค์ประสบการณ์แล้ว ยังเป็นการสร้างความเป็นเจ้าของและเกิดความพึงพอใจในการทำงานด้วย ในส่วนของระดับการมีส่วนร่วมจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบของผู้ร่วมงาน ระดับความสำคัญของงาน ประกอบกับเวลา สถานการณ์ และพฤติกรรมการทำงานของผู้ร่วมงาน ดังนั้น ความสำเร็จของการบริหารแบบมีส่วนร่วมจะมีประสิทธิผลมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ของผู้บริหารนั่นเอง

(4) การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management : SBM) เป็นแนวคิดทางการบริหารและการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นให้สถานศึกษาได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพภายใต้กรอบของกฎหมายที่ได้กำหนดไว้ โดยมีการกระจายอำนาจ การตัดสินใจที่จะพัฒนาสถานศึกษาในการดำเนินงานการบริหารงานแบบกระจายอำนาจ การบริหารงานแบบการมีส่วนร่วม การบริหารตนเอง การคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้ประชาชน และการตรวจสอบและถ่วงดุล โดยมีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและครูมีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและตั้งใจจริง

หลักการและความสำคัญของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน คือ การบริหารงานแบบกระจายอำนาจ การบริหารงานแบบการมีส่วนร่วม การบริหารตนเอง การคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้ประชาชน การตรวจสอบและถ่วงดุล การร่วมตัดสินใจตามความต้องการของสถานศึกษา โดยมีผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครู นักเรียน และผู้ปกครองในการทำหน้าที่ร่วมคิดร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ และร่วมประเมินการปฏิบัติงานการบริหารของสถานศึกษา รวมทั้งให้มีการปฏิบัติงานอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้จากทุกฝ่ายในสถานศึกษา รูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ได้แก่ รูปแบบที่มีผู้บริหารสถานศึกษาเป็นหลัก รูปแบบที่มีครูเป็นหลัก รูปแบบที่ชุมชนมีบทบาทหลัก รูปแบบที่ครูและชุมชนมีบทบาทหลัก

กระบวนการการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เป็นกระบวนการบริหารที่ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหาร คณะครู และบุคลากรของสถานศึกษาทำหน้าที่สนับสนุนและ

ส่งเสริมการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมดำเนินการปฏิบัติกิจกรรมของสถานศึกษาที่มอบหมายให้แล้วเสร็จอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลที่สนองต่อสถานศึกษามากที่สุดและรวดเร็วที่สุด

ประโยชน์ที่ได้จากการบริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน คือ การทำให้สถานศึกษามีอิสระในการดำเนินงานต่าง ๆ ของสถานศึกษา บุคลากรมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การปฏิบัติงานทุกอย่างทำเป็นรูปแบบของคณะกรรมการ มีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง พร้อมทั้งมีการวัดผลประเมินผลของผู้เรียน การปฏิบัติงานของทุกฝ่ายโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ บุคลากรเกิดความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมและปรารถนาที่จะพัฒนาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ ทำให้ชุมชนเกิดความมั่นใจ และให้ความไว้วางใจในการบริหารจัดการ

(5) แนวทางการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

การดำเนินการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สถานศึกษาควรดำเนินการโดยคณะกรรมการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษาอาจเป็นชุดเดียวกับคณะกรรมการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในกรณีสถานศึกษาขนาดเล็กอาจจะให้ครูผู้สอน ครูประจำชั้น หรือครูที่ปรึกษาเป็นผู้รับผิดชอบในการพัฒนา ทั้งนี้ ให้สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษาโดยมีหน้าที่ ดังนี้

(5.1) ศึกษานิยาม ตัวชี้วัด และพฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ประการ

(5.2) วิเคราะห์ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์แต่ละคุณลักษณะ

(5.3) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียนรายบุคคลก่อนการพัฒนา เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องและเหมาะสมกับพฤติกรรมของผู้เรียน

(5.4) สร้างหรือเลือกเครื่องมือในการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

(5.5) กำหนดวัตถุประสงค์และวิธีการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้สอดคล้องกับพฤติกรรมของผู้เรียนที่ต้องการพัฒนา

(5.6) ดำเนินการพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางที่กำหนดไว้ และประเมินผู้เรียนเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้า

(5.7) ดำเนินการประเมินผู้เรียนหลังการพัฒนาและสรุปผลการประเมิน

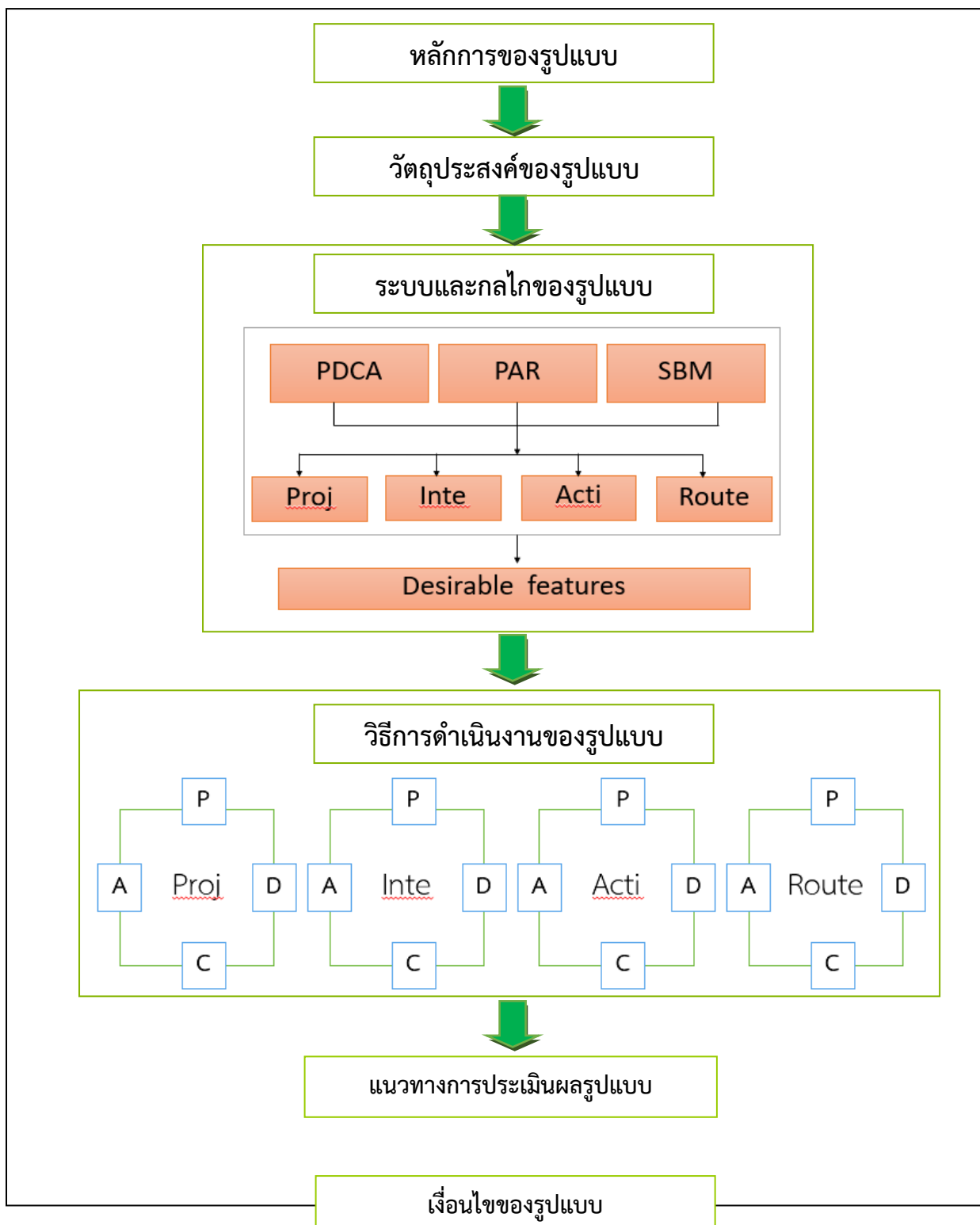
(5.8) รายงานผลการพัฒนาต่อผู้บริหารสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง

แนวปฏิบัติในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ประการ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทย และพลโลกในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์จำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูผู้สอน ครูประจำชั้น ผู้ปกครอง และชุมชนต้องร่วมมือกันปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง จึงต้องพิจารณาถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถานศึกษากำหนดให้จัดขึ้น แล้วส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งอาจดำเนินการพัฒนาด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- (1) บูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ (Integration)
- (2) จัดในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (Activity)
- (3) จัดทำโครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Project)
- (4) ปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยสอดแทรกในกิจวัตรประจำวัน (Routine)

3. องค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนด้วยรูปแบบ DPS (DPS Model)

แผนภาพที่ 1 แสดงรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในพื้นที่รับผิดชอบสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ด้วยรูปแบบ DPS

3.1 หลักการของรูปแบบ

การพัฒนาแบบแผนการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในพื้นที่รับผิดชอบสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ได้ดำเนินการตามแนวคิด ทฤษฎี และหลักการสำคัญ ประกอบด้วย การขับเคลื่อนด้วยการใช้วงจรคุณภาพ Deming Cycle (PDCA) ประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การดำเนินการตามแผน (Do) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุงแก้ไข (Act) การวางแผน การลงมือปฏิบัติตามแผน และการตรวจสอบผลลัพธ์ที่ได้ หากไม่ได้ผลลัพธ์ตามที่คาดหวังไว้จะต้องทำการทบทวนแผน โดยเริ่มต้นใหม่และทำตามวงจรคุณภาพซ้ำอีก เมื่อวงจรคุณภาพหมุนซ้ำไปเรื่อย ๆ จะทำให้เกิดการปรับปรุงงานและระดับผลลัพธ์ที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ ความไว้วางใจในการบริหารจัดการ และการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา (Participation) เป็นการบริหารที่ทุกคนในองค์กรหรือต่างองค์กรได้มีโอกาสจัดกระทำการทำงานตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ และมีผลสัมฤทธิ์ตามความประสงค์ที่ต้องการ ผู้นำในการบริหารแบบมีส่วนร่วมจึงต้องมีทักษะในงานและความฉลาด มีความสามารถในงานและการตัดสินใจ มีมนุษยสัมพันธ์และคุณธรรมในการปฏิบัติงาน และมีความสามารถในบทบาทของตนเองอย่างดี กระบวนการบริหารจึงจะบรรลุเป้าหมายขององค์กรที่ต้องการได้ด้วยดี ทั้งยังเป็นการแบ่งเบาภาระของสถานศึกษาได้ และการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management : SBM) เป็นแนวคิดทางการบริหารและการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นให้สถานศึกษาได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพภายใต้กรอบของกฎหมายที่ได้กำหนดไว้ โดยมีการกระจายอำนาจการตัดสินใจที่จะพัฒนาสถานศึกษาในการดำเนินงานการบริหารงานแบบกระจายอำนาจ การบริหารงานแบบการมีส่วนร่วม การบริหารตนเอง การคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้ประชาชน และการตรวจสอบและถ่วงดุล โดยมีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและครูมีส่วนร่วมในการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ ตั้งใจจริง กระบวนการ การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเป็นกระบวนการบริหารที่ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารครู และบุคลากรของสถานศึกษาทำหน้าที่สนับสนุนและส่งเสริมการบริหารจัดการ และมีส่วนร่วมดำเนินการปฏิบัติกิจกรรมของสถานศึกษาที่มอบหมายให้แล้วเสร็จอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลที่สนองต่อสถานศึกษารวดเร็วและมากที่สุด ประโยชน์ที่ได้จากการบริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน คือ ทำให้สถานศึกษามีอิสระในการดำเนินงานต่าง ๆ ของสถานศึกษา บุคลากรมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การปฏิบัติงานทุกอย่างทำเป็นรูปแบบของคณะกรรมการ มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง พร้อมทั้งมีการวัดประเมินผลของผู้เรียน และการปฏิบัติงานของทุกฝ่ายโปร่งใสตรวจสอบได้ บุคลากรเกิดความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมและปรารถนาที่จะพัฒนาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จ ทำให้ชุมชนเกิดความมั่นใจ

กระบวนการดำเนินงานและกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาเป็นกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาต้องประกอบด้วย คณะกรรมการ ได้แก่ คณะครู นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน โดยกระบวนการมีส่วนร่วมมี 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ การมีส่วนร่วมทางตรงและการมีส่วนร่วมทางอ้อม การมีส่วนร่วมทางตรง คือ การเข้าไปมีส่วนร่วมในลักษณะการปฏิบัติงานที่รับผิดชอบเนื่องจากเป็นหน้าที่โดยตรง ได้แก่ ผู้บริหาร ครู นักเรียน และบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียน สำหรับ

การมีส่วนร่วมทางอ้อมจะเป็นลักษณะกรรมการหรือผู้แทน ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และบุคคลที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาทุกระดับ อย่างไรก็ตามการที่จะบริหารงานแบบมีส่วนร่วมให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพสูงสุด ผู้บริหารเป็นบุคคลสำคัญที่จะเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานหรือผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการบริหารงานมาน้อยเพียงใด เนื่องจากการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน นอกจากจะเป็นการสร้างสรรค์ประสบการณ์แล้ว ยังเป็นการสร้างความเป็นเจ้าของและเกิดความพึงพอใจในการทำงานด้วย ในส่วนของระดับการมีส่วนร่วมจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความรับผิดชอบของผู้ร่วมงาน ระดับความสำคัญของงาน ประกอบกับเวลา สถานการณ์ และพฤติกรรมการทำงานของผู้ร่วมงาน ดังนั้น ความสำเร็จของการบริหารแบบมีส่วนร่วมจะมีประสิทธิผลมาน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ของผู้บริหารนั่นเอง

ดังนั้น รูปแบบ DPS (DPS Model) ประกอบด้วย แนวคิดการขับเคลื่อนด้วยการใช้วงจรคุณภาพ Deming Cycle (PDCA) การบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา (Participation) และการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management : SBM) เป็นกลไกการขับเคลื่อนที่จะส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 คือ มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม มีงานทำ-มีอาชีพ เป็นพลเมืองที่ดี

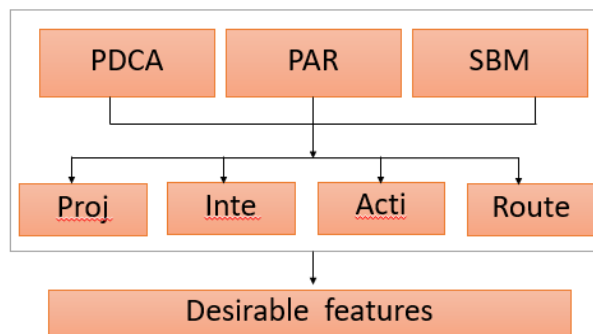
3.2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

รูปแบบในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในพื้นที่รับผิดชอบสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์หลัก คือ เพื่อพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 ด้วยรูปแบบ DPS (DPS Model) ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ย่อย ได้แก่

- (1) เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง
- (2) เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม
- (3) เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีงานทำ มีอาชีพ
- (4) เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่ดี

3.3 ระบบและกลไกของรูปแบบ

ระบบและกลไกของรูปแบบ DPS (DPS Model) เกิดจากการบูรณาการตามวงจรคุณภาพ Deming Cycle (PDCA) การบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา (Participation) และแนวคิดการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management : SBM) โดยการขับเคลื่อนส่งเสริมด้วยกิจกรรม 4 ด้าน ประกอบด้วย บูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ จัดในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จัดทำโครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสอดแทรกกิจวัตรประจำวัน ดังภาพจำลอง

แผนภาพที่ 2 แสดงภาพจำลองรูปแบบ DPS (DPS Model)

จากภาพจำลองรูปแบบ DPS ตามแผนภาพที่ 2 มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ระบบ

รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในพื้นที่รับผิดชอบสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 ด้วยรูปแบบ DPS มีการดำเนินงานที่ประกอบด้วย องค์ประกอบเชิงกระบวนการ 3 แนวคิด ดังต่อไปนี้

(1) วงจรคุณภาพ Deming Cycle (PDCA) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่

- (3.1) การวางแผน (Plan)
- (3.2) การนำไปปฏิบัติ (Do)
- (3.3) การติดตาม ตรวจสอบ (Check)
- (3.4) การปรับปรุงแก้ไข (Action)

(2) การมีส่วนร่วม (Participation) ขั้นตอนการมีส่วนร่วมแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่

- (2.1) การมีส่วนร่วมในการกำหนดปัญหา
- (2.2) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
- (2.3) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน
- (2.4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลงานกิจกรรมพัฒนา

(3) แนวคิดการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management : SBM) ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่

- (1.1) การกระจายอำนาจ (Decentralization)
- (1.2) การบริหารตนเอง (Self-Management)
- (1.3) การบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participation)
- (1.4) การมีภาวะผู้นำแบบเกื้อหนุน (Facilitative Leadership)
- (1.5) หลักการพัฒนาทั้งระบบ (Whole School Approach)
- (1.6) ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability)

ซึ่งองค์ประกอบเชิงกระบวนการ 3 ส่วนดังกล่าว จะนำไปสู่การกำหนดการดำเนินการพัฒนา ได้แก่ การบูรณาการใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ และปลูกฝังคุณลักษณะโดยสอดแทรกกิจวัตรประจำวัน โดยมีเป้าหมาย คือ การเสริมสร้าง พื้นฐานให้แก่ผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 ประกอบด้วย การมีทัศนคติที่ ถูกต้องต่อบ้านเมือง การมีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม การมีงานทำ-มีอาชีพ และการเป็นพลเมืองดี

กลไก

สถานศึกษา มีการแต่งตั้งคณะทำงานในการดำเนินงานการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนตาม พระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง เข้าร่วมเป็นคณะทำงานมีบทบาทหน้าที่ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษา มีบทบาทหน้าที่

1. ร่วมจัดทำแผนงานและโครงการ วางแผนการดำเนินงานการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนตาม พระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10

2. ส่งเสริม สนับสนุนครูให้ดำเนินการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนตามพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10

3. ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวง รัชกาลที่ 10

4. ประสานงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาควิชาเครือข่าย เครือข่ายผู้ปกครอง ผู้มี ส่วนได้ส่วนเสีย และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานด้านการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนตาม พระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10

5. ส่งเสริม สนับสนุน จัดสภาพแวดล้อมทั้งในและนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการพัฒนาคุณลักษณะ ผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10

6. กำกับ นิเทศ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงานการพัฒนาคุณลักษณะ ผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 ต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและ หน่วยงานต้นสังกัด

ครูผู้สอน มีบทบาทหน้าที่

1. ร่วมจัดทำแผนงานและโครงการ วางแผนการดำเนินงานการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10

2. จัดทำข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยให้มีการประสานกันระหว่างสถานศึกษา บ้านและ ชุมชน เพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10

3. อบรมสั่งสอนและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนให้มีลักษณะที่เหมาะสมตามพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 ด้วยการให้คำแนะนำ การสอน การสังเกต การติดตามผลการปฏิบัติ

4. จัดการเรียนรู้ตามแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน มีการกำหนดการสอนและแผนการสอนเพื่อนำไปส่งเสริมการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 ในการบูรณาการใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

5. จัดการเรียนรู้ที่ปลูกฝังคุณลักษณะโดยสอดแทรกกิจวัตรประจำวันของผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 ในกิจวัตรประจำวัน

6. ครูส่งเสริมให้ผู้เรียนร่วมทำกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมคุณลักษณะตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10

7. จัดทำและพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา รวมทั้งศึกษาจากแหล่งเรียนรู้อื่นในชุมชน เช่น ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ สวนสาธารณะ แหล่งผลิตศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ฯลฯ

8. จัดสภาพแวดล้อมของห้องเรียนและสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้ให้มีบรรยากาศดึงดูดความสนใจ ให้ผู้เรียนอยากมีส่วนร่วม

9. จัดการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพจริง โดยประเมินจากการปฏิบัติการสังเกต การสัมภาษณ์ จากแฟ้มสะสมงาน ฯลฯ

10. จัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้

11. ร่วมนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงานการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 ต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและหน่วยงานต้นสังกัด

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีบทบาทหน้าที่

1. ร่วมให้คำปรึกษา ร่วมจัดทำแผนงาน กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 ให้สอดคล้องกับนโยบายและเกณฑ์การประเมินมาตรฐานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนและให้ความเห็นชอบในการใช้แผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

2. ประสานงานกับบุคลากรในสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความเข้าใจความร่วมมือในการปฏิบัติงาน

3. ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินการกิจกรรมของสถานศึกษา

4. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10

5. ร่วมกำกับ ติดตามผลการดำเนินงาน สรุป ประเมินผล ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะ

ผู้ปกครอง มีบทบาทหน้าที่

1. ร่วมวางแผน กำหนดแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 ให้สอดคล้องกับนโยบายและเกณฑ์การประเมินมาตรฐานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนและให้ความเห็นชอบในการใช้แผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา
2. ร่วมจัดตั้งเครือข่ายผู้ปกครองระดับห้องเรียน เครือข่ายผู้ปกครองระดับชั้นเรียน เครือข่ายผู้ปกครองระดับคณะกรรมการบริหารเครือข่าย เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10
3. ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคล ได้แก่ ข้อมูลด้านการเรียน ข้อมูลด้านพฤติกรรม เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10
4. ร่วมติดตามและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ตามแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10
5. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10

3.4 วิธีการดำเนินงานของรูปแบบ

แนวปฏิบัติในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในพื้นที่รับผิดชอบสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 โดยใช้หลักการบริหารตามวงจรคุณภาพของเดมมิง (Deming Cycle or PDCA Cycle) ประกอบด้วย กระบวนการวางแผน (Plan : P) การดำเนินการ (Do : D) การตรวจสอบประเมินผล (Check : C) และการพัฒนาปรับปรุง (Act : A) รวมทั้งกลไกในการพัฒนา ได้แก่ การแต่งตั้งคณะทำงาน การประสานงาน การกำหนดตัวชี้วัดและพฤติกรรม การกำหนดกิจกรรมโดยการบูรณาการใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การจัดโครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การปลูกฝังคุณลักษณะโดยสอดแทรกกิจวัตรประจำวันและการสอบถามความคิดเห็นมีรายละเอียด ดังนี้

(1) บูรณาการใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ (Integration)

การจัดการเรียนรู้บูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

แนวทางการดำเนินงาน

(1.1) การวางแผน (Plan)

1) ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมกันศึกษาและวิเคราะห์ มาตรฐานตัวชี้วัด พฤติกรรมบ่งชี้ คุณลักษณะของผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 เพื่อทบทวนหลักสูตรสถานศึกษา นำไปวางแผนพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานในสถานศึกษา เช่น ประชุม มอบหมายผู้รับผิดชอบงานขับเคลื่อนสู่

การปฏิบัติ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน ใบงาน วัดผล แบบประเมินหลังจากจัดกิจกรรมโดย ผู้บริหาร ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง สรุปผลกิจกรรม

2) ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานร่วมกันกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน

3) ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐานร่วมกัน กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลในการพัฒนาคุณลักษณะของ
ผู้เรียน โดยกำหนดไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา

4) ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ศึกษาวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้
และตัวชี้วัด จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา กระบวนการจัดการเรียนรู้โดย
กิจกรรมการเรียนการสอนบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับหลักสูตรของ
สถานศึกษา รวมถึงบริบทสถานศึกษาและท้องถิ่น

(1.2) การนำไปปฏิบัติ (DO)

1) ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมมอบหมายงาน อำนวยความสะดวกให้
ครูผู้สอนดำเนินการออกแบบจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา รวมถึงบริบท
ของสถานศึกษาและท้องถิ่น

2) ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการใน 8 กลุ่มสาระ
การเรียนรู้แบบครบวงจร ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การสร้างเครื่องมือวัดและ
ประเมินผลด้วยวิธีที่หลากหลาย และการประเมินผลตามสภาพจริง

3) ผู้บริหารและครูผู้สอนในระดับชั้นเดียวกันร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทาง
วิชาชีพ (PLC : Professional Learning Community) เป็นกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานของครูผู้สอน
ที่มารวมกลุ่มในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ การวิพากษ์วิจารณ์การดำเนินงานเพื่อสะท้อนผลการเรียนรู้
ด้านการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน

4) ครูผู้สอนดำเนินการวัดและประเมินผลตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่
กำหนด เก็บรวบรวมข้อมูลของผู้เรียนจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย ประเมินผล
ตามสภาพจริงโดยยึดวัตถุประสงค์ที่กำหนดอย่างรอบด้าน วิเคราะห์ข้อมูล สรุป และรายงานผลการดำเนินงาน

5) ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสร้างเครือข่าย เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ให้
สอดคล้องกับการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน

6) ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการนิเทศติดตามการจัดกิจกรรม
การจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย การประเมินผลตามสภาพจริง

การพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 มีการดำเนินงานในการบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ ซึ่งมีกิจกรรมและการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระตามแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา

คุณลักษณะของผู้เรียน	บูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้	กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียน
1. การมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง	1. ภาษาไทย 2. คณิตศาสตร์ 3. วิทยาศาสตร์ 4. ภาษาอังกฤษ 5. สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม 6. สุขศึกษาและพลศึกษา 7. การงานอาชีพและเทคโนโลยี 8. ศิลปะ	1. มุมมองทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง 2. ประชาธิปไตยในโรงเรียน 3. รักษาดี ศาสตร์ กษัตริย์ 4. โตไปไม่โกง 5. รักบ้านรักโรงเรียน 6. เขียนแผนภูมิเรารักเมืองไทย 7. วันสำคัญของคนไทย 8. รูปแบบการปกครองระบอบประชาธิปไตย 9. ประวัติพระมหากษัตริย์ไทยรัชกาลที่ 1 ถึงรัชกาลที่10
2. การมีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-มีคุณธรรม	1. ภาษาไทย 2. คณิตศาสตร์ 3. วิทยาศาสตร์ 4. ภาษาอังกฤษ 5. สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม 6. สุขศึกษาและพลศึกษา 7. การงานอาชีพและเทคโนโลยี 8. ศิลปะ	1. คุณธรรมนำชีวิต 2. วิถีไทยวิถีพุทธ 3. สถานศึกษาปลอดขยะ 4. สถานศึกษาสีขาวปลอดสารเสพติดและอบายมุข 5. นักเรียนดีไม่มีอบายมุข 6. การบวกลบคุณหาระคน 7. ครอบครัวของฉัน 8. วาดภาพกิจกรรมวันสำคัญ
3. การมีงานทำ-มีอาชีพ	1. ภาษาไทย 2. คณิตศาสตร์ 3. วิทยาศาสตร์ 4. ภาษาอังกฤษ 5. สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	1. กิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ 4 H 2. เขียนเรียงความอาชีพในฝัน 3. นักเรียนรู้จักอาชีพสุจริต 4. ทักษะภูมิปัญญาท้องถิ่น 5. สำรวจพันธุ์พืชในชุมชนแบบพอเพียง

คุณลักษณะของผู้เรียน	บูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้	กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตาม แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียน
3. การมีงานทำ-มีอาชีพ (ต่อ)	6. สุขศึกษาและพลศึกษา 7. การงานอาชีพและเทคโนโลยี 8. ศิลปะ	6. สำนวณพีชคณิต 7. การวัดความยาว 8. เกมคณิตคิดเลขเร็ว 9. แผนภูมิภาพและแผนภูมิแท่ง 10. ท้องโลกอินเทอร์เน็ต 11. ท้องศัพท์ภาษาอังกฤษอาชีพใน อาเซียน
4. ความเป็นพลเมืองที่ดี	1. ภาษาไทย 2. คณิตศาสตร์ 3. วิทยาศาสตร์ 4. ภาษาอังกฤษ 5. สังคมศึกษาฯ และวัฒนธรรม 6. สุขศึกษาและพลศึกษา 7. การงานอาชีพและเทคโนโลยี 8. ศิลปะ	1. คิดดีทำดีเพื่อพ่อหลวง 2. การบวกสองจำนวนที่ผลบวกไม่ถึง 9 3. ห้องสมุดมีชีวิต 4. คลินิกสุขภาพ 5. รักการอ่านตะกร้าพาเพลิน 6. จิตสาธารณะ 7. กิจกรรมครู D.A.R.E 8. วาดภาพเขียนเรียงความเรื่องหน้าที่ของ นักเรียน 9. กายบริหารแม่ไม้มวยไทย

(1.3) การตรวจสอบประเมิน (Check)

1) คณะกรรมการนิเทศร่วมกันนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และ
เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย

2) คณะกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตาม จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
ผลการปฏิบัติโดยใช้แบบการนิเทศชั้นเรียน เพื่อพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจรให้
เกิดประสิทธิภาพ

3) คณะกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตาม ร่วมกันสรุปและวิเคราะห์ข้อมูล
ตามเครื่องมือที่กำหนดโดยดำเนินการตรวจสอบประเมินผลเป็นระยะ

(1.4) การพัฒนาปรับปรุง (Action)

1) คณะกรรมการดำเนินงานร่วมกันสรุปผลการดำเนินการจัดการเรียน
การสอนแบบบูรณาการใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ในส่วนที่ประสบผลสำเร็จ ปัญหา อุปสรรคและร่วมกันค้นหา
แนวทางการพัฒนาและวางแผนในครั้งต่อไป

2) คณะกรรมการดำเนินงานรายงานผลการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจรอย่างต่อเนื่องเป็นรายภาค/รายปี ให้ผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชนทราบ เพื่อสร้างความประทับใจและภาคภูมิใจร่วมกัน

3) คณะกรรมการดำเนินงานและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายนำผลการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุมาจัดทำข้อมูลสารสนเทศในการปรับปรุง เพื่อให้เกิดการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจรอย่างต่อเนื่องต่อไป

(2) การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (Activity)

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของในหลวงรัชกาลที่ 10 ได้แก่ 1) กิจกรรมแนะแนว 2) กิจกรรมนักเรียน ได้แก่ กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ยุวกาชาด กิจกรรมผู้บำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมนักศึกษาวิชาทหาร กิจกรรมชุมนุม ชมรม และ 3) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

แนวทางการดำเนินงาน

(2.1) การวางแผน (Plan)

1) ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกัน ศึกษาตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 และแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน

2) ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกัน วิเคราะห์ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ และกำหนดแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนในแต่ละคุณลักษณะที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา

3) ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกัน จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในส่วนของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ให้สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้เรียนที่กำหนดไว้

4) ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมกัน กำหนดจัดกิจกรรมที่หลากหลาย และกำหนดตัวชี้วัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนโดยสอดแทรกในกิจกรรมการเรียนการสอนบูรณาการ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โครงการ/กิจกรรมตลอดภาคเรียน/ปีการศึกษา

5) ผู้บริหารและครูผู้สอนในระดับชั้นเดียวกันร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC : Professional Learning Community) เป็นกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานของครูผู้สอนที่มารวมกลุ่มในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ วิชาความรู้การทำงานเพื่อสะท้อนการเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้สอดคล้องด้านการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน

6) ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การสร้างเครือข่ายเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน

(2.2) การนำไปปฏิบัติ (DO)

1) ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนใน 3 กิจกรรมหลัก ได้แก่ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลาย ประเมินผลตามสภาพจริง และลงสู่การปฏิบัติ

2) ครูผู้สอนดำเนินการวัดและประเมินผลตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนด เก็บรวบรวมข้อมูลของผู้เรียนจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย รวมทั้งประเมินผลตามสภาพจริงโดยยึดวัตถุประสงค์ที่กำหนดอย่างรอบด้าน วิเคราะห์ข้อมูล สรุป รายงานผลการดำเนินงาน

3) ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนจัดกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ โดยความร่วมมือและเห็นชอบจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

4) ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมโครงการต่าง ๆ ในด้านการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนจากหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานอื่นอย่างสม่ำเสมอ โดยความร่วมมือและเห็นชอบจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

5) ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการนิเทศติดตามการจัดการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ประเมินผลตามสภาพจริง

การพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 มีการดำเนินงานในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (Activity) ซึ่งมีกิจกรรมและการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 กิจกรรมการจัดการเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (Activity) ตามแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะ
ของผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา

คุณลักษณะของผู้เรียน	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตาม แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียน
1. การมีทัศนคติที่ถูกต้อง ต่อบ้านเมือง	1.1 กิจกรรมแนะแนว ปลุกฝังทัศนคติ ที่ต้องต่อบ้านเมืองให้นักเรียน มีความรับผิดชอบต่อบ้านเมือง เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดง ความคิดเห็นสถานการณ์บ้านเมือง ในปัจจุบัน	กิจกรรมแนะแนว - เรื่อง สมาชิกที่ดีของสังคม - เรื่อง ฉันทักกับคนเกื้อกูล
	1.2 กิจกรรมนักเรียน ได้แก่ กิจกรรม ลูกเสือ-เนตรนารี ยุวกาชาด กิจกรรมผู้บำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมนักศึกษาวิชาทหาร กิจกรรมชุมนุม ชมรม	กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี - เรื่อง คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ สามัญ - เรื่อง การสำรวจ กิจกรรมชุมนุมยุวกาชาดหรือยุวยา
	1.3 กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์ส่งเสริมให้ นักเรียนบำเพ็ญตนให้เป็น ประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และ ท้องถิ่น เพื่อตระหนักถึงความ รับผิดชอบต่อสังคม	- กิจกรรมจิตอาสาพัฒนาโรงเรียนและ ชุมชน - กิจกรรมการจัดสถานที่เนื่องใน วันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
2. การมีพื้นฐานชีวิตที่ มั่นคง-มีคุณธรรม	2.1 กิจกรรมแนะแนวปลุกฝังให้มี พื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-มีคุณธรรม	กิจกรรมแนะแนว - เรื่อง คุณธรรมนำชีวิต - เรื่อง มามองจุดดีกัน - เรื่อง กฎการป้องกันตนเอง - เรื่อง ค่าของคน
	2.2 กิจกรรมนักเรียน ประกอบด้วย (1) กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี ยุวกาชาด กิจกรรม ผู้บำเพ็ญ ประโยชน์ และกิจกรรม นักศึกษาวิชาทหาร (2) กิจกรรมชุมนุม ชมรม	- กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี เรื่อง การใช้ตะเกียง เต้า เครื่องใช้ไฟฟ้า ต่าง ๆ และการก่อไฟและปรุง อาหารอย่างง่าย - กิจกรรมชุมนุมเยาวชนนักออม - กิจกรรมชุมนุมกีฬาและนันทนาการ

คุณลักษณะของผู้เรียน	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตาม แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียน
2. การมีพื้นฐานชีวิตที่ มั่นคง-มีคุณธรรม (ต่อ)	2.3 กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์ส่งเสริมให้ นักเรียนบำเพ็ญตนให้เป็น ประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และ ท้องถิ่น เพื่อตระหนักถึงความมี ส่วนร่วมและความรับผิดชอบต่อ สังคม	- กิจกรรมค่ายสมาธิเพื่อปัญญากิจกรรม บำเพ็ญประโยชน์
	2.4 กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน โดยมี ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	- กิจกรรมเยี่ยมบ้าน
3. การมีงานทำ-มีอาชีพ	3.1 บูรณาการหลักสูตรกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน ให้มีความสอดคล้องกับ การมีงานทำ-มีอาชีพ	กิจกรรมลดเวลาเรียน-เพิ่มเวลารู้ - เรื่อง การทำอาหาร - เรื่อง การสร้างงานจากดิน
	3.2 จัดกิจกรรมลูกเสือที่สอดคล้องกับ การมีงานทำ-มีอาชีพ	กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี - เรื่อง โครงการบุกเบิก - เรื่อง การใช้เงื่อนไขผูกแน่นผูกต่อม่อ สะพาน - เรื่อง งานอดิเรกและเรื่องที่น่าสนใจ
	3.3 จัดกิจกรรมแนะแนวที่สอดคล้อง กับการมีงานทำ-มีอาชีพ	กิจกรรมแนะแนว - เรื่อง อาชีพที่น่าสนใจ - เรื่อง คิดเป็นเห็นคุณค่าอาชีพ - เรื่อง การเลือกงานที่ตนเองชอบ - เรื่อง ความสนใจนำไปสู่อาชีพที่รัก - เรื่อง โตขึ้นจะเป็นอะไร
	3.4 จัดกิจกรรมชุมนุมที่สอดคล้องกับ การมีงานทำ-มีอาชีพ	- กิจกรรมชุมนุมส่งเสริมอาชีพตัดผม - กิจกรรมประดิษฐ์ต่าง ๆ - กิจกรรมการทำผ้าเช็ดเท้า
	3.5 จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นวัตกรรมที่สร้างสรรค์จากชุมชน	- กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้
	3.6 ส่งเสริมความร่วมมือกับหน่วยงาน ที่มีศักยภาพในการจัดการศึกษา วิชาชีพและหน่วยงานอื่นที่ เกี่ยวข้อง	- กิจกรรมกำจัดยุงลาย - กิจกรรมพ่นฆ่าเชื้อตามมาตรการการแพร่ ระบาดของเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019

คุณลักษณะของผู้เรียน	กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตาม แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียน
4. ความเป็นพลเมืองที่ดี	4.1 กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมชุมนุม ให้สอดคล้องกับความเป็นพลเมืองที่ดีตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี - เรื่อง คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ สามัญ กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี - เรื่อง การปฐมพยาบาลผู้ป่วยที่มีเลือดออกภายนอกและ การเคลื่อนย้ายผู้ป่วย กิจกรรมแนะแนว - เรื่อง ความร่วมมือ - เรื่อง ชื่นชมยินดี กิจกรรมชุมนุมอาสาอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
	4.2 จัดกิจกรรมส่งเสริมจิตอาสาพัฒนา ชุมชนและสังคม	- กิจกรรมจิตอาสาพัฒนาโรงเรียนและชุมชน
	4.3 จัดกิจกรรมส่งเสริมการต่อต้าน การทุจริตทุกรูปแบบ	การจัดการเรียนการสอนของครู D.E.A.R - เรื่อง สารเสพติด
	4.4 ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้าง ความเป็นพลเมืองที่ดี	- กิจกรรมการปลูกต้นไม้
	4.5 มีกระบวนการคัดกรองผู้เรียน กลุ่มเสี่ยงเพื่อแก้ไขปัญหา ส่งเสริม สนับสนุน และส่งต่อ	- กิจกรรมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

(2.3) การตรวจสอบประเมินผล (Check)

1) คณะกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตาม ร่วมกันนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย สรุปและวิเคราะห์ข้อมูลตามเครื่องมือที่กำหนด

2) คณะกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตาม จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลการดำเนินงาน เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมและพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้เกิด ประสิทธิภาพ

3) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองมีส่วนร่วมกำกับ ติดตาม การจัดการเรียนรู้ตามแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวง รัชกาลที่ 10 ของครูผู้สอน

(2.4) การพัฒนาปรับปรุง (Action)

1) คณะกรรมการดำเนินงานร่วมกันสรุปผลการดำเนินงานจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามโครงการ/กิจกรรม ส่วนที่ประสบผลสำเร็จ ปัญหา อุปสรรค และร่วมกันค้นหาแนวทางพัฒนาและวางแผนในครั้งต่อไป

2) คณะกรรมการดำเนินงานรายงานผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่องเป็นรายภาค/รายปี ให้ผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชนทราบ เพื่อสร้างความประทับใจและภาคภูมิใจร่วมกัน

3) คณะกรรมการดำเนินงานและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายนำผลการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้เกิดการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่องต่อไป

(3) โครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Project)

การดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรมในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

แนวทางการดำเนินงาน

(3.1) การวางแผน (Plan)

1) ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันวิเคราะห์สภาพบริบท การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ โครงการ/กิจกรรมที่สอดคล้องกับการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม มีงานทำ มีอาชีพ เป็นพลเมืองดี

2) ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมกันวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 กำหนดในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา วางแผนจัดทำโครงการ/กิจกรรมการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน รวมทั้งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานและผู้รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ

(3.2) การดำเนินการ (DO)

1) สถานศึกษาดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรมตามแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา

2) สถานศึกษาเปิดโอกาสให้นักเรียนเข้าร่วมโครงการ/กิจกรรมในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนกับหน่วยงานภายนอกและชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

3) ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การสร้างเครือข่ายเพื่อส่งเสริมการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน

การพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 มีการดำเนินงานในโครงการกิจกรรม ซึ่งมีกิจกรรมและการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ในโครงการ/กิจกรรมตามแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา

คุณลักษณะของผู้เรียน	การจัดโครงการ/กิจกรรมการเรียนรู้	กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียน
1. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง	1.1 โครงการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์	- กิจกรรมค่ายอาสาสมัคร - กิจกรรมเด็กดีวิถีพุทธ - กิจกรรม 5 ส - กิจกรรมมารยาทไทย - กิจกรรมประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น - กิจกรรมกีฬาประเพณี
	1.2 โครงการเทิดทูนสถาบันหลักของชาติ	- กิจกรรมวันส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียน - กิจกรรมวันลอยกระทง - กิจกรรมวันตากสิน - กิจกรรมวันเฉลิมพระชนมพรรษา - กิจกรรมวันแม่แห่งชาติ - กิจกรรมหล่อเทียนและแห่เทียนจำนำพรรษา - กิจกรรมเทศน์มหาชาติ
	1.3 โครงการเข้าค่ายธรรมะ	- ระเบียบวินัยของนักเรียนที่ดี - ศีลธรรมกับการพัฒนาชีวิต - พื้นฐานชีวิตลิขิตตนเอง - จริยศึกษาของชาวพุทธ - เจริญจิตภาวนา - เทียนแห่งปัญญา - พิษภัยของยาเสพติด - ตามรอยพระบาท พ่อแห่งแผ่นดิน - การเสริมสร้างอุดมการณ์ ความรักชาติ - กิจกรรมครู เพื่อน โรงเรียน

คุณลักษณะของผู้เรียน	การจัดโครงการ/กิจกรรมการเรียนรู้	กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตาม แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียน
1. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง (ต่อ)	1.4 โครงการน้อมนำพระบรมราโชบาย รัชกาลที่ 10	- จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยบูรณาการ ระหว่างหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐานกับสภาพภูมิสังคมของ โรงเรียน เพื่อมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน ทั้ง 4 ด้าน ตามพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษา ดังต่อไปนี้ 1. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง 2. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-มีคุณธรรม 3. มีงานทำ-มีอาชีพ 4. เป็นพลเมืองดี
	1.5 โครงการส่งเสริมทักษะชีวิต	- กิจกรรมเยี่ยมบ้าน - กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ - กิจกรรมคุณธรรมนำความรู้ สู่ความพอเพียง - กิจกรรมกีฬา - กิจกรรมเข้าค่ายคุณธรรม จริยธรรม - กิจกรรมส่งเสริมวันสำคัญ - กิจกรรมออมทรัพย์ - กิจกรรมสวดมนต์ทุกวันศุกร์ - กิจกรรมปฐมนิเทศ - กิจกรรมรักการอ่าน - กิจกรรมประชุมผู้ปกครอง - กิจกรรมจัดหาทุนการศึกษา - กิจกรรมคัดกรองนักเรียน - กิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย - กิจกรรมพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ - กิจกรรมการใช้เทคโนโลยีในการจัด การเรียนการสอน - กิจกรรมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ - กิจกรรมศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกห้องเรียน - กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญา ท้องถิ่น

คุณลักษณะของผู้เรียน	การจัดโครงการ/กิจกรรมการเรียนรู้	กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตาม แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียน
1. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง (ต่อ)	1.6 โครงการคุณธรรมเพื่อสร้างคนดี กับบ้านเมือง	- กิจกรรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาคุณธรรม - กิจกรรมยุวชนคนคุณธรรม - กิจกรรมครอบครัวคุณธรรม - กิจกรรมโรงเรียนคุณธรรม
	1.7 โครงการวันสำคัญ	- กิจกรรมแห่เทียนวันเข้าพรรษา - กิจกรรมเฉลิมพระชนมพรรษาของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว - กิจกรรมวันแม่แห่งชาติ - กิจกรรมวันลอยกระทง - กิจกรรมวันพ่อแห่งชาติ - กิจกรรมทำบุญตักบาตรวันขึ้นปีใหม่
	1.8 โครงการศาสตร์พระราชาสู่ การพัฒนาที่ยั่งยืน	- กิจกรรมตักบาตรข้าวเหนียว - กิจกรรมตามรอยพ่อ - กิจกรรมเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง
	1.9 โครงการประสานสัมพันธ์ สร้างสรรค์การศึกษา	- กิจกรรมประชุมคณะกรรมการบริหาร โรงเรียนและภาคี 4 ฝ่าย - กิจกรรมสัมพันธ์ชุมชน - กิจกรรมทอดผ้าป่าเพื่อการศึกษา - กิจกรรมทอดกฐินสามัคคี
	1.10 โครงการชีววิถี	- กิจกรรมการทำแปลงเกษตร - กิจกรรมการเลี้ยงปลา - กิจกรรมอบรมการทำและการใช้ปุ๋ยหมัก ชีวภาพ น้ำหมักชีวภาพ สมุนไพร กำจัด ศัตรูพืชและจุลินทรีย์ที่มีประสิทธิภาพ
	1.11 โครงการสถานศึกษาพอเพียง	- บูรณาการการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง - กิจกรรมส่งเสริมการออมธนาคาร โรงเรียน - กิจกรรมตลาดนัดเศรษฐกิจพอเพียง - กิจกรรมคัดแยกขยะ - กิจกรรมปลูกมะนาววงบ่อซีเมนต์ - กิจกรรมเพาะเห็ดนางฟ้า - ติดตามผลและประเมินผลการปฏิบัติงาน

คุณลักษณะของผู้เรียน	การจัดโครงการ/กิจกรรมการเรียนรู้	กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตาม แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียน
2. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม	2.1 โครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม	- กิจกรรมมาร์ชชิงความดี - กิจกรรมห้องเรียนจริยธรรม - กิจกรรมสัปดาห์คุณธรรม - กิจกรรมวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา และกิจกรรมค่ายคุณธรรมจริยธรรม
	2.2 โครงการโรงเรียนวิถีพุทธ	- กิจกรรมสวดมนต์ไหว้พระแม่เมตตา ทำสมาธิระลึกถึงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ทุกวันและวันสวดสัปดาห์ - กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และจิตอาสา - กิจกรรมอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและ ค่านิยมไทย - กิจกรรมอบรมค่ายธรรมะนักเรียน - กิจกรรมพัฒนาจิตก่อนรับประทานอาหาร - กิจกรรมพัฒนาวิถีชีวิตประชาธิปไตย
	2.3 โครงการวันสำคัญต่าง ๆ	- กิจกรรมวันส่งเสริมประชาธิปไตยใน โรงเรียน - กิจกรรมวันลอยกระทง - กิจกรรมวันตากสิน - กิจกรรมวันเฉลิมพระชนมพรรษา - กิจกรรมหล่อเทียนและแห่เทียนจำนำ พรรษา - กิจกรรมเทศน์มหาชาติ
	2.4 โครงการสถานศึกษาสีขาว	- กิจกรรมห้องอุ่นใจลูกเสือต้านภัย ยาเสพติด - อบรมลูกเสือเครือข่ายต้านภัยยาเสพติด - กิจกรรมจิตอาสา ต่อด้านยาเสพติด - กิจกรรมรณรงค์เนื่องในวันต่อต้าน ยาเสพติด - ชมรมทูป็นัมเบอร์วันต้านยาเสพติด

คุณลักษณะของผู้เรียน	การจัดโครงการ/กิจกรรมการเรียนรู้	กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตาม แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียน
2. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม (ต่อ)	2.5 โครงการ 5 ส.	กิจกรรม “BIG Cleaning Day” - สะสาง Seiri (เซริ) - สะดวก Seiton (เซตง) - สะอาด Seiso (เซโซ) - สุขลักษณะ Seiketsu (เซเคทซึ) - สร้างนิสัย Shitsuke (ชิทซึเคะ)
	2.6 โครงการพัฒนาคุณลักษณะ อันพึงประสงค์	- กิจกรรมค่ายอาสาสมัคร - กิจกรรมเด็กดีวิถีพุทธ - กิจกรรม 5 ส - ปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของตน - แสดงความรับผิดชอบต่อส่วนรวม - กิจกรรมมารยาทไทย - กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น - ออกกำลังกาย - กีฬาประเพณี
	2.7 โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ.	- กิจกรรมอบรมนักเรียนแกนนำโรงเรียน คุณธรรม - กิจกรรมค้นหาคุณธรรมอัตลักษณ์ - กิจกรรมประกาศคุณธรรมอัตลักษณ์ - กิจกรรมโครงงานคุณธรรม - กิจกรรมครอบครัวคุณธรรม
	2.8 โครงการครูพระสอนธรรม	- การประกวดการบรรยายธรรม - การประกวดตอบปัญหาธรรมะ - การประกวดคำกล่าวอาราธนา - ถวายทานในพุทธศาสนพิธี - การประกวดขับร้องเพลงลูกทุ่งไทย ส่งเสริมศีลธรรม
	2.9 โครงการใส่บาตรเนรน้อย	ทำบุญตักบาตร ฟังธรรมทุกวันพระ

คุณลักษณะของผู้เรียน	การจัดโครงการ/กิจกรรมการเรียนรู้	กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตาม แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียน
2. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม (ต่อ)	2.10 โครงการโตไปไม่โกง	- กิจกรรมค่ายคุณธรรมหรือ “โตไปไม่โกง” Day Camp - การจัดนิทรรศการให้ความรู้หรือแสดงผลงานที่เกี่ยวกับหลักสูตร “โตไปไม่โกง” - การประกวด หรือการแข่งขันหรือรณรงค์ด้านคุณธรรม จริยธรรม 5 ประการตามหลักสูตร - กิจกรรมอื่น ๆ ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตร “โตไปไม่โกง”
3. มีงานทำ มีอาชีพ	3.1 โครงการแนะแนวการศึกษาต่อเพื่อการมีงานทำ	- รับฟังการบรรยายจากวิทยากรในสาขาอาชีพที่หลากหลาย เกี่ยวกับการศึกษาในสายอาชีพนั้น ๆ โอกาสในการทำงาน ประสบการณ์ในการทำงานที่น่าประทับใจ รวมถึงการปรับตัวให้เข้ากับลักษณะงาน จำนวนทั้งสิ้น 2 ครั้ง โดยใช้เวลาในคาบแนะแนว
	3.2 โครงการส่งเสริมอัจฉริยภาพของผู้เรียน	- จัดการเรียนการสอนโดยใช้หลักสูตรห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ (อิงตามกรอบหลักสูตรของ สสวท.) - สนับสนุนการเรียนเสริมในวิชาที่ผู้เรียนต้องการ ด้วยการสอนเสริมกับครูในโรงเรียน สถาบันกวดวิชา ตลอดจนสื่อวีดิทัศน์ - การสอนกวดวิชาการจัดซื้อหนังสือเสริมความรู้ - การสอนเสริมโดยครูในโรงเรียนและบุคลากรภายนอกโรงเรียน

คุณลักษณะของผู้เรียน	การจัดโครงการ/กิจกรรมการเรียนรู้	กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตาม แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียน
3. มุ่งงานทำ มีอาชีพ (ต่อ)	3.3 โครงการนิทรรศการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ด้านวิชาการและวิชาชีพ	- กิจกรรมนิทรรศการหมุนเวียนของครู แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ - กิจกรรม Open House (นิทรรศการ การแข่งขัน/การประกวด การแสดงของ นักเรียน)
	3.4 โครงการส่งเสริมทักษะอาชีพของ ผู้เรียนที่สอดคล้องกับบริบท ท้องถิ่น	- ฟังคำบรรยายเรื่องข้าว ชวนา ควาย พิธีการทำขวัญข้าว - กิจกรรมไถนา คราดนา หว่านข้าว ดำนา และเรียนรู้วิถีชาวบ้านสืบสาน วัฒนธรรมไทย - เรียนรู้การสอนทำอาหารและการไป ตลาดซื้อกับข้าว - การทำเกษตรแบบพอเพียง
4. เป็นพลเมืองที่ดี	4.1 โครงการโรงเรียนปลอดขยะ	- กิจกรรมเสียงตามสายโรงเรียนปลอดขยะ - กิจกรรมอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับ การดำเนินงานโรงเรียนปลอดขยะให้กับ คณะครูและบุคลากร - กิจกรรมจัดทำแผนบูรณาการโครงการ โรงเรียนปลอดขยะ - กิจกรรมโรงเรียนสวยด้วยมือเรา - กิจกรรมชมรมตาวิเศษเห็นนะ - กิจกรรม MOU เพื่อโรงเรียนปลอดขยะ - กิจกรรมร่วมพลังงานสร้างข้อตกลงมุ่งสู่ โรงเรียนปลอดขยะ - กิจกรรมธนาคารขยะ (Recycle) - กิจกรรมการคัดแยกขยะจากห้องเรียนสู่ ธนาคารขยะ (Recycle) - กิจกรรมประกวดชุดแฟนซีรีไซเคิล - กิจกรรมทำน้ำหมักจากเศษอาหาร - กิจกรรม Big Cleaning Day - กิจกรรมอบรมแกนนำนักเรียนปลอดขยะ

คุณลักษณะของผู้เรียน	การจัดโครงการ/กิจกรรมการเรียนรู้	กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตาม แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียน
4. เป็นพลเมืองที่ดี (ต่อ)	4.2 โครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้	- กิจกรรมนิทานแสนสนุก - กิจกรรมน้กอ่านน้อย - กิจกรรมสนุกกับการอ่าน - กิจกรรมอ่านจากภาพ - กิจกรรมสำนวนชวนคิด - กิจกรรมยอดนักอ่าน - กิจกรรมสนุกกับเกม - กิจกรรมสนุกกับจำนวน - กิจกรรมโดมิโน - กิจกรรมปริศนาคำทาย - กิจกรรมต่อศัพท์จับคำ - กิจกรรมบิงโก - กิจกรรมนิทานอีสป - กิจกรรมนิทานพื้นบ้าน - กิจกรรมเรื่องเล่าชาดก - กิจกรรมธรรมชาติศึกษา - กิจกรรมสร้างเสริมคุณลักษณะและ ค่านิยม - กิจกรรมสวดมนต์สุดสัปดาห์นำพา ความสุขใจ - กิจกรรมเทเบิลเทนนิส - กิจกรรมเปตอง - กิจกรรมเซปักตะกร้อ - กิจกรรมวอลเลย์บอล - กิจกรรมฟุตซอล - กิจกรรมหนูน้อยหัวใจศิลป์ - กิจกรรมนักคิดประดิษฐ์ประดิษฐ์ - กิจกรรมนักปั้นชั้นเทพ - กิจกรรมกล่อ่งกลายร่าง - กิจกรรมร้องเล่นเต้นรำ
	4.3 โครงการค่ายวิชาการ	- กิจกรรมค่ายวิชาการ 8 กลุ่มสาระ การเรียนรู้

คุณลักษณะของผู้เรียน	การจัดโครงการ/กิจกรรมการเรียนรู้	กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตาม แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียน
4. เป็นพลเมืองที่ดี (ต่อ)	4.4 โครงการสถานักเรียน	- กิจกรรมการเลือกตั้ง - กิจกรรมประชุมสถานักเรียน - กิจกรรมการอบรมหลักสูตรสถานักเรียน และสร้างเครือข่าย - กิจกรรมการพัฒนา/ศึกษาดูงาน/ประเมิน คงสภาพโรงเรียนต้นแบบสถานักเรียน - กิจกรรมการบูรณาการประชาธิปไตยกับ การเรียนการสอนในชั้นเรียน - กิจกรรมเสี่ยงตามสาย - กิจกรรมจิตอาสาและการบริการ - กิจกรรมการแข่งขันศิลปหัตถกรรม
	4.5 โครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม	- กิจกรรมพิธีพุทธมามกะ - กิจกรรมเข้าค่ายพุทธ บุตร-ธรรมจารีณี - กิจกรรมเวียนเทียนเนื่องในวันสำคัญทาง ศาสนา - กิจกรรมเตรียมความพร้อมก่อนสอบ ธรรมศึกษา และสอบธรรมศึกษา - กิจกรรมอบรมนักเรียนแกนนำคุณธรรม จริยธรรม - กิจกรรมตักบาตร ข้าวสารอาหารแห้ง - กิจกรรมส่งเสริมวิถีพุทธ

(3.3) การตรวจสอบประเมินผล (Check)

1) ผู้รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรมประเมินผลการดำเนินของโครงการ/กิจกรรมตามที่กำหนด เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย โดยยึดวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างรอบด้าน วิเคราะห์ข้อมูล สรุป รายงานผลการดำเนินงาน

2) ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมกันนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล เก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย สรุปและวิเคราะห์ข้อมูลตามเครื่องมือที่กำหนด

(3.4) การพัฒนาปรับปรุง (Action)

- 1) คณะกรรมการดำเนินงานร่วมกันสรุปผลการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนในส่วนที่ประสบผลสำเร็จ ปัญหา อุปสรรค และร่วมกันหาแนวทางพัฒนาและวางแผนในครั้งต่อไป
- 2) คณะกรรมการดำเนินงานรายงานผลการดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนให้ผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชนทราบ เพื่อสร้างความประทับใจและภาคภูมิใจร่วมกัน
- 3) ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการดำเนินงานในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนของโครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้เกิดประสิทธิภาพ

(4) การปลูกฝังคุณลักษณะโดยสอดแทรกกิจวัตรประจำวัน (Routine)

การปลูกฝังคุณลักษณะโดยสอดแทรกกิจวัตรประจำวันเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

แนวทางการดำเนินงาน

(4.1) การวางแผน (Plan)

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองร่วมกันศึกษา พฤติกรรมบ่งชี้คุณลักษณะของผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 และแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานในสถานศึกษา เช่น ประชุม มอบหมายผู้รับผิดชอบงานขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติ กิจกรรมการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน ใบงานวัดผล แบบประเมิน หลังจากจัดกิจกรรมโดย ผู้บริหาร ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง
- 2) ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ปกครองร่วมกันกำหนดรูปแบบการปลูกฝังคุณลักษณะโดยสอดแทรกกิจวัตรประจำวันสอดคล้องกับการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน
- 3) ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองร่วมกันกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน
- 4) ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมกัน กำหนดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน โดยกำหนดไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา

(4.2) การนำไปปฏิบัติ (DO)

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมมอบหมายงาน อำนวยความสะดวกให้ครูผู้สอนดำเนินการออกแบบจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา รวมถึงบริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น

2) ครูผู้สอนจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลด้วยวิธีที่หลากหลาย และการประเมินผลตามสภาพจริง

3) ผู้บริหารและครูผู้สอนในระดับชั้นเดียวกันร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC : Professional Learning Community) เป็นกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานของครูผู้สอนที่มารวมกลุ่มในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ การวิพากษ์วิจารณ์การดำเนินงานเพื่อสะท้อนผลการเรียนรู้ด้านการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน

4) ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสร้างเครือข่าย เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน

5) ครูผู้สอนดำเนินการวัดและประเมินผลตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่กำหนด เก็บรวบรวมข้อมูลของผู้เรียนจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย ประเมินผลตามสภาพจริงโดยยึดวัตถุประสงค์ที่กำหนดอย่างรอบด้าน วิเคราะห์ข้อมูล สรุป และรายงานผลการดำเนินงาน

6) ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการนิเทศติดตามการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย การประเมินผลตามสภาพจริง

การพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ 10 มีการดำเนินงานในการปลูกฝังคุณลักษณะโดยสอดแทรกกิจวัตรประจำวัน ซึ่งมีกิจกรรมและการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียน ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ปลูกฝังคุณลักษณะผู้เรียนโดยสอดแทรกกิจวัตรประจำวันตามแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา

คุณลักษณะของผู้เรียน	กิจกรรมสอดแทรกกิจวัตรประจำวัน	กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียน
1. การมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง	- บันทึกความดีกิจวัตรประจำวัน	- เมื่อผู้เรียนอยู่ที่โรงเรียน - เมื่อผู้เรียนอยู่ที่บ้าน
2. การมีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง-มีคุณธรรม	- บันทึกความดี	- เมื่อผู้เรียนอยู่ที่โรงเรียน - เมื่อผู้เรียนอยู่ที่บ้าน
3. การมีงานทำ-มีอาชีพ	- บันทึกการช่วยงานผู้ปกครอง - บันทึกความสนใจอาชีพในฝัน	- เมื่อผู้เรียนอยู่ที่โรงเรียน - เมื่อผู้เรียนอยู่ที่บ้าน
4. ความเป็นพลเมืองที่ดี	- บันทึกการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสา/บำเพ็ญประโยชน์	- เมื่อผู้เรียนอยู่ที่โรงเรียน - เมื่อผู้เรียนอยู่ที่บ้าน

(4.3) การตรวจสอบประเมิน (Check)

1) คณะกรรมการนิเทศร่วมกันนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย

2) คณะกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตาม จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการปฏิบัติโดยใช้แบบการนิเทศชั้นเรียน เพื่อพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจรให้เกิดประสิทธิภาพ

3) คณะกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตาม ร่วมกันสรุปและวิเคราะห์ข้อมูลตามเครื่องมือที่กำหนดโดยดำเนินการตรวจสอบประเมินผลเป็นระยะ

(4.4) การพัฒนาปรับปรุง (Action)

1) คณะกรรมการดำเนินงานร่วมกันสรุปผลการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในส่วนที่ประสบผลสำเร็จ ปัญหา อุปสรรคและร่วมกันค้นหาแนวทางการพัฒนาและวางแผนในครั้งต่อไป

2) คณะกรรมการดำเนินงานรายงานผลการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจรอย่างต่อเนื่องเป็นรายภาค/รายปี ให้ผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชนทราบ เพื่อสร้างความประทับใจและภาคภูมิใจร่วมกัน

3) คณะกรรมการดำเนินงานและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายนำผลการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุมาจัดทำข้อมูลสารสนเทศในการปรับปรุง เพื่อให้เกิดการพัฒนาการจัดการเรียนรู้บูรณาการแบบครบวงจรอย่างต่อเนื่องต่อไป

3.5 แนวทางการประเมินผลรูปแบบ

มีแนวทางการประเมินผลการดำเนินงานตามรูปแบบ DPS (DSP Model) โดยประเมินตามวัตถุประสงค์ของรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในพื้นที่รับผิดชอบสำนักงานศึกษาธิการภาค 13 มีวิธีการและเครื่องมือในการวัดและประเมินผล ดังนี้

คุณลักษณะของผู้เรียน	สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีการ	เครื่องมือ
1. ด้านมีทัศนคติที่ถูกต้อง ต่อบ้านเมือง 2. ด้านมีพื้นฐานชีวิตที่ มั่นคง มีคุณธรรม 3. ด้านมีงานทำ มีอาชีพ 4. ด้านเป็นพลเมืองที่ดี	วัดความรู้ ความสามารถ	- การสอบความรู้เชิงทฤษฎี	- แบบทดสอบ
		- การสอบความรู้เชิงปฏิบัติ	
		- การประเมินทักษะและ พฤติกรรมการทำงาน	- แบบประเมิน
		- การประเมินผลงาน	
	วัดด้านเจตคติ/ทัศนคติ	การสังเกต	แบบสังเกต
	วัดข้อมูลด้านพฤติกรรม	การประเมินพฤติกรรม	แบบบันทึกพฤติกรรม

3.6 เจื่อนไขของรูปแบบ

การนำรูปแบบ DPS ไปใช้จนประสบผลสำเร็จนั้น ต้องดำเนินการตามเจื่อนไข ดังนี้

- (1) สำนักงานศึกษาธิการภาค สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นำรูปแบบ DPS ไปกำหนดนโยบาย ให้การส่งเสริม สนับสนุน นิเทศ ติดตาม ให้คำแนะนำ และสร้างขวัญกำลังใจแก่สถานศึกษา
- (2) ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการ นำรูปแบบ DPS ไปสู่การปฏิบัติจริง โดยคำนึงถึงผลสำเร็จของงาน และให้ครูได้สะท้อนผลจริง สนับสนุนงบประมาณ ส่งเสริมให้กำลังใจ มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลอย่างต่อเนื่อง
- (3) ครูและบุคลากรทางการศึกษา ศึกษารูปแบบอย่างจริงจัง ให้เข้าใจและลึกซึ้ง นำไปสู่การปฏิบัติได้
- (4) ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ตัวแทนชุมชน ตัวแทนผู้ปกครองมีความเต็มใจ เสียสละเวลา ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม และมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม

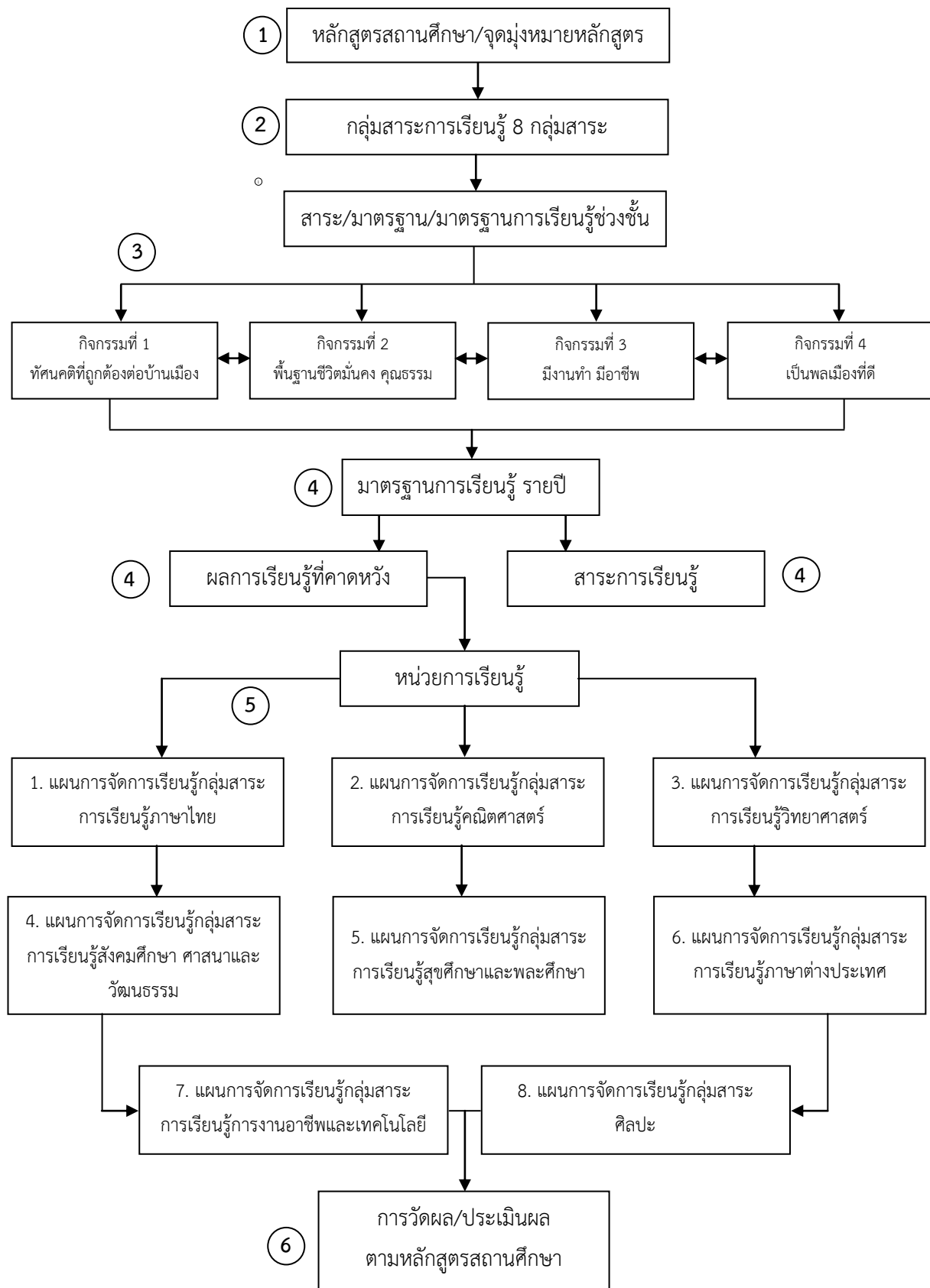
ภาคผนวก

ตัวอย่างแนวทางการพัฒนาตามรูปแบบ

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างการพัฒนาด้วยกิจกรรมการจัดการเรียนรู้บูรณาการใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

แผนการพัฒนาที่ 1 การจัดการเรียนรู้บูรณาการใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ (Integration)	
วัตถุประสงค์ของแผนการพัฒนา 1. เพื่อให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์มีทัศนคติที่ดีที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง 2. เพื่อให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของการมีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม มีจริยธรรมในการดำรงชีวิต 3. เพื่อให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์มีความรู้พื้นฐานทักษะอาชีพ 4. เพื่อให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นพลเมืองที่ดี	
ประเด็นพัฒนา	วิธีการ/กิจกรรมที่ต้องพัฒนา
1. เพื่อให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การมีทัศนคติที่ดีที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง	โดยบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ - กิจกรรมวันสำคัญเกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ของคนไทย
2. เพื่อให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การมีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม มีจริยธรรม ในการดำรงชีวิต	โดยบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ - กิจกรรมวิถีธรรมวิถีพุทธ
3. เพื่อให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การมีความรู้พื้นฐานทักษะอาชีพ	โดยบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ - กิจกรรม 1 ทักษะ 1 อาชีพในฝัน
4. เพื่อให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การเป็นพลเมืองที่ดี	โดยบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ - กิจกรรมรู้รักสามัคคีพลเมืองดีตามวิถีไทย

แผนภาพที่ 3 แสดงแนวทางการพัฒนาหลักสูตรบูรณาการ

การออกแบบหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ 8 กลุ่มสาระ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ขั้นตอนการจัดทำบูรณาการเนื้อหาและการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ
ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร เป็นการหาความสัมพันธ์ของเนื้อหาที่มีความเกี่ยวข้องกัน เพื่อนำมากำหนดเป็นปัญหาหรือหัวเรื่องในการเรียนการสอน

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์หลักสูตร สารมาตรฐานช่วงชั้น เป็นการศึกษาจุดประสงค์ของวิชาหลัก และวิชาการที่จะนำมาบูรณาการ จะทำให้เห็นภาพที่ชัดเจนในการดำเนินการเรียนการสอน รวมทั้งการวัดและประเมินผล

ขั้นตอนที่ 3 จัดทำกำหนดการสอนเป็นการวางแผนการสอนแบบกว้าง ๆ โดยนำรายละเอียดที่ได้จากการวิเคราะห์คำอธิบายในหลักสูตรมาแยกย่อยเนื้อหา จุดประสงค์ กิจกรรม รวมทั้งกำหนดคาบในการสอน ซึ่งกำหนดการสอนแบบบูรณาการจะเพิ่มช่องบูรณาการและมีเนื้อหาบูรณาการแบบภายในวิชาหรือเนื้อหาบูรณาการระหว่างวิชาต่าง ๆ เข้าไปด้วย

ขั้นตอนที่ 4 กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้รายปี ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สารการเรียนรู้ และเขียนแผนการสอน เป็นการกำหนดรายละเอียดของการสอนตั้งแต่ต้นจนจบ ประกอบด้วย สารสำคัญ จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล โดยยึดหลักความสอดคล้องของแต่ละวิชาในการเรียนการสอนในช่วงเวลาเดียวกัน

ขั้นตอนที่ 5 ปฏิบัติการสอน การใช้แผนการสอนบูรณาการ เป็นการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนการสอนที่กำหนดไว้ในแผนการสอน โดยมีการสังเกตพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน ความสอดคล้องสัมพันธ์กันของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมทั้งผลสำเร็จของการสอนตามจุดประสงค์ เป็นต้น โดยมีการบันทึกจุดเด่นและข้อปรับปรุงเพื่อนำไปสู่การพัฒนาต่อไป

ขั้นตอนที่ 6 ประเมิน ปรับปรุง และพัฒนาการสอน เป็นการนำผลที่ได้จากการบันทึกรวบรวมไว้ขณะปฏิบัติการสอนมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงและพัฒนาแผนการสอนแบบบูรณาการให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

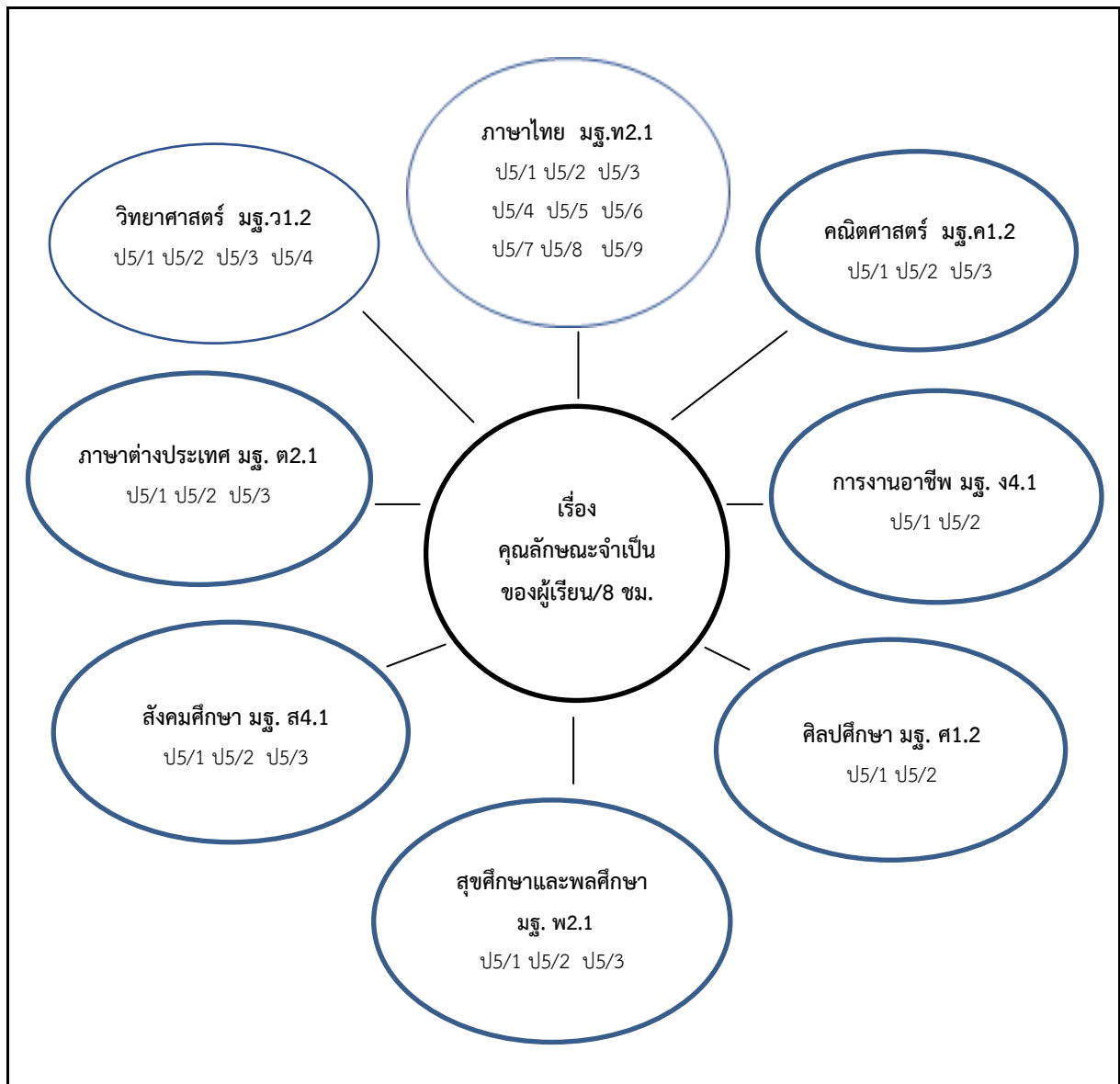
การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนในหลักสูตรแบบบูรณาการ

- (1) จัดกิจกรรมที่ใช้ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมทุกด้าน ได้แก่ ร่างกาย สติปัญญา สังคม และอารมณ์
- (2) ยึดการบูรณาการวิชาเป็นสำคัญ โดยการบูรณาการทั้งภายในวิชาเดียวกันหรือระหว่างวิชาเชื่อมโยงหรือบูรณาการเข้าด้วยกันให้เป็นความรู้แบบองค์รวม
- (3) ยึดกลุ่มเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญ โดยให้ผู้เรียนมีโอกาสดำเนินปฏิสัมพันธ์กันในกลุ่ม ปรึกษาหารือ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสพการณ์ซึ่งกันและกัน
- (4) ยึดการค้นพบด้วยตนเองเป็นสำคัญ
- (5) เน้นกระบวนการควบคู่ไปกับผลงานโดยการส่งเสริมให้ผู้เรียนวิเคราะห์ถึงกระบวนการต่าง ๆ ที่ทำให้เกิดผลงาน โดยคำนึงถึงประสิทธิผลของงานด้วย

(6) เน้นการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติจริงและการติดตามผลการปฏิบัติของผู้เรียน

(7) เน้นการเรียนรู้อย่างมีความสุขและมีความหมาย

(8) เน้นการเป็นคนดีและมีคุณค่าต่อสังคม ประเทศชาติ เล็งเห็นคุณค่าของสรรพสิ่งหรือส่วนรวมมากกว่าส่วนตน

แผนภาพที่ 4 แสดงผังความคิดการจัดกิจกรรมหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ 8 กลุ่มสาระ

หมายเหตุ บูรณาการ 8 กลุ่มสาระ เรื่อง คุณลักษณะที่จำเป็นของผู้เรียนที่ต้องพัฒนา 1) การมีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง 2) การมีพื้นฐานชีวิตมั่นคง มีคุณธรรม 3) การมีงานทำ มีอาชีพ 4) การเป็นพลเมืองที่ดี

กำหนดการเรียนรู้

บูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

ภาคเรียนที่ 1

ปีการศึกษา 2564

จำนวน 2 คาบ/สัปดาห์

ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5

ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้	หลักฐานการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	
			วิธีการ	เครื่องมือ
1. มีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง	- ภาษาไทย มฐ. ท 2.1 : ป5/1 ป5/2 ป5/3 ป5/4 ป5/5 ป5/6 ป5/7 ป5/8 ป5/9 - วิทยาศาสตร์ มฐ. ว1.2 : ป5/1 ป5/2 ป5/3 ป5/4 - คณิตศาสตร์ มฐ. ค1.2 : ป5/1 ป5/2 ป5/3 - ภาษาอังกฤษ มฐ. ต 2.1 : ป5/1 ป5/2 ป5/3 - สังคมศึกษา มฐ. ส 4.1 : ป5/1 ป5/2 ป5/3 - สุขศึกษาและพลศึกษา มฐ.พ 2.1 : ป5/1 ป5/2 ป5/3 - ศิลปะศึกษา มฐ. ศ 1.2 : ป5/1 ป5/2 - การงานอาชีพ มฐ. ง 4.1 : ป5/1 ป5/2	- การตอบคำถาม - การปฏิบัติในชีวิตประจำวัน - แผนผังความคิด - ผลการทำกิจกรรม - ผลการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน	- ใช้คำถาม - ตรวจแผนผังความคิด - ตรวจสอบกิจกรรม - สังเกตการปฏิบัติ - สังเกตพฤติกรรม	- แบบประเมินการตอบคำถาม - กิจกรรม - แบบประเมินชิ้นงาน (Rubric) - แบบสังเกต (Rubric)
2. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม	- ภาษาไทย มฐ. ท 2.1 : ป5/1 ป5/2 ป5/3 ป5/4 ป5/5 ป5/6 ป5/7 ป5/8 ป5/9 - วิทยาศาสตร์ มฐ. ว1.2 : ป5/1 ป5/2 ป5/3 ป5/4 - คณิตศาสตร์ มฐ. ค1.2 : ป5/1 ป5/2 ป5/3 - ภาษาอังกฤษ มฐ. ต 2.1 : ป5/1 ป5/2 ป5/3 - สังคมศึกษา มฐ. ส 4.1 : ป5/1 ป5/2 ป5/3	- การตอบคำถาม - ผลการแสดงความคิดเห็น - แผนผังความคิด - ผลการทำกิจกรรม - ผลการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน	- การใช้คำถาม - สังเกตการณ์แสดงความคิดเห็น - ตรวจแผนผังความคิด - ตรวจสอบกิจกรรม - สังเกตพฤติกรรม	- แบบประเมินการตอบคำถาม - แบบประเมินชิ้นงาน (Rubric) - แบบสังเกต (Rubric)

ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้	หลักฐานการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	
			วิธีการ	เครื่องมือ
2. มีพื้นฐานชีวิต มั่นคง มีคุณธรรม (ต่อ)	- สุขศึกษาและพลศึกษา มฐ.พ 2.1 : ป5/1 ป5/2 ป5/3 - ศิลปศึกษา มฐ. ศ 1.2 : ป5/1 ป5/2 - การงานอาชีพ มฐ. ง 4.1 : ป5/1 ป5/2			
3. มีงานทำ มีอาชีพ	- ภาษาไทย มฐ. ท 2.1 : ป5/1 ป5/2 ป5/3 ป5/4 ป5/5 ป5/6 ป5/7 ป5/8 ป5/9 - วิทยาศาสตร์ มฐ. ว1.2 : ป5/1 ป5/2 ป5/3 ป5/4 - คณิตศาสตร์ มฐ. ค1.2 : ป5/1 ป5/2 ป5/3 - ภาษาอังกฤษ มฐ. ต 2.1 : ป5/1 ป5/2 ป5/3 - สังคมศึกษา มฐ. ส 4.1 : ป5/1 ป5/2 ป5/3 - สุขศึกษาและพลศึกษา มฐ.พ 2.1: ป5/1 ป5/2 ป5/3 - ศิลปศึกษา มฐ. ศ 1.2 : ป5/1 ป5/2 - การงานอาชีพ มฐ. ง 4.1 : ป5/1 ป5/2	- การตอบคำถาม - ผลการแสดงความคิดเห็น - แผนผังความคิด - ผลการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน	- ใช้คำถาม - สังเกตการณ์แสดงความคิดเห็น - ตรวจสอบแผนผังความคิด - สังเกตพฤติกรรม	- แบบประเมินการตอบคำถาม - แบบประเมินชิ้นงาน (Rubric) - แบบสังเกต (Rubric)
4. เป็นพลเมืองที่ดี	- ภาษาไทย มฐ. ท 2.1 : ป5/1 ป5/2 ป5/3 ป5/4 ป5/5 ป5/6 ป5/7 ป5/8 ป5/9 - วิทยาศาสตร์ มฐ. ว1.2 : ป5/1 ป5/2 ป5/3 ป5/4 - คณิตศาสตร์ มฐ. ค1.2 : ป5/1 ป5/2 ป5/3 - ภาษาอังกฤษ มฐ. ต 2.1 : ป5/1 ป5/2 ป5/3 - สังคมศึกษา มฐ. ส 4.1 : ป5/1 ป5/2 ป5/3	- การตอบคำถาม - ผลการแสดงความคิดเห็น - แผนผังความคิด - ผลการทำกิจกรรม - ผลการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน	- การใช้คำถาม - สังเกตการณ์แสดงความคิดเห็น - ตรวจสอบแผนผังความคิด - ตรวจสอบกิจกรรม - สังเกตพฤติกรรม	- แบบประเมินการตอบคำถาม - แบบประเมินชิ้นงาน (Rubric) - แบบสังเกต (Rubric)

ชื่อหน่วยการเรียนรู้	ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้	หลักฐานการเรียนรู้	การวัดและประเมินผล	
			วิธีการ	เครื่องมือ
4. เป็นพลเมืองที่ดี (ต่อ)	- สุขศึกษาและพลศึกษา มฐ.พ 2.1 : ป5/1 ป5/2 ป5/3 - ศิลปะศึกษา มฐ. ศ 1.2 : ป5/1 ป5/2 - การงานอาชีพ มฐ. ง 4.1 : ป5/1 ป5/2			

**แนวทางการดำเนินการจัดการเรียนรู้บูรณาการ 8 กลุ่มสาระ
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5**

1. วิเคราะห์มาตรฐานตัวชี้วัดของหลักสูตรสถานศึกษาทั้ง 8 กลุ่มสาระ คือ

- 1.1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
- 1.2 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
- 1.3 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
- 1.4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
- 1.5 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- 1.6 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษา และพลศึกษา
- 1.7 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงาน และเทคโนโลยี
- 1.8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 2.1 เพื่อให้ให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์มีทัศนคติที่ดีที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง
- 2.2 เพื่อให้ให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม มีจริยธรรมในการดำรงชีวิต
- 2.3 เพื่อให้ให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีความรู้พื้นฐาน ทักษะอาชีพ
- 2.4 เพื่อให้ให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นพลเมืองที่ดี

3. มาตรฐานการเรียนรู้แต่ละกลุ่มสาระ

3.1 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาภาษาไทย

มาตรฐาน ท 2.1

- ป.5/1 คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด และครึ่งบรรทัด
- ป.5/2 เขียนสื่อสารโดยใช้คำได้ถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสม
- ป.5/3 เขียนแผนภาพโครงเรื่องและแผนภาพความคิดเพื่อใช้พัฒนางานเขียน
- ป.5/4 เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน
- ป.5/5 เขียนจดหมายถึงผู้ปกครองและญาติ
- ป.5/6 เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นได้ตรงตามเจตนา
- ป.5/7 กรอกรายการต่าง ๆ
- ป.5/8 เขียนเรื่องตามจินตนาการ
- ป.5/9 มีมารยาทในการเขียน

3.2 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

มาตรฐาน ค 1.2

ป.5/1 บวก ลบ คูณ หาร และบวก ลบ คูณระคนของเศษส่วน พร้อมทั้งตระหนักถึงความสมเหตุสมผลของคำตอบ

ป.5/2 บวก ลบ คูณ และบวก ลบ คูณระคนของทศนิยมที่คำตอบเป็นทศนิยมไม่เกินสองตำแหน่ง พร้อมทั้งตระหนักถึงความสมเหตุสมผลของคำตอบ

ป.5/3 วิเคราะห์และแสดงวิธีหาคำตอบของโจทย์ปัญหาและโจทย์ปัญหาระคนของจำนวนนับเศษส่วน ทศนิยม และร้อยละ พร้อมทั้งตระหนักถึงความสมเหตุสมผลของคำตอบและสร้างโจทย์ปัญหาเกี่ยวกับจำนวนนับได้

3.3 กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

มาตรฐาน ว 1.2

ป.5/1 สำรวจ เปรียบเทียบ และระบุลักษณะของตนเองกับคนในครอบครัว

ป.5/2 อธิบายการถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิตในแต่ละรุ่น

ป.5/3 จำแนกพืชออกเป็นพืชดอกและพืชไม่มีดอก

ป.5/4 ระบุลักษณะของพืชดอกที่เป็นพืชใบเลี้ยงเดี่ยว และพืชใบเลี้ยงคู่ โดยใช้ลักษณะภายนอกเป็นเกณฑ์

ป.5 /5 จำแนกสัตว์ออกเป็นกลุ่มโดยใช้ลักษณะภายในบางลักษณะและลักษณะภายนอกเป็นเกณฑ์

3.4 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

มาตรฐาน ต 2.1

ป.5/1 ใช้ถ้อยคำ น้ำเสียง และกิริยาท่าทางอย่างสุภาพ ตามมารยาททางสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา

ป.5/2 ตอบคำถาม/บอกความสำคัญของเทศกาล/วันสำคัญ/งานฉลอง/และชีวิตความเป็นอยู่ง่าย ๆ ของเจ้าของภาษา

ป.5/3 เข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมตามความสนใจ

3.5 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

มาตรฐาน ส 4.1

ป.5/1 สืบค้นความเป็นมาของท้องถิ่นโดยใช้หลักฐานที่หลากหลาย

ป.5/2 รวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อตอบคำถามทางประวัติศาสตร์อย่างมีเหตุผล

ป.5/3 อธิบายความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเรื่องราวในท้องถิ่น

3.6 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

มาตรฐาน พ 2.1

ป.5/1 อธิบายการเปลี่ยนแปลงทางเพศและปฏิบัติตนได้เหมาะสม

ป.5/2 อธิบายความสำคัญของการมีครอบครัวที่อบอุ่นตามวัฒนธรรมไทย

ป.5/3 ระบุพฤติกรรมที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ในการแก้ปัญหาความขัดแย้งในครอบครัวและกลุ่มเพื่อน

3.7 กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานและเทคโนโลยี

มาตรฐาน ง 4.1

ป.5/1 สำรวจข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ ในชุมชน

ป.5/2 ระบุความแตกต่างของอาชีพ

3.8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

มาตรฐาน ศ 1.2

ป.5/1 ระบุและบรรยายเกี่ยวกับลักษณะรูปแบบของงานทัศนศิลป์ในแหล่งเรียนรู้หรือนิทรรศการศิลปะ

ป.5/2 อธิบายเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ที่สะท้อนวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

4. สาระการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ ตามรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชการที่ 10

5. สมรรถนะที่สำคัญ

5.1 ความสามารถในการคิด

5.2 ความสามารถในการสื่อสาร

- ความสามารถในการวิเคราะห์

5.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการปฏิบัติ

6. คุณลักษณะผู้เรียน

6.1 ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจที่ดีที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

6.2 ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่มีความสอดคล้องกับการมีทัศนคติที่ดีที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

6.3 ผู้เรียนร่วมกิจกรรมบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่นักเรียนได้เรียนรู้ในเรื่องสถานการณ์บ้านเมืองและมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

6.4 ผู้เรียนร่วมกิจกรรมบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ในรูปแบบโครงงานเพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ผ่านวัฒนธรรมพหุปัญญา

6.5 ผู้เรียนมีสมรรถนะสำคัญในทักษะอาชีพพื้นฐาน

7. กิจกรรมการเรียนรู้

7.1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

สนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนผ่านมานักเรียนรู้จักหรือเคยเห็น เช่น ทศนคติที่ดีที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง การปลูกฝังให้ผู้เรียนรักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ การมีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง อาชีพในฝัน ชุมชนท้องถิ่นมีการประกอบอาชีพใดบ้าง การยกตัวอย่างถามตอบระหว่างครูและนักเรียน

7.2 ขั้นพัฒนาการเรียนรู้

- (1) ทบทวนเรื่องการมีทศนคติที่ดีที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง
- (2) ทบทวนเรื่องการมีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง
- (3) ทบทวนเรื่องการมีทักษะมีงานทำ
- (4) ทบทวนเรื่องการเป็นพลเมืองที่ดี

7.3 ขั้นบูรณาการ 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ในกิจกรรม

- (1) ใบงาน
- (2) การปฏิบัติจริง
- (3) บันทึกร่องรอยกิจกรรม
- (4) ภาระงานผู้เรียน
 - สืบค้นข้อมูลจากใบความรู้ สื่อ และแหล่งเรียนรู้ ห้องสมุด
 - อภิปรายประเด็นสำคัญในสาระสำคัญเรื่องที่เรียน
 - นำเสนอผลการเรียนรู้กับกลุ่มเพื่อน
 - สรุปผลการเรียนรู้
 - บันทึกผลการเรียนรู้
 - ทำใบงานตามที่ได้รับมอบหมาย
 - ประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองจากตัวชี้วัด

7.4 ขั้นการนำเสนอกิจกรรมของผู้เรียน

- (1) วิพากษ์ วิจารณ์ หรือการแสดงความคิดอย่างสร้างสรรค์
- (2) การแสดงผลงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่มผู้เรียน

7.5 ขั้นสรุป

ผู้สอนและนักเรียนร่วมกันสรุปใจความสำคัญเรื่องที่เรียนได้

8. การวัดผลและการประเมินผล

8.1 ด้านความรู้ (K)

วิธีการวัดผลและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัด
- ตรวจสอบผลการปฏิบัติกิจกรรม	- ใบกิจกรรม	- ผ่านเกณฑ์เฉลี่ย 3 ขึ้นไป

8.2 ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)

วิธีการวัดผลและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัด
1. สังเกตพฤติกรรมขณะทำงานร่วมกับเพื่อนในกลุ่ม	1. แบบสังเกตพฤติกรรมในขณะทำงานเป็นกลุ่ม	- ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป
2. ประเมินพฤติกรรมตามรายการประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม	2. แบบประเมินพฤติกรรมตามรายการประเมินด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม	- ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป

8.3 ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

วิธีการวัดผลและประเมินผล	เครื่องมือวัดและประเมินผล	เกณฑ์การวัด
1. สังเกตพฤติกรรมการสื่อสาร การเชื่อมโยงหลักการความรู้	1. แบบสังเกตพฤติกรรมการสื่อสาร การเชื่อมโยงหลักการความรู้	- ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป
2. ประเมินพฤติกรรมตามรายการประเมินด้านทักษะ/กระบวนการเรียนรู้	2. แบบประเมินพฤติกรรมตามรายการประเมินด้านทักษะ/กระบวนการเรียนรู้	- ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป
3. สังเกตขณะปฏิบัติตามใบกิจกรรม 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้	3. สังเกตขณะปฏิบัติตามใบกิจกรรม 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้	- ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป

8.4 การประเมินผล

- (1) การผ่านเกณฑ์จากการสังเกตพฤติกรรม คือ ได้คะแนน คิดเป็นร้อยละ 70 ขึ้นไป
- (2) การผ่านเกณฑ์การตรวจแบบฝึกทักษะ ใบกิจกรรม 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในการทำแบบฝึกหัดทักษะได้คะแนน คิดเป็นร้อยละ 70 ขึ้นไป

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ มีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท15101

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย

ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5

ภาคเรียนที่ 1

เวลา 2 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ ตัวชี้วัด

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ป.5/1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง

ป.5/5 วิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเพื่อนำไปใช้ดำเนินชีวิต

ป.5/8 มีมารยาทในการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ป.5/1 คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด

ป.5/9 มีมารยาทในการเขียน

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด

ป.5/1 พูดแสดงความรู้ ความคิดเห็น และความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดู

ป.5/2 ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิงเหตุผลจากเรื่องที่ฟังและดู

ป.5/5 มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด

ป.5/4 ใช้คำราชาศัพท์

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด

ป.5/2 ระบุความรู้และข้อคิดจากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง มีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง

กิจกรรม : สื่อสารคล่องต้องรู้วิธี

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

2.1 การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วต้องออกเสียงให้ชัดเจน อ่านคำถูกต้อง เว้นวรรคตอนเหมาะสม น้ำเสียงน่าฟัง สอดแทรกอารมณ์การอ่านให้สัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง และต้องมีมารยาทในการอ่าน

2.2 การอ่านออกเสียงบทร้อยกรองต้องอ่านออกเสียงชัดเจน ถูกต้องตามอักขรวิธีและฉันทลักษณ์ การอ่านบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะต้องรู้จักทอดจังหวะ เอื้อนเสียงหรือหลบเสียง เสียงไม่เบาหรือดังเกินไป รู้จักเน้นเสียงแสดงอารมณ์ให้เป็นไปตามเนื้อเรื่อง

2.3 การคัดลายมือเป็นพื้นฐานในการเขียนหนังสือ ต้องเขียนด้วยตัวบรรจงให้ถูกต้อง สวยงามเป็นระเบียบตามรูปแบบตัวอักษรไทย มีทั้งการคัดลายมือเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด และต้องมีมารยาทในการเขียน

2.4 การอ่านจับใจความ เพื่อวิเคราะห์เรื่องที่อ่านเป็นการแยกแยะข้อเท็จจริงของสาระจากเรื่องที่อ่านและแสดงความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผล สามารถทำให้เกิดทักษะที่ดี นำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.5 การฟังและดูเป็นการรับสารเข้าสู่สมอง ทำให้มีความรู้เพิ่มขึ้น การฝึกรับสารด้วยการฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณเป็นทักษะที่สำคัญ จะทำให้ผู้รับสารมีความรู้ที่ดี ถูกต้อง เหมาะสม และนำความรู้ที่ได้รับพูดนำเสนอออกไปได้อย่างมีคุณค่า มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์กับตนเองและผู้อื่น

2.6 การพูดแสดงความรู้ ความคิดเห็น และความรู้สึกจากเรื่องที่ฟังและดู เป็นการถ่ายทอดความเข้าใจจากสารที่ได้รับ โดยการพูดส่งสารอย่างมีลำดับเหตุการณ์และสร้างความเข้าใจที่ดีกับผู้รับสาร

2.7 คำราชาศัพท์เป็นถ้อยคำที่ใช้สื่อสารสำหรับบุคคล 5 ชั้น ได้แก่ กษัตริย์ เชื้อพระวงศ์ พระสงฆ์ ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ และสุภาพชน แบ่งออกเป็นหมวดต่าง ๆ เช่น หมวดคำนาม หมวดคำกริยา หมวดเครื่องใช้ หมวดกีฬา และอื่น ๆ การเรียนเรื่องคำราชาศัพท์จะทำให้เข้าใจและนำไปใช้ได้เหมาะสมกับบุคคล

2.8 วรรณกรรมเป็นงานเขียนทั่วไปที่มีเนื้อหาสาระและแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง มีลักษณะกระตุ้นหรือชักจูงให้อ่านเกิดความคิดในแง่ต่าง ๆ การอ่านวรรณกรรมต้องจับประเด็นสำคัญ และพิจารณาหาความรู้ ข้อคิด หรือคติสอนใจเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง

3. สารการเรียนรู้

3.1 ความรู้

- (1) บอกความหมายและหลักการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วได้
- (2) อธิบายความหมายและหลักการอ่านออกเสียงบทร้อยกรองได้
- (3) บอกหลักการคัดลายมือได้
- (4) บอกหลักการอ่านจับใจความ วิเคราะห์ แสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้
- (5) บอกหลักการจับใจความสำคัญจากการฟังและดูได้
- (6) บอกหลักการพูดแสดงความรู้และความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดูได้
- (7) บอกความหมายและลักษณะของคำราชาศัพท์ได้
- (8) บอกหลักการระบุความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

3.2 ทักษะ/กระบวนการ

- (1) อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วได้
- (2) อ่านออกเสียงบทร้อยกรองได้
- (3) คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดได้
- (4) คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัดได้
- (5) จับใจความ วิเคราะห์ และแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านได้
- (6) ตั้งคำถามและตอบคำถาม และสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่ฟังและดูได้
- (7) พูดแสดงความรู้และความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดูได้
- (8) จัดหมวดหมู่และเขียนความหมายคำราชาศัพท์ได้ถูกต้อง
- (9) ระบุความรู้และข้อคิดจากเรื่องที่อ่านได้

3.3 เจตคติ

- (1) มีมารยาทในการอ่าน
- (2) มีมารยาทในการเขียน
- (3) นำความรู้ที่ได้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต
- (4) มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด
- (5) มีเจตคติที่ดีต่อการพูด
- (6) เห็นความสำคัญในการใช้คำราชาศัพท์อย่างถูกต้อง
- (7) มีนิสัยรักการอ่าน

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- 4.1 ความสามารถในการสื่อสาร
- 4.2 ความสามารถในการคิด
- 4.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

5.1 มีวินัย

5.2 ใฝ่เรียนรู้

5.3 มุ่งมั่นในการทำงาน

5.4 รักความเป็นไทย

6. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงานบูรณาการ 8 กลุ่มสาระ ใบงาน ใบกิจกรรม

7. เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง มีทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง

กิจกรรม : สื่อสารคล่องต้องรู้วิธี

เกณฑ์ประเมิน : การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว เรื่องสั้น ทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	4 (ดีมาก)	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ปรับปรุง)
1. อักษรวิธี	อ่านถูกต้อง ออกเสียง ร ล ชัดเจนทุกคำ	อ่านผิดไม่เกิน 3 คำ ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดไม่เกิน 5 คำ ออกเสียง ร ล ชัดเจน	อ่านผิดมากกว่า 5 คำ
2. การแบ่งวรรคตอน	แบ่งวรรคตอนถูกต้อง ทุกวรรค	แบ่งวรรคตอนผิด 1-2 แห่ง	แบ่งวรรคตอนผิด 3-4 แห่ง	แบ่งวรรคตอนผิด มากกว่า 4 แห่ง
3. บุคลิกภาพ ท่าทาง ในการอ่าน	นั่งในท่าที่เหมาะสม ใช้สายตามองกวาด ตัวหนังสือ ไม่ชี้หรือ ส่ายหน้าตามตัวอักษร	นั่งในท่าที่เหมาะสม ใช้สายตามองกวาด ตัวหนังสือ ถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่	นั่งในท่าที่ไม่เหมาะสม ใช้สายตามองกวาด ส่ายหน้าตาม ตัวหนังสือ ถูกต้อง เป็นส่วนน้อย	นั่งในท่าที่ไม่เหมาะสม ใช้นิ้วชี้ตามตัวอักษร และส่ายหน้าตาม ตัวอักษร
4. น้ำเสียง ในการอ่าน	น้ำเสียงชัดเจน นุ่มนวล น่าฟัง สอดแทรกอารมณ์ สัมพันธ์กับเนื้อหา	น้ำเสียงชัดเจน นุ่มนวลน่าฟังเป็น ส่วนใหญ่	น้ำเสียงชัดเจน นุ่มนวลน่าฟังเป็น ส่วนน้อย	น้ำเสียงไม่ชัดเจน ขาดความมั่นใจใน การอ่าน
5. มารยาท ในการอ่าน	ไม่อ่านเสียงดังรบกวน ผู้อื่น ไม่เล่นขณะอ่าน และมีสมาธิใน การอ่าน	ไม่อ่านเสียงดังรบกวน ผู้อื่น ไม่เล่นขณะอ่าน และมีสมาธิใน การอ่านเป็นส่วนใหญ่	ไม่อ่านเสียงดังรบกวน ผู้อื่น ไม่เล่นขณะอ่าน และมีสมาธิใน การอ่านบ้างเป็น บางครั้ง	อ่านเสียงดังและ รบกวนผู้อื่นเป็น บางครั้ง และขาด สมาธิในการอ่าน

เกณฑ์การประเมินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
9-10	ดีมาก
7-8	ดี
5-6	พอใช้
ต่ำกว่า 5	ปรับปรุง

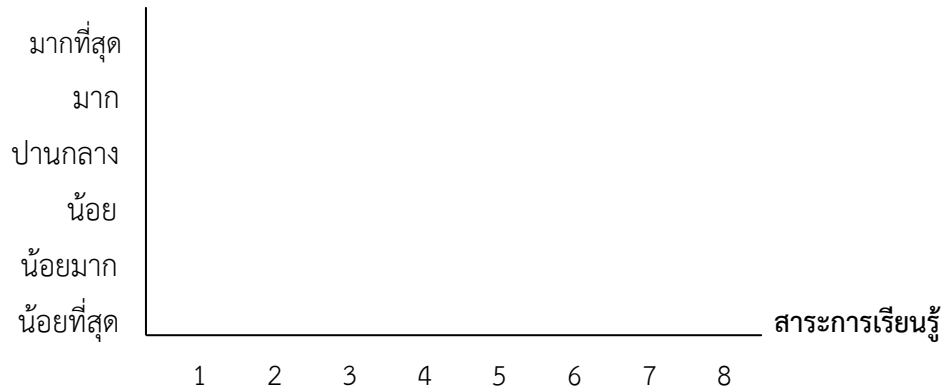
เกณฑ์การตัดสิน : ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 60 ขึ้นไป (ต้องได้ระดับพอใช้ขึ้นไป)

ใบกิจกรรม/แบบประเมินความถนัดของผู้เรียน

ชื่อ..... ชั้น..... เลขที่.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนระบายสีแผนภูมิกราฟแท่งให้สัมพันธ์ระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้และตามความถนัด
 มากน้อยของตน

อันดับความถนัด

หมายเหตุ

- 1 = สาระวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- 2 = สาระคณิตศาสตร์
- 3 = สาระภาษาไทย
- 4 = สาระสังคมศาสตร์วัฒนธรรม
- 5 = สาระภาษาต่างประเทศ
- 6 = สาระศิลปะ
- 7 = สาระการงานอาชีพ
- 8 = สุขศึกษาและพลศึกษา

กิจกรรมบูรณาการ 8 กลุ่มสาระ/ใบงาน

เพื่อให้สามารถบูรณาการกิจกรรมกลุ่มสาระการเรียนรู้รายวิชาทั้งหมด 8 กลุ่มสาระ ได้แก่ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ วิทยาศาสตร์ ศิลปะ สังคมศึกษา สุขศึกษาและพลศึกษา และการทำงานอาชีพและเทคโนโลยี

กิจกรรมกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คำสั่ง : ให้นักเรียนทุกคนอ่านบทร้อยแก้ว บทความเกี่ยวกับทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง และสามารถสรุปใจความสำคัญและอภิปรายหน้าชั้นเรียนได้ (งานรายบุคคล)	กิจกรรมกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิต คำสั่ง : ให้นักเรียนทุกคนสร้างโจทย์ทางคณิตศาสตร์โดยนำแรงบันดาลใจจากการอ่านบทความเกี่ยวกับทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมืองมาสร้างโจทย์การบวก ลบ คูณ และบวก ลบ คูณระคนของเศษส่วนพร้อมทั้งหาผลของคำตอบพร้อมแสดงวิธีทำ (งานรายบุคคล)
กิจกรรมกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คำสั่ง : ให้นักเรียนทุกคนสำรวจ เปรียบเทียบ และระบุลักษณะของพันธุกรรมพืชที่มีที่บ้านมาอย่างน้อย 1 ชนิด และวาดภาพผังโนทัศน์เชื่อมโยงเกี่ยวกับทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมืองในผังโนทัศน์พืชได้อย่างน้อย 1 เรื่อง (งานรายบุคคล)	กิจกรรมกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ คำสั่ง : ให้นักเรียนจับคู่กันเพื่อเปลี่ยนกันตั้งคำถามบทสนทนาเป็นภาษาอังกฤษให้มีเนื้อหาสัมพันธ์กับบทความเกี่ยวกับทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมืองได้อย่างน้อย 2 ประโยคแล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน (งานกลุ่มสมาชิก 2 คน)
กิจกรรมกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา คำสั่ง : ให้นักเรียนทุกคนอ่านบทความเกี่ยวกับทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมือง แล้วสืบค้นจากอินเทอร์เน็ตความเป็นมาประวัติศาสตร์ของชาติไทยแล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน (งานรายบุคคล)	กิจกรรมกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ คำสั่ง : ให้นักเรียนวาดภาพในสมมุติภาพของนักเรียนด้านคุณลักษณะของคนดีเกี่ยวข้องกับสังคมปัจจุบันพร้อมระบายสีให้สวยงาม (งานรายบุคคล)
กิจกรรมกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา คำสั่ง : ให้นักเรียนออกแบบท่าออกกำลังกายให้มีลักษณะความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบทความเกี่ยวกับทัศนคติที่ดีต่อบ้านเมืองมาอย่างน้อย 3 ท่า (งานรายบุคคล)	กิจกรรมกลุ่มสาระการเรียนรู้การทำงานอาชีพและเทคโนโลยี คำสั่ง : ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5 คน เพื่อสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับการสัมภาษณ์คนในชุมชนหลากหลายอาชีพที่มีทัศนคติที่ดีต่อการเมืองในปัจจุบัน อย่างน้อย 5 อาชีพสุจริต (งานกลุ่มกลุ่มละ 5 คน)

ตัวอย่างใบงานที่ 1 บูรณาการรายวิชาภาษาไทย การอ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว
ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

คำสั่ง : ให้นักเรียนอ่านเรื่องสั้นพร้อมสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านและตัวอย่างจากเรื่องที่อ่าน พร้อมทั้ง
นำเสนออภิปรายหน้าชั้นเรียน

วิถีไทยกับการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองไทย

ในการประชุมสัมมนาทางวิชาการประจำปี พ.ศ. 2554 นี้ สถาบันพระปกเกล้า
ระบุแนวคิดสำคัญประการหนึ่งเอาไว้ว่า

*“คุณค่า วิถีชีวิต และความเป็นอยู่ของผู้คนในสังคมไทย นับเป็นปัจจัย
สำคัญในการส่งเสริมความเป็นพลเมืองในสังคมไทย ทั้งนี้เพราะการส่งเสริมแนวคิด
ความเป็นพลเมืองให้เกิดขึ้นในสังคมหนึ่ง ๆ ขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมและค่านิยมของคน
ในชาตินั้น ๆ อยู่ไม่น้อยว่าจะสนับสนุนแนวคิดดังกล่าวให้ประสบความสำเร็จใน
ประเทศนั้นได้มากน้อยเพียงใด ดังที่มีการตั้งคำถามเกี่ยวกับวัฒนธรรมของสังคมไทย
ว่าสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องพลเมืองหรือไม่ การศึกษาวิถีชีวิตและวัฒนธรรมในบริบท
สังคมประชาธิปไตยไทย จึงอาจเป็นอีกหนทางหนึ่งที่จะช่วยให้การส่งเสริมความเป็น
ประชาธิปไตยและคุณลักษณะความเป็นพลเมืองในสังคมไทย มีแนวทางที่เหมาะสม
โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานค่านิยมของสังคมไทยเอง”*

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างการพัฒนาด้วยการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

แผนการพัฒนาที่ 2 การจัดในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (Activity)

วัตถุประสงค์ของแผนการพัฒนา

1. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง
2. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม
3. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ มีอาชีพ
4. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่ดี

ประเด็นพัฒนา	วิธีการ/กิจกรรมที่ต้องพัฒนา
1. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง ให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจที่มีต่อชาติ บ้านเมือง ยึดมั่นในศาสนา มั่นคงในสถาบัน พระมหากษัตริย์ และมีความเอื้ออาทรต่อครอบครัว และชุมชนของตน บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อ สังคม ชุมชน และท้องถิ่น เพื่อตระหนักถึงความ รับผิดชอบต่อสังคม	กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมแนะแนว เรื่อง สมาชิกที่ดีของ สังคม กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี เรื่อง คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสามัญ กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมเพื่อสังคมและ สาธารณประโยชน์
2. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม ให้นักเรียนรู้จักแยกแยะสิ่งที่ผิดชอบ ชั่วดี ปฏิบัติแต่สิ่งที่ชอบที่ดีงาม ปฏิเสธสิ่งที่ผิดสิ่งที่ชั่วและ ช่วยกันสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง ชุมชน และสังคม ประเทศชาติ	กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมแนะแนวเรื่องคุณธรรมนำชีวิต กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี เรื่องการใช้ ตะเกียง เต่า เครื่องใช้ไฟฟ้าต่าง ๆ และ การก่อไฟปรุงเครื่องต้มร้อนและปรุง อาหารอย่างง่าย กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมชุมนุมกีฬาและนันทนาการ
3. มีงานทำ มีอาชีพ ให้นักเรียนรักการทำงาน สู้งาน ทำงานจน สำเร็จ มีการฝึกอบรมทั้งในหลักสูตรและนอก หลักสูตร โดยเน้นให้นักเรียนทำงานเป็น และมีงาน ทำในที่สุด	กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมแนะแนวเรื่องอาชีพที่สนใจ กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีเรื่องโครงการ บุกเบิก กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมชุมนุมส่งเสริมอาชีพตัดผม
4. เป็นพลเมืองดี ให้นักเรียนเป็นพลเมืองดี มีจิตอาสา บำเพ็ญประโยชน์ ทำด้วยความมีน้ำใจ และมีความ เอื้ออาทร	กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมแนะแนวเรื่องความร่วมมือ กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมชุมนุมจิตอาสาพัฒนาโรงเรียน และชุมชน

การกำกับ ควบคุม ติดตาม

นิเทศการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรม

การประเมินผล

1. การสังเกตพฤติกรรม
2. การตรวจผลงาน
3. การรายงานผลการจัดกิจกรรม

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

กิจกรรมแนะแนว เรื่อง สมาชิกที่ดีของสังคม

ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6

เวลา 4 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การเรียนรู้ที่จะปฏิบัติตามกฎกติกาและระเบียบของสังคมเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ด้วยความสงบ เรียบร้อย และมีความสุข

2. จุดประสงค์ชั้นปี

จุดประสงค์ชั้นปี 3.4.3 ปฏิบัติตามกฎกติกาและระเบียบของสังคม

จุดประสงค์ชั้นปี 3.4.6 ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวโรงเรียนและประเทศชาติ

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 บอกกฎกติกาและระเบียบของสังคมในโรงเรียนได้

3.2 บอกผลดีผลเสียของการปฏิบัติและไม่ปฏิบัติตามกฎกติกาและระเบียบของสังคม

3.3 ระบุวิธีการปฏิบัติเพื่อการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวโรงเรียนและประเทศชาติ

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

4.1 ให้นักเรียนช่วยกันบอกกฎกติกาข้อตกลงและระเบียบของโรงเรียนห้องเรียนโดยครูเขียนสิ่งที่นักเรียนบอกบนกระดานและเพิ่มเติมหากนักเรียนหลงลืม

4.2 แบ่งนักเรียนเป็น 4 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายว่าทำไมโรงเรียนต้องมีกฎกติกาและระเบียบ 2 กลุ่ม อีก 2 กลุ่มอภิปรายว่าทำไมห้องเรียนต้องมีกฎกติกาและระเบียบ

4.3 ให้กลุ่มที่ทำคำถามเดียวกันรวมกันเป็นกลุ่มเดียว แล้วนำผลงานมารวมกัน ส่งตัวแทนนำเสนอ

4.4 ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปว่าการอยู่หลายคนจำเป็นต้องมีข้อตกลงเพื่อความสงบเรียบร้อย

ชั่วโมงที่ 2

4.5 ครูนำเสนอนิยามคำว่า สังคม คือ การที่บุคคลมาอยู่ร่วมกันตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป แล้วให้นักเรียนบอกว่าอะไรบ้างที่เป็นสังคมที่นักเรียนรู้จักเช่น ครอบครัว ชุมชน หมู่บ้าน ห้องเรียน โรงเรียน จังหวัด ประเทศ

4.6 ให้นักเรียนเข้ากลุ่ม กลุ่มละ 5 คน เลือกลักษณะของสังคม 1 ลักษณะโดยไม่ซ้ำกันแล้วอภิปรายร่วมกัน บันทึกลงในใบงานเรื่องผลดีผลเสีย

ชั่วโมงที่ 3

4.7 สอบถามการทำใบงานเรื่องผลดีผลเสีย แล้วให้ตัวแทนกลุ่มจับฉลากลำดับที่การนำเสนอ

4.8 เพื่อนำเสนอครบทุกกลุ่ม จึงร่วมกันสรุปผลดีของการปฏิบัติและผลเสียของการไม่ปฏิบัติตามกฎ กติกา ข้อตกลงของสังคม โดยครูเพิ่มเติมให้สมบูรณ์

ชั่วโมงที่ 4

4.9 นักเรียนเข้ากลุ่ม กลุ่มละ 5 คน (กลุ่มเดิม) ทำใบงานเรื่องแนวปฏิบัติ

4.10 นำผลการอภิปรายติดแสดงไว้ที่บอร์ดของห้องเรียน แล้วแต่ละคนเดินดู บันทึกแนวปฏิบัติลงในสมุดประจำกิจกรรมแนะแนว

5. สื่อ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้

5.1 ใบงาน เรื่อง ผลดี ผลเสีย

5.2 ใบงาน เรื่อง แนวปฏิบัติ

6. การประเมินผล

6.1 วิธีการประเมิน

(1) ตรวจใบงาน

(2) สรุปคุณภาพการปฏิบัติงานรายบุคคล

6.2 เครื่องมือประเมิน

แบบบันทึกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานรายบุคคล

6.3 เกณฑ์การประเมิน

(1) ใบงาน เรื่อง ผลดี ผลเสีย

บันทึกได้ถูกต้องทั้ง 2 ช่อง ระดับคุณภาพดี

บันทึกได้ค่อนข้างถูกต้อง ระดับคุณภาพพอใช้

บันทึกได้ไม่ค่อยถูกต้อง ระดับคุณภาพปรับปรุง

(2) ใบงาน เรื่อง แนวปฏิบัติหลังจากดูการแสดง

บอกแนวปฏิบัติได้เหมาะสม ระดับคุณภาพดี

บอกแนวปฏิบัติได้ค่อนข้างเหมาะสม ระดับคุณภาพพอใช้

บอกแนวปฏิบัติได้ไม่ค่อยเหมาะสม ระดับคุณภาพปรับปรุง

7. แหล่งศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมสำหรับครู

-

แบบบันทึกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานรายบุคคล

คำชี้แจง บันทึกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานลงในช่องแล้วสรุประดับคุณภาพตามเกณฑ์

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ระดับคุณภาพการปฏิบัติงาน		สรุประดับคุณภาพ
		ผลดี ผลเสีย	แนวปฏิบัติ	

เกณฑ์การพิจารณา

ดี 2 ใบงาน

มีดี และพอใช้เท่านั้น

มีปรับปรุง

ระดับคุณภาพดี

ระดับคุณภาพพอใช้

ระดับคุณภาพปรับปรุง

ใบงาน
เรื่อง ผลดี ผลเสีย

ชั้น.....

รายชื่อสมาชิก

1. 4.
2. 5.
3.

ทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าลักษณะของสังคมที่เลือก

☐ ครอบครัว	☐ หมู่บ้าน	☐ โรงเรียน
☐ ชุมชน	☐ ห้องเรียน	☐ ประเทศ

ให้สมาชิกกลุ่มอภิปรายถึงผลดีของการปฏิบัติและผลเสียของการไม่ปฏิบัติตามกฎ กติกา ข้อบังคับ
ของสังคมตามที่ได้รับมอบหมาย แล้วบันทึกผลการอภิปรายในตาราง

ผลดีของการปฏิบัติ	ผลเสียของการไม่ปฏิบัติ

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี

หน่วยที่ 1 หน่วยการเรียนรู้

วิชาการ ลูกเสือ

ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6

แผนการเรียนรู้ เรื่อง คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสามัญ

เวลา 1 ชั่วโมง

1. สรุปสาระสำคัญ

การปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือช่วยให้เยาวชนเป็นพลเมืองดี มีวินัย และยึดมั่นในคำสัญญา

2. จุดประสงค์

2.1 ท่องคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสามัญได้

2.2 ปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสามัญได้

3. ทักษะกระบวนการ

- () 3.1 ตระหนักในปัญหาและความจำเป็น
- () 3.2 คิดวิเคราะห์วิจารณ์
- () 3.3 สร้างทางเลือกหลากหลาย
- () 3.4 ประเมินและเลือกทางเลือก
- () 3.5 กำหนดและลำดับขั้นตอนการปฏิบัติ
- () 3.6 ปฏิบัติด้วยความซื่อสัตย์
- () 3.7 ประเมินระหว่างปฏิบัติ
- () 3.8 ปรับปรุงให้ดีขึ้นอยู่เสมอ
- () 3.9 ประเมินผลรวมเพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจ

4. กิจกรรมและสื่อ/อุปกรณ์

กิจกรรม	สื่อ/อุปกรณ์
1. พิธีเปิดประชุมกอง (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก) 2. เพลง-เกม 3. การสอนตามเนื้อหา 3.1 ผู้กำกับให้ลูกเสือท่องคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสามัญแล้วร่วมกันอภิปรายถึงความหมายของคำปฏิญาณและกฎ 3.2 ร่วมกันอภิปรายถึงวิธีปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ 3.3 ให้ลูกเสือแต่ละหมู่อภิปรายการปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎโดยผู้กำกับกำหนดหัวข้อให้แล้วนำมารายงานหรือแสดงบทบาทสมมติ	1. แผนภูมิเพลง 2. แผนภูมิคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ

กิจกรรม	สื่อ/อุปกรณ์
3.4 ผู้กำกับติดตามการปฏิบัติตนตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ 4. ผู้กำกับเล่าเรื่องสั้นที่เป็นประโยชน์ 5. พิธีปิดประชุมกอง (นัดหมาย ตรวจ ธงลง เลิก)	

5. การประเมินผล

รายละเอียดการประเมินผล	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1. ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม		
2. ความตั้งใจในการปฏิบัติกิจกรรม		
3. ท่องคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือสามัญ		
4. ตรวจผลงาน		

6. กิจกรรมเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

7. ปัญหาและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

เนื้อหา

คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ

1. คำปฏิญาณของลูกเสือสามัญ

คำปฏิญาณ เป็นถ้อยคำที่กล่าวออกมาด้วยความจริงใจ เพื่อเป็นหลักยึดเหนี่ยวให้ลูกเสือปฏิบัติในสิ่งที่ดีและถูกต้อง คำปฏิญาณของลูกเสือสามัญ คือ คำมั่นสัญญาที่ลูกเสือสามัญทุกคนจะต้องให้ไว้แก่ผู้บังคับบัญชาต่อหน้าแถวในพิธีเข้าประจำกองหรือพิธีการของลูกเสือ เป็นถ้อยคำที่กล่าวออกมาด้วยความจริงใจและสมัครใจ คำกล่าวนี้สำคัญอย่างยิ่งในชีวิตการเป็นลูกเสือ เพราะเมื่อกล่าวแล้วจะต้องปฏิบัติตามให้ได้ เป็นการส่งเสริมให้ลูกเสือรักเกียรติของตน เพื่อความเป็นพลเมืองดีของชาติ โดยอาศัยหลักคำปฏิญาณเป็นอุดมการณ์นำไปปฏิบัติในชีวิต ดังนี้

ด้วยเกียรติของข้า ข้าสัญญาว่า

ข้อ 1 ข้าจะจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ข้อ 2 ข้าจะช่วยเหลือผู้อื่นทุกเมื่อ

ข้อ 3 ข้าจะปฏิบัติตามกฎของลูกเสือ

ความหมายของคำปฏิญาณ

ข้อ 1 “ข้าจะจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์”

หมายถึง ลูกเสือจะต้องมีศรัทธา มีความเชื่อมั่นในชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ของตน ซึ่งแสดงออกด้วยการประพฤติปฏิบัติในแนวทางที่ถูกต้อง เหมาะสม เทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ด้วยความซื่อสัตย์ โดยปฏิบัติสถาบันทั้งสาม ดังนี้

ชาติ หมายถึง กลุ่มชนที่มีความรู้สึกในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา ประวัติศาสตร์ ความเป็นมา ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมอย่างเดียวกัน หรืออยู่ภายใต้การปกครองของรัฐบาลเดียวกัน ชาติไทยจึงมีความหมายถึงกลุ่มคนไทยที่อาศัยบนแผ่นดินไทย มีภาษาและขนบธรรมเนียมประเพณีแบบเดียวกัน หากไม่มีชาติไทยก็จะมีประเทศไทย คนไทยจะต้องอาศัยชาติอื่น ชาติมีความสำคัญมาก ลูกเสือจึงต้องปฏิบัติต่อชาติดังต่อไปนี้

(1) ประพฤติตนเป็นพลเมืองดี

(2) เคารพ ปฏิบัติตนตามธรรมเนียมและประเพณี

(3) เคารพปฏิบัติตามกฎหมายบ้านเมือง

(4) รักคนในชาติและหวงแหนแผ่นดินที่เกิดของตน เมื่อศัตรูมารุกรานจะต้องป้องกันประเทศอย่างกล้าหาญและเสียสละ

ศาสนา เป็นลัทธิความเชื่อของคน ซึ่งเป็นเครื่องเหนี่ยวให้ทุกคนกระทำความดี จะทำให้สังคมสงบสุข ลูกเสือจึงต้องปฏิบัติต่อศาสนา ดังนี้

(1) ปฏิบัติตามคำสอนของศาสนา

(2) ปฏิบัติตามพิธีกรรมทางศาสนา
(3) เคารพสักการะตัวแทนของศาสนาด้วยความจริงใจและไม่แสดงอาการลบหลู่ศาสนา
พระมหากษัตริย์ ทรงเป็นพระประมุขของชาติ ทรงเป็นประมุขของคณะลูกเสือแห่งชาติ และเป็นมิ่งขวัญของปวงชนชาวไทย ลูกเสือต้องปฏิบัติต่อพระองค์ ดังนี้

- (1) แสดงความเคารพต่อพระองค์ท่านและพระบรมฉายาลักษณ์
- (2) ไม่กระทำการใด ๆ ให้เสื่อมเสียพระเกียรติคุณ และจะต้องช่วยป้องกันมิให้คนอื่นกระทำเช่นนั้นด้วย

ข้อ 2 “ข้าจะช่วยเหลือผู้อื่นทุกเมื่อ”

หมายถึง ลูกเสือต้องประพฤติปฏิบัติในทางที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นในทุกโอกาสทุกสถานการณ์เท่าที่จะทำได้โดยเริ่มตั้งแต่ในครอบครัว ลูกเสือจะต้องช่วยบิดามารดาทำงานบ้านที่ตนสามารถจะช่วยเหลือได้ในสังคมนอกบ้านลูกเสือควรจะช่วยเหลือเด็ก ๆ คนชรา คนพิการ ควรบำเพ็ญประโยชน์โดยการพัฒนาถนนสวนสาธารณะ วัด เป็นต้น และเมื่ออยู่โรงเรียนควรช่วยงานของครูและโรงเรียน

ข้อ 3 “ข้าจะปฏิบัติตามกฎของลูกเสือ”

กฎของลูกเสือเป็นแนวทางปฏิบัติเพื่อความเป็นพลเมืองดีตามอุดมการณ์ของลูกเสือ

2. กฎของลูกเสือสามัญ

กฎของลูกเสือเปรียบเหมือนศีลให้ลูกเสื่อยึดเหนี่ยว เพื่อนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ลูกเสือต้องจำให้ได้ และปฏิบัติเป็นกิจวัตรจนเกิดเป็นนิสัยประจำตัว กฎของลูกเสือมี 10 ข้อ ดังนี้

ข้อ 1 ลูกเสือมีเกียรติเชื่อถือได้

ข้อ 2 ลูกเสือมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และเชื่อตรงต่อผู้มีพระคุณ

ข้อ 3 ลูกเสือมีหน้าที่กระทำตนให้เป็นประโยชน์และช่วยเหลือผู้อื่น

ข้อ 4 ลูกเสือเป็นมิตรของคนทุกคนและเป็นพี่น้องกับลูกเสืออื่นทั่วโลก

ข้อ 5 ลูกเสือเป็นผู้สุภาพเรียบร้อย

ข้อ 6 ลูกเสือมีความเมตตากรุณาต่อสัตว์

ข้อ 7 ลูกเสือเชื่อฟังคำสั่งของบิดามารดาและผู้บังคับบัญชาด้วยความเคารพ

ข้อ 8 ลูกเสือมีใจร่าเริงและไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก

ข้อ 9 ลูกเสือเป็นผู้มีมัธยัสถ์

ข้อ 10 ลูกเสือประพฤติชอบด้วยกาย วาจา ใจ

ความหมายของกฎของลูกเสือ

ข้อ 1 “ลูกเสือมีเกียรติเชื่อถือได้”

คนที่มีเกียรติย่อมเป็นคนมีชื่อเสียง ได้รับความยกย่องนับถือและเป็นคนเชื่อถือได้ เมื่อเป็นคนมีเกียรติจะต้องรักษาเกียรติของตนโดยทำตามคำมั่นสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่น เมื่อได้รับมอบหมายงานจะต้องตั้งใจ

ทำงานนั้นให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ไม่หลีกเลี่ยงงาน ไม่ผัดวันประกันพรุ่ง หากลูกเสือปฏิบัติดังที่กล่าวมาแล้ว ลูกเสือจะเป็นผู้มีเกียรติเชื่อถือได้

ข้อ 2 “ลูกเสือมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และซื่อตรงต่อผู้มีพระคุณ”

สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เป็นสถาบันสูงสุดของประเทศ มีความสำคัญต่อคนไทยทุกคน ลูกเสือต้องมีความจงรักภักดีต่อสถาบันทั้ง 3 โดยลูกเสือต้องเป็นพลเมืองดีของประเทศ และอาจรับใช้ชาติโดยสมัครเป็นทหาร ลูกเสือจะต้องประพฤติปฏิบัติตามคำสอนของศาสนา โดยทำความดี ละเว้นการทำความชั่ว เคารพและเทิดทูนพระมหากษัตริย์อย่างจริงใจ นอกจากนี้ลูกเสือจะต้องกตัญญูรู้คุณ และซื่อตรงต่อผู้มีพระคุณ เช่น บิดามารดา ญาติผู้ใหญ่และครูอาจารย์ เป็นต้น โดยการทำประโยชน์ให้แก่ท่านเมื่อมีโอกาส

ข้อ 3 “ลูกเสือมีหน้าที่กระทำความดีให้เป็นประโยชน์และช่วยเหลือผู้อื่น”

หน้าที่เป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องทำให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีลูกเสือจะต้องทำหน้าที่ของตนโดยไม่หวังสิ่งตอบแทน และควรกระทำทุกครั้งที่มีโอกาส การทำตนให้เป็นประโยชน์และช่วยเหลือผู้อื่นควรเริ่มตั้งแต่ในครอบครัว ลูกเสือต้องช่วยงานบ้าน ต่อมาควรช่วยเหลืองานของโรงเรียน และสุดท้ายควรช่วยเหลืองานของชุมชนหรือสังคม เช่น ทำความสะอาดถนน พัฒนาโรงเรียน พาเด็กข้ามถนน เป็นต้น เมื่อลูกเสือปฏิบัติหน้าที่แล้ว แม้จะไม่ได้รับสิ่งตอบแทน แต่ก็จะทำให้มีความภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง ซึ่งเป็นแรงบันดาลใจให้ปฏิบัติหน้าที่นี้ต่อไป

ข้อ 4 “ลูกเสือเป็นมิตรของคนทุกคนและเป็นพี่น้องกับลูกเสืออื่นทั่วโลก”

ในชีวิตประจำวันลูกเสือจะได้พบปะกับบุคคลต่าง ๆ ซึ่งลูกเสือควรเป็นมิตรกับบุคคลเหล่านั้น โดยการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ โอบอ้อมอารี มีใจเมตตากรุณาต่อผู้อื่น เมื่อกระทำความดีนั้นบุคคลต่าง ๆ ก็จะเป็นมิตรกับลูกเสือด้วย สมาชิกลูกเสือมีอยู่ทั่วโลกเป็นจำนวนมาก ถึงแม้จะมีเชื้อชาติศาสนาต่างกันก็ถือว่าเป็นพี่น้องกัน

ข้อ 5 “ลูกเสือเป็นผู้สุภาพเรียบร้อย”

ความสุภาพเรียบร้อยเป็นคุณสมบัติของผู้ดี ลูกเสือควรแสดงกิริยาท่าทางอย่างสุภาพ อ่อนโยน มีสัมมาคารวะ ไม่พูดจาหยาบค้าย แต่งกายอย่างเรียบร้อยถูกระเบียบของโรงเรียน

ข้อ 6 “ลูกเสือมีความเมตตากรุณาต่อสัตว์”

สัตว์เป็นสิ่งมีชีวิตเช่นเดียวกับคนและมีประโยชน์แก่คน เช่น สุนัขช่วยเฝ้าบ้าน แมวช่วยจับหนู นกให้ความเพลิดเพลิน เป็นต้น ดังนั้นลูกเสือจึงควรมีความเมตตากรุณาแก่สัตว์ ไม่รังแกหรือทรมานสัตว์ ควรให้อาหารแก่สัตว์ที่หิวโหย รักษาบาดแผลของสัตว์ตามความสามารถของตน

ข้อ 7 “ลูกเสือเชื่อฟังคำสั่งของบิดามารดา และผู้บังคับบัญชาด้วยความเคารพ”

บิดามารดาเป็นผู้ให้กำเนิดและเลี้ยงดูเราจนเติบโต มีประสบการณ์มากกว่าเรา เมื่อท่านสั่งสอนสิ่งใดก็ตามเราควรเชื่อฟังและปฏิบัติตาม จึงจะได้ชื่อเป็นผู้มีความกตัญญูกตเวทิต์ต่อผู้มีพระคุณ สำหรับผู้บังคับบัญชาเป็นผู้สั่งสอนให้ความรู้แก่ลูกเสือ ลูกเสือควรเชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสั่งเช่นเดียวกัน นอกจากนี้เชื่อฟังคำสั่งแล้ว ลูกเสือต้องให้ความเคารพแก่บิดา มารดา และผู้บังคับบัญชาด้วย

ข้อ 8 “ลูกเสือมีใจร่าเริงและไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก”

คนที่หน้าตาอึดแอ้มแจ่มใส อารมณ์ดี เป็นผู้มีสุขภาพจิตดี ใคร ๆ ก็อยากพูดคุยด้วยลูกเสือจึงควรทำจิตใจให้ร่าเริง สดชื่นอยู่เสมอ ถึงแม้ว่าอาจจะมีความทุกข์ใจก็ไม่ควรแสดงอาการท้อแท้ เบื่อหน่าย ควรหาทางแก้ไขปัญหาให้ได้โดยไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก

ข้อ 9 “ลูกเสือเป็นผู้มีมัธยัสถ์”

ลูกเสือได้เงินค่าใช้จ่ายจากบิดา มารดา หรือผู้ปกครองซึ่งหาเงินมาด้วยความยากลำบาก ลูกเสือจึงต้องช่วยเหลือท่านโดยการใช้เงินอย่างประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือย ซื้อสิ่งของที่จำเป็น เงินที่เหลือจากการใช้จ่ายควรเก็บสะสมไว้ในยามที่จำเป็น เป็นการช่วยแบ่งเบาภาระของบิดามารดาด้วย

ข้อ 10 “ลูกเสือประพฤติชอบด้วยกาย วาจา ใจ”

ลูกเสือเป็นผู้ได้รับการยกย่องว่าเป็นคนดี จึงควรประพฤติตนเป็นคนดีทั้งกาย วาจา และใจ โดยการทำความดี พูดจาดี ไม่ใช้วาจาหยาบคาย คิดแต่สิ่งดี และเป็นมงคลแก่ตน การประพฤติดังกล่าว จะช่วยให้ลูกเสือเป็นคนดีอย่างสมบูรณ์

คำปฏิญาณและกฎของลูกเสือเป็นข้อปฏิบัติที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาเยาวชน เพราะจะช่วยให้เยาวชนเป็นคนดีและมีคุณภาพตามที่ชาติและสังคมต้องการ เยาวชนเหล่านี้จะช่วยสร้างสรรค์สังคมและประเทศให้เจริญก้าวหน้าต่อไป ดังนั้น ลูกเสือสามัญทุกคนจะต้องท่องจำคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือได้อย่างแม่นยำแล้วนำไปประพฤติปฏิบัติอย่างจริงจัง

แนวทางที่ลูกเสือควรปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผลตามคำปฏิญาณและกฎ ดังนี้

1. รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ
2. แสดงความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์อย่างสม่ำเสมอ
3. บำเพ็ญตนเป็นประโยชน์ทุกวัน
4. ปฏิบัติตนอย่างเพื่อนต่อหมู่คณะของตนและต่างหมู่คณะอย่างสม่ำเสมอ
5. ปฏิบัติตนด้วยความถูกต้องเรียบร้อยเสมอ
6. เมตตาและช่วยเหลือสัตว์และไม่รังแกสัตว์
7. เชื่อฟังบิดา มารดา ครู อาจารย์
8. ไม่หลีกเลี่ยงงานที่ได้รับมอบหมายและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
9. ประหยัดด้วยการออมทรัพย์
10. เมื่อทำผิดต้องยอมรับผิดแล้วกลับตัวกลับใจเป็นคนดี ไม่ทำความผิดซ้ำอีก

กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

หลักการและเหตุผล

กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติในลักษณะอาสาสมัคร เพื่อช่วยขัดเกลาจิตใจของผู้เรียน ให้มีความเมตตา กรุณา มีความเสียสละ และมีจิตสาธารณะ เพื่อช่วยสร้างสรรค์สังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์เป็นกิจกรรมที่ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรมจริยธรรม จัดกิจกรรมโดยให้ผู้เรียนคิดสร้างสรรค์ออกแบบกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์อย่างหลากหลายรูปแบบ เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมในลักษณะจิตอาสา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกแก่ผู้เรียนให้มีความตระหนัก ความรับผิดชอบต่อสังคมในการบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อครอบครัว โรงเรียน ชุมชน สังคม และประเทศชาติ
2. เพื่อให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ตามความถนัดและความสนใจในลักษณะอาสาสมัคร
3. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ คุณธรรม จริยธรรมตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง
4. เพื่อให้ผู้เรียนมีจิตสาธารณะและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

ขอบข่าย

เป็นกระบวนการจัดกิจกรรมในลักษณะกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ กิจกรรมอาสาพัฒนาหรือกิจกรรมสร้างสรรค์สังคม โดยผู้เรียนดำเนินการด้วยตนเองในลักษณะอาสาสมัคร เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม ความเสียสละต่อสังคม และมีจิตสาธารณะ

แนวการจัดกิจกรรม

การจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยจะเน้นให้ผู้เรียนร่วมกันสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัญหา ร่วมกันออกแบบการจัดกิจกรรม วางแผนการจัดกิจกรรม ปฏิบัติกิจกรรมตามแผน ร่วมสรุปและประเมินผลการจัดกิจกรรม ร่วมรายงานผล พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลการจัดกิจกรรม

การจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ผู้เรียนสามารถเลือกจัดกิจกรรมหรือเข้าร่วมกิจกรรมได้ ดังนี้

1. จัดกิจกรรมภายในโรงเรียน (กิจกรรมจิตอาสาพัฒนาโรงเรียน) เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนและครูที่ปรึกษากิจกรรมร่วมกันวางแผนปฏิบัติกิจกรรมจิตอาสาในวิถีชีวิตของชั้นเรียนและโรงเรียนจนเกิดเป็นนิสัยใน

การสมัครใจทำงานต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ซึ่งงานเหล่านี้จะขยายขอบเขตจากใกล้ตัวไปสู่สังคมที่อยู่ภายนอกได้

2. จัดกิจกรรมภายนอกโรงเรียน (กิจกรรมจิตอาสาพัฒนาชุมชน) เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้รับการสนับสนุนตามแผนการจัดกิจกรรม โดยให้ทำกิจกรรมด้วยความสมัครใจที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชนและสังคมโดยรวม

แนวการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์มีแนวการจัด ดังนี้

1. จัดกิจกรรมในลักษณะบูรณาการใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยผู้เรียนสามารถจัดกิจกรรมตามองค์ความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

2. จัดกิจกรรมลักษณะโครงการ/โครงงาน/กิจกรรม หมายถึง กิจกรรมที่ผู้เรียนนำเสนอการจัดกิจกรรมต่อโรงเรียน เพื่อขอความเห็นชอบในการจัดทำโครงการหรือโครงงาน หรือกิจกรรมซึ่งมีระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดที่ชัดเจน

3. จัดกิจกรรมร่วมกับองค์กรอื่น หมายถึง กิจกรรมที่ผู้เรียนอาสาสมัครเข้าร่วมกิจกรรมกับหน่วยงานหรือองค์กรอื่น ๆ ที่จัดกิจกรรมในลักษณะเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยผู้เรียนสามารถเลือกเข้าร่วมกิจกรรมได้ ดังนี้

3.1 ร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เข้ามาจัดกิจกรรมในโรงเรียน

3.2 ร่วมกับหน่วยงานอื่นที่จัดกิจกรรมนอกโรงเรียน

เงื่อนไข

1. เวลาเข้าร่วมกิจกรรม ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์อย่างต่อเนื่องทุกภาคเรียน/ปี โดยขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการของสถานศึกษา

2. เน้นผู้เรียนเป็นผู้จัดกิจกรรมด้วยตนเองทุกขั้นตอนและต่อเนื่องโดยมีครูเป็นที่ปรึกษากิจกรรม

3. ผู้เรียนจะจัดกิจกรรมหรือแสดงพฤติกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ในเวลาสถานที่ หรือรูปแบบของกิจกรรมใดก็ได้ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมตามบริบทของแต่ละสถานศึกษาและขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการของสถานศึกษา

การประเมินกิจกรรม

กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ผู้เรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมให้ครบตามกรอบเวลาในโครงสร้างของหลักสูตรสถานศึกษา ดังนี้

1. ระดับประถมศึกษา (ป.1-ป.6) มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม 60 ชั่วโมง

2. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-ม.3) มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม 45 ชั่วโมง

3. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-ม.6) มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม 60 ชั่วโมง

การประเมินในแต่ละกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ มีผลการประเมินเป็น “ผ่าน” และ “ไม่ผ่าน” ดังนี้

ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมครบตามเวลา ปฏิบัติกิจกรรมและมีผลงาน ชิ้นงาน หรือ
คุณลักษณะตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบตามเวลา ปฏิบัติกิจกรรมหรือมีผลงาน ชิ้นงาน
หรือคุณลักษณะไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด ในกรณีที่ผู้เรียนไม่ผ่านครูที่ปรึกษาต้องให้ผู้เรียน
ซ่อมเสริมการทำกิจกรรมให้ครบตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการมีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม

กิจกรรมแนะแนว เรื่อง คุณธรรมนำชีวิต

ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6

เวลา 4 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

คุณธรรม คือ หลักในการดำเนินชีวิตที่ช่วยให้การอยู่ร่วมกันในสังคมมีความสุข สงบ ไม่ว่าเด็กหรือผู้ใหญ่ก็ต้องมีคุณธรรมนำชีวิตสำหรับเด็ก ๆ ต้องทำตามให้เป็นคนที่มีคุณธรรมที่เหมาะสมกับวัย รวมทั้งการมีจิตอาสาทำประโยชน์ต่อส่วนรวม

2. จุดประสงค์ชั้นปี

จุดประสงค์ชั้นปี 3.3.2 มีคุณธรรมที่เหมาะสมกับวัย เช่น ซื่อสัตย์ กตัญญูกตเวที เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีน้ำใจ มีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม สามัคคี ฯลฯ

จุดประสงค์ชั้นปี 3.4.5 มีจิตอาสาและทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

- 3.1 อภิปรายประโยชน์ของการมีคุณธรรม
- 3.2 ระบุคุณธรรมของนักเรียนในช่วงวัยที่ควรมี
- 3.3 มีการเรียนรู้วิธีการปฏิบัติตนที่สะท้อนถึงการมีคุณธรรมที่เหมาะสมกับวัย
- 3.4 แสดงพฤติกรรมที่สะท้อนถึงการมีคุณธรรม
- 3.5 ปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

4.1 ครูเล่านิทาน เรื่อง ลิขแห่งเรือ แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกว่า นิทานเรื่องนี้แสดงถึงการมีคุณธรรมอะไร (คำตอบ คือ ความสามัคคี)

4.2 นักเรียนเข้ากลุ่ม กลุ่มละ 5 คน ให้แต่ละกลุ่มไปศึกษาค้นคว้านิทานคุณธรรมกลุ่มละเรื่อง บันทึกในใบงาน เรื่อง นิทานคุณธรรม และส่งตัวแทนเล่าให้สมาชิกในห้องฟัง

ชั่วโมงที่ 2

4.3 สอบถามการปฏิบัติงาน ใบงาน เรื่อง นิทานคุณธรรม

4.4 ให้สมาชิกในห้องโหวตว่าต้องการฟังนิทานจากกลุ่มใด กลุ่มนั้นเป็นผู้เล่า และเมื่อเล่าจบลงที่ฟังต้องบอกวานิทานที่เล่านั้น สอนคุณธรรมอะไรโดยกลุ่มที่เล่าเป็นผู้เฉลย

4.5 ร่วมกันสรุปคุณธรรมที่ฟังจากนิทานว่ามีอะไรบ้าง แล้วคิดเพิ่มเติมว่าวัยอย่างนักเรียนควรมีคุณธรรมอะไรบ้าง บันทึกลงในสมุดกิจกรรมแนะแนว

4.6 ให้นักเรียนไปปฏิบัติกิจกรรมที่แสดงถึงการเป็นคนมีคุณธรรม และนำมาเล่าสู่กันฟังในชั่วโมงต่อไป โดยบันทึกในใบงาน เรื่อง กิจกรรมคุณธรรม

ชั่วโมงที่ 3

4.7 พูดคุยเกี่ยวกับความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติกิจกรรมคุณธรรม

4.8 นักเรียนเล่ากิจกรรมคุณธรรมของตนที่ละคนตามความสมัครใจ

4.9 ร่วมกันสรุปว่าการมีคุณธรรมในตนเองและแสดงออกในโอกาสที่เหมาะสม ทั้งกับตนเองและผู้อื่น ทำให้ใจเป็นสุข และมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น

ชั่วโมงที่ 4

4.10 ขวนให้นักเรียนคิดถึงกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เชื่อว่ากิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ในหลักสูตร แล้วพูดคุยกันว่าใครทำอะไรในกิจกรรมนี้ ทำเองหรือมีผู้บอกให้ทำ

4.11 นำเสนอคำว่า “จิตอาสา” แล้วให้นักเรียนบอกความหมายของคำนี้

4.12 ให้นักเรียนบอกกิจกรรมที่แสดงถึงการมีจิตอาสาที่นักเรียนเคยทำคนละ 1 อย่าง ที่ละคนจนครบทุกคน ครูเขียนบนกระดาน

4.13 ให้นักเรียนเลือกกิจกรรมที่อยากทำจากรายการบนกระดานและวางแผนว่าจะไปทำที่ไหน เมื่อไหร่ กับใคร เขียนในใบงาน เรื่อง กิจกรรมจิตอาสา

5. สื่อ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้

5.1 ห้องสมุด

5.2 ภูมิปัญญาท้องถิ่น

5.3 นิทานเรื่องลิงแข่งเรือ

5.4 ใบงาน เรื่อง นิทานคุณธรรม

5.6 ใบงาน เรื่อง กิจกรรมจิตอาสา

6. การประเมินผล

6.1 วิธีการประเมิน

(1) ตรวจใบงาน

(2) สรุประดับผลคุณภาพการปฏิบัติงานรายบุคคล

6.2 เครื่องมือประเมิน

แบบบันทึกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานรายบุคคล

6.3 เกณฑ์การประเมิน

(1) ใบงาน เรื่อง นิทานคุณธรรม	
เล่านิทานได้ บอกคุณธรรมได้	ระดับคุณภาพดี
เล่านิทานได้ บอกคุณธรรมไม่ได้	ระดับคุณภาพพอใช้
เล่านิทานไม่ได้	ระดับคุณภาพปรับปรุง
(2) ใบงาน เรื่อง กิจกรรมคุณธรรม	
เขียนได้ครบ 3 คอลัมน์	ระดับคุณภาพดี
เขียนได้ 2 คอลัมน์	ระดับคุณภาพพอใช้
เขียนได้ 1 คอลัมน์	ระดับคุณภาพปรับปรุง
(หมายเหตุ ปฏิบัติที่ครั้งก็ได้)	
(3) ใบงาน เรื่อง กิจกรรมจิตอาสา	
เขียนได้ครบ 4 คอลัมน์	ระดับคุณภาพดี
เขียนได้ครบ 2-3 คอลัมน์	ระดับคุณภาพพอใช้
เขียนได้ครบ 1 คอลัมน์	ระดับคุณภาพปรับปรุง
(หมายเหตุ ปฏิบัติที่ครั้งก็ได้)	

7. แหล่งศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมสำหรับครู

-

คำชี้แจง บันทึกกระดั้คุณภาพการปฏิบัติงาน ลงในช่องแล้วสรุประดับคุณภาพตามเกณฑ์

[illegible]

ดี 3 ใบ

มีดีและพอใช้เท่านั้น

มีปรับปรุ่

ระดับคุณภาพดี

ระดับคุณภาพพอใช้

ระดับคุณภาพปรับปรุง

นิทานคุณธรรม เรื่อง ลิงแข่งเรือ

ณ ป่าแห่งหนึ่งแบ่งเป็นป่าเหนือป่าใต้ มีลำธารใสเย็นไหลผ่าน และมีฝูงลิงอาศัยเล่นน้ำอย่างสำราญ ลิงมักจะไปทำท่ายให้สัตว์ต่าง ๆ ในป่ามาแข่งเรือกับพวกตน จนสัตว์ป่าพากันระอา เมื่อลิงโตรู้ข่าวจึงรับคำท้าของลิง ได้รวบรวมสัตว์ป่าทางเหนือฝึกฝนพายเรือ โดยมีช้างอยู่ท้ายควายอยู่หน้า และตรงกลางคือหมูป่า แต่ทางฝ่ายลิงนั้นกลับคิดว่าเป็นเรื่องน่าขันที่พวกสัตว์ซุ่มพวยเรือกัน ในขณะที่พวกลิงไม่ฝึกซ้อม วัน ๆ เอาแต่ทะเลาะกัน เมื่อเวลาแข่งขันมาถึงสัตว์ป่าทางเหนือสามัคคีพายเรือพร้อมเพียงกันเป็นจังหวะ ส่วนลิงนั้นขาดความพร้อมเพรียง จนเรือคว่ำล้มเหลวเพราะไม่สามัคคีกัน

ใบงาน
เรื่อง นิทานคุณธรรม

เรื่อง

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คุณธรรมที่ได้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงาน
เรื่อง กิจกรรมคุณธรรม

ชื่อ.....เลขที่.....

ครั้งที่	รายการปฏิบัติ	คุณภาพ	ความรู้สึที่เกิดขึ้น

ใบงาน
เรื่อง กิจกรรมจิตอาสา

ชื่อ.....เลขที่.....

เลขที่	ทำอะไร	เมื่อไหร่	กับใคร	ที่ไหน
1				
2				
3				
4				

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี

หน่วยที่ 5

หน่วยการเรียนรู้ การพึ่งตนเอง

ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6

แผนการเรียนรู้ เรื่อง การใช้ตะเกียง เต่า เครื่องใช้ไฟฟ้าต่าง ๆ

เวลา 1 ชั่วโมง

และการก่อไฟปรุงเครื่องต้มร้อนและปรุงอาหารอย่างง่าย

1. สรุปสาระสำคัญ การรู้จักใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นการช่วยเหลือตนเองเพื่อประโยชน์การดำรงชีวิตประจำวัน

2. จุดประสงค์

2.1 บอกวิธีใช้และเก็บรักษาตะเกียง เต่า และเครื่องใช้ไฟฟ้าต่าง ๆ ได้

2.2 สามารถใช้และเก็บรักษาตะเกียง เต่า และเครื่องใช้ไฟฟ้าต่าง ๆ ได้

2.3 สามารถก่อไฟปรุงเครื่องต้มร้อนและปรุงอาหารอย่างง่ายได้ 2 อย่าง

3. ทักษะกระบวนการ

() 3.1 ตระหนักในปัญหาและความจำเป็น

() 3.2 คิดวิเคราะห์วิจารณ์

() 3.3 สร้างทางเลือกหลากหลาย

() 3.4 ประเมินและเลือกทางเลือก

() 3.5 กำหนดและลำดับขั้นตอนการปฏิบัติ

() 3.6 ปฏิบัติด้วยความซื่อสัตย์

() 3.7 ประเมินระหว่างปฏิบัติ

() 3.8 ปรับปรุงให้ดีขึ้นอยู่เสมอ

() 3.9 ประเมินผลรวมเพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจ

4. กิจกรรมและสื่อ/อุปกรณ์

กิจกรรม	สื่อ/อุปกรณ์
1. พิธีเปิดประชุมกอง (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก)	1. แผนภูมิเพลง
2. เพลง-เกม	2. อุปกรณ์ไฟฟ้าต่าง ๆ
3. การสอนตามเนื้อหา	3. ตะเกียง เต่า
3.1 แบ่งหมู่ลูกเสือเรียนตามฐานโดยผู้กำกับอธิบายและสาธิตแล้วให้ลูกเสือฝึกปฏิบัติ	4. ภาพอุปกรณ์ไฟฟ้าต่าง ๆ ตะเกียง และเตาสมัยใหม่ตะเกียงและเตาที่ใช้สุบลม
ฐานที่ 1 การใช้และเก็บรักษาตะเกียงและเตา	5. อุปกรณ์สำหรับปรุงอาหาร
ฐานที่ 2 การใช้และเก็บรักษาเครื่องใช้ไฟฟ้าต่าง ๆ	6. อุปกรณ์สำหรับปรุงเครื่องต้มร้อน
ฐานที่ 3 การก่อไฟ	

กิจกรรม	สื่อ/อุปกรณ์
ฐานที่ 4 การปรุงเครื่องต้มร้อน ฐานที่ 5 การปรุงอาหารอย่างง่าย ๆ 3.2 ผู้กำกับอภิปรายสรุปและเสนอแนะถึงการระมัดระวังอันตรายที่เกิดจากการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ และการปรุงอาหารอย่างง่าย 4. ผู้กำกับเล่าเรื่องสั้นที่เป็นประโยชน์ 5. พิธีปิดประชุมกอง (นัดหมาย ตรวจ ชงลง เลิก)	7. กระดาษ หม้อ ช้อน จาน ชาม แก้ว ไม้ขีดไฟ

5. การประเมินผล

รายละเอียดการประเมินผล	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1. ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม		
2. ความตั้งใจในการปฏิบัติกิจกรรม		
3. บอกวิธีใช้และเก็บรักษาตะเกียง เต่า และเครื่องใช้ไฟฟ้าต่าง ๆ		
4. แสดงวิธีใช้ตะเกียง เต่า และเครื่องใช้ไฟฟ้า		
5. แสดงวิธีก่อไฟและปรุงเครื่องต้มร้อน		
6. แสดงวิธีปรุงอาหาร 2 อย่าง		

6. กิจกรรมเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

7. ปัญหาและข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

เนื้อหา

1. การรู้จักใช้ ดูแลรักษาเครื่องใช้

1.1 ตะเกียง ตะเกียงเป็นอุปกรณ์ที่ให้แสงสว่างในเวลากลางคืน โดยเฉพาะการอยู่ค่ายพักแรมของลูกเสือจำเป็นต้องใช้ตะเกียงเพื่อให้แสงสว่าง ซึ่งมีอยู่หลายชนิดที่เหมาะสมและเคลื่อนย้ายได้สะดวกและง่ายต่อการใช้ คือ ตะเกียงรั้ว มีขนาดเล็ก ให้แสงสว่างพอประมาณ ไม่อันตรายต่อการเคลื่อนย้ายเพราะมีน้ำหนักเบา ประหยัดน้ำมัน

วิธีใช้และการดูแลรักษา

- (1) การเติมน้ำมันควรเติมเพียง 2/3 ปิดฝาจุกให้แน่น
- (2) ใช้ผ้าหมาด ๆ เช็ดโປ้และตะเกียงให้สะอาด
- (3) หมุนไส้ตะเกียงให้ยาวพอดี หากยาวมากจะทำให้เกิดควันเมื่อติดไฟ
- (4) ก่อนจุดตะเกียงให้กดคันยกโປ้ เมื่อจุดไฟแล้วให้ปลดคันยกขึ้น
- (5) เมื่อไส้ติดไฟแล้วให้ปรับไส้ตะเกียงให้มีแสงแต่พอควร
- (6) เมื่อจะดับไฟให้ยกโປ้ขึ้น หรือไฟแล้วจึงใช้ปากเป่า

1.2 เตาก๊าซ เตาก๊าซเป็นเตาที่ให้ความร้อนโดยอาศัยพลังงานจากแก๊สที่บรรจุในถัง และหัวเตาที่มีวาล์วควบคุมความร้อน เนื่องจากเชื้อเพลิงที่ใช้แก๊สจำเป็นที่ผู้ใช้จะต้องใช้ความระมัดระวังให้มากกรณีแก๊สรั่วซึ่งแก๊สปกติจะไม่มีการติดไฟ แต่เพื่อให้สังเกตได้ง่ายจึงมีการเติมกลิ่นลงในถังแก๊ส เมื่อเกิดแก๊สรั่วจะได้กลิ่นสามารถปิดได้ทัน เตาก๊าซผู้จำหน่ายจะทำการติดตั้งและให้คำอธิบายวิธีการใช้ให้ ตลอดจนผู้ซื้อจะต้องทดลองติดไฟด้วยตัวเอง ดังนั้น การใช้เตาก๊าซผู้ซื้อจึงต้องระมัดระวังและปิดหัวเตาและวาล์วที่ถึงทุกครั้งที่ใช้

วิธีใช้และการดูแลรักษา

- (1) ทุกครั้งก่อนใช้ต้องดูว่าปิดหัวเตาเรียบร้อยแล้ว
- (2) เปิดวาล์วที่หัวถังแก๊ส
- (3) เปิดหัวเตาก๊าซ (ติดไฟโดยอัตโนมัติ) ปรับเปลวไฟตามต้องการ
- (4) การตั้งภาชนะบนเตาต้องคอยดูอย่าให้ล้น เตาอาจชำรุด
- (5) เมื่อจะดับไฟให้ปิดหัวเตาแล้วจึงปิดวาล์วที่หัวถังแก๊ส
- (6) กรณีที่ปิดวาล์วแล้วยังมีกลิ่นแก๊ส ให้หลีกเลี่ยงการทำให้เกิดประกายไฟ งดการใช้

และตามช่างมาแก้ไขโดยด่วน

- (7) ทุกครั้งที่เลิกใช้เตาควรใช้ผ้าหมาด ๆ เช็ดบริเวณรอบเตา

1.3 เครื่องใช้ไฟฟ้า ปัจจุบันเครื่องใช้ไฟฟ้ามีบทบาทที่สำคัญต่อชีวิตประจำวันทั้งในเมืองและต่างจังหวัดเป็นอย่างมาก ประโยชน์ในการใช้สอยแล้วแต่ประเภทของเครื่องไฟฟ้านั้น ๆ อุปกรณ์ไฟฟ้าแต่ละชนิดมีข้อจำกัดต่อการใช้งาน รวมถึงการบำรุงรักษาให้มีอายุการใช้งานได้นาน ดังนั้นเพื่อความปลอดภัยในการใช้ลูกเสือควรเรียนรู้และทำความเข้าใจกับวิธีการใช้และการบำรุงรักษาเครื่องใช้ไฟฟ้าที่มีอยู่ในบ้าน

วิธีการใช้พัดลมตั้งโต๊ะ

- (1) ปรับหน้าพัดลมให้ตรงทิศทางที่ต้องการ
- (2) เสียบปลั๊ก-เปิดพัดลม การเปิดครั้งแรกควรเปิดให้พัดค่อย ๆ
- (3) หากจะปรับให้สายต้องกดปุ่มให้ถึงที่
- (4) กดปุ่มเร็วตามต้องการ
- (5) อย่าให้สายไฟพัดลมตึงอาจเกิดอุบัติเหตุได้ง่าย
- (6) เมื่อปิดพัดลมให้ถอดปลั๊กทุกครั้ง

วิธีการใช้เตารีด

- (1) ปรับปุ่มปรับความร้อนให้อยู่ต่ำสุด
- (2) วางหรือตั้งเตารีดในที่เฉพาะ
- (3) เสียบปลั๊ก
- (4) ปรับความร้อนตามที่ต้องการ
- (5) ก่อนรีดผ้าควรลองรีดบนผ้ารองก่อนเพื่อปรับความร้อนให้เหมาะสม
- (6) เมื่อรีดผ้าเสร็จแล้วปรับความร้อนให้ต่ำสุด
- (7) ถอดปลั๊ก

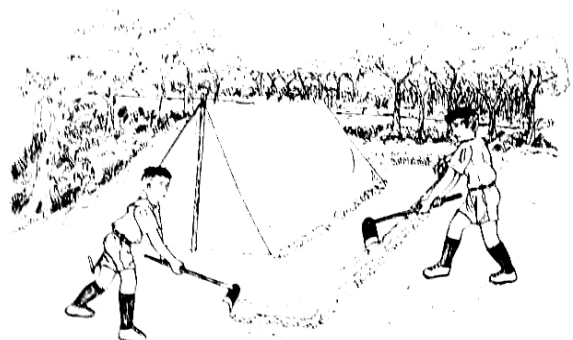
วิธีการใช้ตู้เย็น

- (1) ปรับปุ่มปรับความเย็นต่ำสุด
- (2) ตรวจสอบของในตู้แยกประเภทของที่ใส่ให้เป็นสัดส่วน เช่น เนื้อสัตว์ ผัก ฯลฯ
- (3) เสียบปลั๊ก
- (4) ปรับปุ่มปรับความเย็นตามต้องการแต่ละช่อง
- (5) ปิดตู้เย็นให้สนิท
- (6) ไม่ควรนำของร้อนหรืออุ่นเข้าตู้ ควรปล่อยให้เย็นเสียก่อน
- (7) การปรับอุณหภูมิให้เหมาะสมจะไม่เกิดน้ำแข็งเกาะในช่องแข็ง
- (8) การทำความสะอาดทุกครั้งต้องปรับความเย็นให้ต่ำสุด แล้วจึงถอดปลั๊กทุกครั้ง

2. การเลือกสถานที่ตั้งค่ายพักแรม

2.1 สถานที่ที่เหมาะสมในการตั้งค่ายพักแรม สถานที่ตั้งค่ายพักแรมในวันหยุดสุดสัปดาห์ที่มีจำนวนคนไม่มากนักมีข้อพิจารณา ดังนี้

- (1) สถานที่ต้องอยู่ในที่ดอน
พื้นที่ราบเรียบไม่ห่างไกลจากที่ชุมชน
- (2) อยู่ใกล้แหล่งน้ำ สะดวก
ต่อการเดินทางไป-กลับ

- (3) การสร้างเต็นท์สามารถทำได้อย่างมั่นคง
- (4) ห่างจากต้นไม้ใหญ่เพื่อป้องกันต้นไม้ล้มทับเมื่อมีลมพายุ
- (5) สามารถหาพื้นสำหรับหุงหาอาหารได้สะดวก
- (6) หากอยู่ในเขตหวงห้ามต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ก่อน

2.2 การปรุงอาหาร การปรุงอาหารสำหรับการอยู่ค่ายพักแรมสุดสัปดาห์ ซึ่งลูกเสือต้องไปค้างแรม ตั้งแต่เย็นวันเสาร์และกลับในตอนบ่ายวันอาทิตย์ สำหรับลูกเสือ 2 คน โดยลูกเสือต้องเตรียมอาหารที่สามารถ เก็บรักษาและใช้ระหว่างการอยู่ค่ายพักแรม และให้พิจารณาถึงความสะดวกในการปรุงอาหาร รวมถึงการใช้ ภาชนะให้น้อยที่สุด

สิ่งที่ควรพิจารณา

การหุงข้าวให้น้ำข้าวสารติดตัวไปประมาณ 1.5 ลิตร โดยใช้ครึ่งละ ½ ลิตร อาหารที่จะต้องทำ คือ มื้อเย็นวันเสาร์ ประกอบด้วย

- (1) ข้าวสวย (ใช้ข้าวสาร ½ ลิตร)
- (2) ต้มยำปลากระป๋อง
 - ปลากระป๋อง 1 กระป๋อง
 - มะนาว
 - ตะไคร้ ใบมะกรูด
 - น้ำปลา
- (3) ไข่เจียว 2 ฟอง

มื้อเช้าวันอาทิตย์ ประกอบด้วย

- (1) ข้าวสวย (ใช้ข้าวสาร ½ ลิตร)
- (2) ต้มยำปลาอย่าง
 - ปลาย่าง 1 ตัว
 - มะนาว
 - ตะไคร้ ใบมะกรูด
 - น้ำปลา
- (3) ไก่ย่าง (ลูกเสือต้องทำเอง)

กิจกรรมชุมนุมกีฬาและนันทนาการ

1. หลักการและเหตุผล

กีฬาและนันทนาการเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนที่จะส่งเสริมศักยภาพของนักเรียนให้มีการพัฒนาขึ้น ทั้งในด้านร่างกายให้มีสุขภาพแข็งแรง ด้านจิตใจให้มีความสามัคคี มีน้ำใจเป็นนักกีฬา รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย และกีฬายังช่วยสร้างคนดีให้แก่ชุมชน สังคม และประเทศชาติ มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง โรงเรียนได้จัดให้มีการแข่งขันกีฬาอยู่เสมอ เพื่อส่งเสริมกีฬาและการเล่นกีฬาเพื่อต่อต้านยาเสพติด นอกจากนี้ยังได้จัดการแข่งขันกีฬาสีขึ้นในโรงเรียน กิจกรรมชุมนุมกีฬาและนันทนาการ ดังนี้

1.1 เกม (Game) เป็นกิจกรรมการเล่นอย่างง่าย ๆ ไม่มีกฎกติกามากนัก มีจุดมุ่งหมายเพื่อความสนุกสนาน และช่วยเสริมสร้างความแข็งแรงของร่างกายได้ตามสมควร เกมบางประเภทสามารถนำมาใช้กับผู้ใหญ่ได้อย่างสนุกสนาน

1.2 กิจกรรมกีฬา (Sport) เป็นกิจกรรมใหญ่ที่นิยมเล่นกันอย่างแพร่หลาย โดยกิจกรรมกีฬาแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ได้ 2 ประเภท ได้แก่

(1) กีฬาในร่ม (Indoor Sport) ได้แก่ ประเภทกีฬาที่ไม่เน้นการเคลื่อนไหวร่างกายอย่างหนัก แต่จะเน้นเรื่องความสนุกสนาน และมักจะนิยมเล่นภายในอาคารหรือโรงยิม เช่น เทเบิลเทนนิส ยิมนาสติก ฯลฯ

(2) กีฬากลางแจ้ง (Outdoor Sport) ได้แก่ ประเภทกีฬาที่มีการเคลื่อนไหวร่างกายที่หนัก และมักจะเล่นภายนอกอาคาร เช่น ฟุตบอล ขี่ม้า พายเรือ วิ่ง ฯลฯ

1.3 กิจกรรมเข้าจังหวะ (Rhythmic Activity) ได้แก่ กิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกายโดยใช้เสียงเพลงหรือดนตรีเป็นส่วนประกอบ

1.4 กิจกรรมทดสอบสมรรถภาพทางกาย ก็เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้กลุ่มสาระสุขศึกษาและพลศึกษา เป็นการศึกษาด้านสุขภาพที่มีเป้าหมายเพื่อการดำรงสุขภาพ การสร้างสุขภาพ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคล ครอบครัว และชุมชนให้ยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อเป็นการปูพื้นฐานให้นักเรียนทุกคนเล่นกีฬาได้ตามสภาพ

2.2 เพื่อเป็นการส่งเสริมสุขภาพอนามัยของนักเรียน

2.3 เพื่อให้นักเรียนรู้จักแพ้ รู้จักชนะ แยกแยะ ยอมรับ มีวินัยและคุณธรรม เป็นคนดีของบ้านเมือง และสังคม

2.4 เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้มีความคิดสร้างสรรค์ในการเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน

2.5 เพื่อให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และได้รับความสนุกสนาน

3. เป้าหมาย

3.1 นักเรียนมีโอกาสได้เล่นกีฬาทุกคน

3.2 นักเรียนมีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์

4. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

4.1 ด้านนักเรียน

(1) นักเรียนเข้าร่วมการแข่งขันกีฬารอบทุกประเภท

(2) นักเรียนมีพละนามัยที่สมบูรณ์แข็งแรงและมีน้ำใจนักกีฬา

4.2 ด้านครู

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถเข้าร่วมการแข่งขันกีฬา

4.3 ด้านผู้ปกครอง

ผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการสนับสนุนและส่งเสริมนักเรียนในการจัดกิจกรรม

กีฬาทุกประเภท

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการมีงานทำ มีอาชีพ

กิจกรรมแนะแนว เรื่อง อาชีพที่สนใจ

ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6

เวลา 3 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การประกอบอาชีพตามความต้องการเป็นเป้าหมายทางการเรียนของนักเรียนทุกคน การตัดสินใจเลือกอาชีพให้ตรงกับความถนัด ความสนใจ บุคลิกภาพ และทักษะของนักเรียนจะทำให้ประสบความสำเร็จและมีความสุขในการทำอาชีพนั้น

2. จุดประสงค์ชั้นปี

จุดประสงค์ชั้นปี 2.3.1 ระบอาชีพที่ตนเองสนใจ

จุดประสงค์ชั้นปี 2.2.1 พิจารณาความเหมาะสมของตนกับอาชีพที่สนใจ

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 บอกชื่ออาชีพที่ตนสนใจได้

3.2 บอกคุณลักษณะของผู้ประกอบอาชีพที่สนใจ

3.3 บอกคุณลักษณะของตนที่สอดคล้องกับอาชีพที่สนใจ

4. กิจกรรมการจัดการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

4.1 นำเข้าบทเรียนโดยพูดคุยสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับอาชีพที่นักเรียนรู้จักและให้บอกชื่ออาชีพคนละ 1 ชื่อ โดยไม่ซ้ำกัน หากนักเรียนบอกไม่ได้แล้ว ครูจะช่วยบอกเพิ่มให้

4.2 แบ่งกลุ่มอาชีพเป็น 5 กลุ่ม จำนวนเท่า ๆ กัน

4.3 แบ่งนักเรียนเป็น 5 กลุ่ม ทำใบงาน เรื่อง ลักษณะอาชีพ กลุ่มละ 1 กลุ่มอาชีพไม่ซ้ำกัน

ชั่วโมงที่ 2

4.4 สอบถามการไปศึกษาอาชีพที่กลุ่มได้รับมอบหมาย

4.5 แต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลโดยติดไว้ที่ผนังห้องสมาชิกในห้องเดินดู แล้วเลือกอาชีพที่ชอบหรือสนใจ บันทึกในใบงาน เรื่อง อาชีพที่เหมาะสมกับฉัน

ชั่วโมงที่ 3 (อาจทำให้เวลาที่เหลือของชั่วโมงที่ 2 จำนวนเท่าที่มีเวลา)

4.6 นักเรียนนำเสนอใบงาน เรื่อง อาชีพที่เหมาะสมกับฉันทีละคน

4.7 ร่วมกันสรุปว่าการเลือกอาชีพที่ชอบ/สนใจต้องพิจารณาความพร้อมของคุณสมบัติของตนกับลักษณะอาชีพ เพื่อประสบความสำเร็จและมีความสุขในการทำอาชีพนั้น ๆ

5. สื่ออุปกรณ์การเรียนรู้

5.1 ใบงาน เรื่อง ลักษณะอาชีพ

5.2 ใบงาน เรื่อง อาชีพที่เหมาะสมกับฉัน

6. การประเมิน

6.1 วิธีประเมิน

(1) ตรวจใบงาน

(2) สรุประดับคุณภาพการปฏิบัติงานรายบุคคล

6.2 เครื่องมือประเมิน

แบบบันทึกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานรายบุคคล

6.3 เกณฑ์การประเมิน

(1) ใบงาน เรื่อง ลักษณะอาชีพ

1) บอกได้ทุกชื่อและลักษณะถูกต้อง ร้อยละ 80 ขึ้นไป	ระดับคุณภาพดี
2) บอกได้ทุกชื่อและลักษณะถูกต้อง ร้อยละ 60-79	ระดับคุณภาพพอใช้
3) บอกชื่อและลักษณะถูกต้องน้อยกว่า ร้อยละ 60	ระดับคุณภาพปรับปรุง

(2) ใบงาน เรื่อง อาชีพที่เหมาะสมกับฉัน

1) บอกได้ชื่ออาชีพและเหตุผลได้สัมพันธ์กัน
และเหมาะสมกับตนเองทั้ง 3 อาชีพ	ระดับคุณภาพดี
2) บอกได้ชื่ออาชีพและเหตุผลได้สัมพันธ์กัน
และเหมาะสมกับตนเอง 1-2 อาชีพ	ระดับคุณภาพพอใช้
3) บอกได้ชื่ออาชีพและเหตุผลไม่สัมพันธ์กัน
ไม่เหมาะสมกับตนเอง	ระดับคุณภาพปรับปรุง

แบบบันทึกระดับคุณภาพการปฏิบัติงานรายบุคคล

คำชี้แจง บันทึกระดับคุณภาพการปฏิบัติงาน ลงในช่องแล้วสรุประดับคุณภาพตามเกณฑ์

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ระดับคุณภาพการปฏิบัติงาน		สรุประดับคุณภาพ
		ลักษณะอาชีพ	อาชีพที่เหมาะสมกับฉัน	

เกณฑ์การพิจารณา

ดี 2 ใบ

มีดีและพอใช้เท่านั้น

มีปรับปรุง

ระดับคุณภาพดี

ระดับคุณภาพพอใช้

ระดับคุณภาพปรับปรุง

ใบงาน

เรื่อง ลักษณะอาชีพ

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาอาชีพที่ได้รับมอบหมาย พร้อมทั้งอธิบายลักษณะของอาชีพนั้น ๆ ได้แก่ ทำอะไร ที่ไหน เวลาที่ทำงาน และรายได้

รายชื่อสมาชิก

1.	4.
2.	5.
3.	6.

อาชีพ	ลักษณะของอาชีพ
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	

ใบงาน
เรื่อง อาชีพที่เหมาะสมกับฉัน

คำชี้แจง ให้นักเรียนพิจารณาข้อมูลอาชีพ และบันทึกอาชีพที่นักเรียนสนใจพร้อมเหตุผลประกอบ 3 อาชีพ
ชื่อ..... ชั้น.....

อาชีพ	เหตุผล

แผนการจัดกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี

หน่วยที่ 1 หน่วยการเรียนรู้

วิชา การลูกเสือ

ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6

แผนการเรียนรู้ เรื่อง โครงการบุกเบิก

เวลา 1 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

การทำโครงการบุกเบิก เป็นการนำความรู้และทักษะทางวิชาการลูกเสือไปใช้ให้เกิดประโยชน์ทั้งในด้านการเอาตัวรอดในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ

2. จุดประสงค์

สามารถทำโครงการบุกเบิก 1 โครงการ โดยใช้การผูกแน่นได้อย่างน้อย 2 วิธี

3. ทักษะกระบวนการ

- () 3.1 ตระหนักในปัญหาและความจำเป็น
- () 3.2 คิดวิเคราะห์วิจารณ์
- () 3.3 สร้างทางเลือกหลากหลาย
- () 3.4 ประเมินและเลือกทางเลือก
- () 3.5 กำหนดและลำดับขั้นตอนการปฏิบัติ
- () 3.6 ปฏิบัติด้วยความซื่อสัตย์
- () 3.7 ประเมินระหว่างปฏิบัติ
- () 3.8 ปรับปรุงให้ดีขึ้นอยู่เสมอ
- () 3.9 ประเมินผลรวมเพื่อให้เกิดความภาคภูมิใจ

4. กิจกรรมและสื่อ/อุปกรณ์

กิจกรรม	สื่อ/อุปกรณ์
1. พิธีเปิดประชุมกอง (ธงขึ้น สวดมนต์ สงบนิ่ง ตรวจ แยก) 2. เพลง-เกม 3. การสอนตามเนื้อหา 3.1 ให้ลูกเสือดูรูปภาพหรือหุ่นจำลองโครงการบุกเบิกแล้วร่วมกันอภิปรายถึงวิธีทำ 3.2 แบ่งหมู่ลูกเสือทำโครงการบุกเบิก หมู่ละ 1 โครงการตามที่ได้วางแผนไว้ พร้อมทั้งทำรายละเอียดอุปกรณ์ของโครงการนำเสนอ 3.3 ตัวแทนหมู่รายงานผลการทำโครงการบุกเบิก 4. ผู้กำกับเล่าเรื่องสั้นที่เป็นประโยชน์ 5. พิธีปิดประชุมกอง (นัดหมาย ตรวจ ธงลง เลิก)	1. แผนภูมิเพลง 2. ภาพหรือหุ่นจำลองโครงการบุกเบิก 3. เชือก ไม้พลอง รอก

5. การประเมินผล

รายละเอียดการประเมินผล	ผ่าน	ไม่ผ่าน
1. ความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม		
2. ความตั้งใจในการปฏิบัติกิจกรรม		
3. ทำโครงการบุกเบิก หมู่ละ 1 โครงการ		
4. ตรวจสอบผลงานแต่ละหมู่		

6. กิจกรรมเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7. ปัญหาและข้อเสนอนแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เนื้อหา

1. โครงการบุกเบิก

การบุกเบิกเป็นการฝึกทักษะและส่งเสริมประสบการณ์ในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าที่ลูกเสืออาจประสบในขณะที่อยู่ค่ายพักแรม ทั้งยังเป็นการทบทวนความรู้ในเรื่องเงื่อนเชือก ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ดังนี้

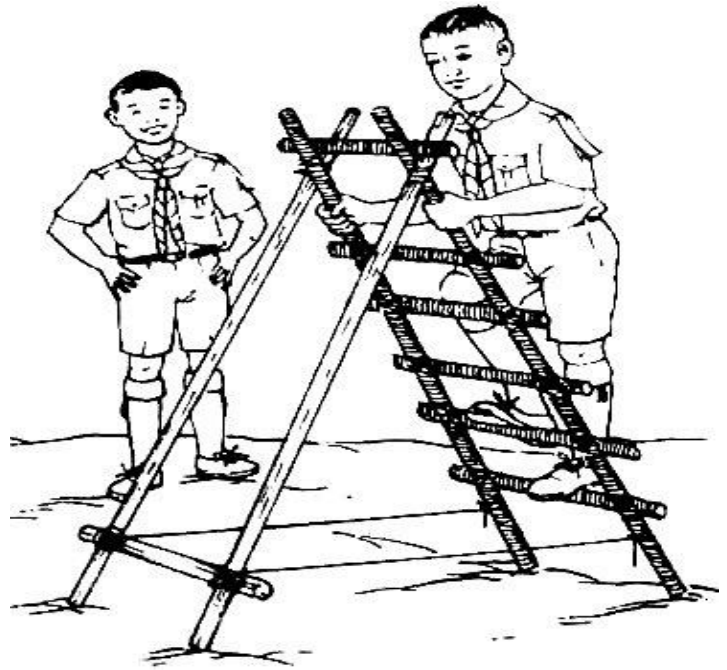
1.1 การทำบันได

อุปกรณ์

- ฟล่อง 6 อัน
- ลูกบันได 7 อัน
- ผูกแน่น 23 แห่ง
- เชือก 12 ฟุต

งานผูกแน่นสำคัญที่สุด

ในเรื่องนี้ จงจำไว้ว่าการผูกประจบสำหรับผูกขาประจบนั้น เริ่มด้วยตะกรุดเบ็ดที่ไม้อันหนึ่ง แล้วพันรอบไม้ทั้งสองเข้าด้วยกันให้แน่น หักคอไถ่ระหว่างไม้ทั้งสองจบลงด้วยตะกรุดเบ็ดที่ไม้อีกอันหนึ่ง

ก่อนผูกลูกบันไดต้องคำนึงว่าที่ไดรับน้ำหนัก ให้ผูกตะกรุดเบ็ดตรงนั้นก่อนเสมอ ฉะนั้นก่อนผูกลูกบันไดจึงต้องผูกตะกรุดเบ็ดบนแม่บันไดได้ลูกบันไดก่อนทุกครั้งไป

บางครั้งจะพบว่าเชือกยึดฐานบันไดมีความสำคัญมาก เพราะหากไม่มีมันอาจถ่วงออกไปเกินต้องการ เมื่อมีการเล่นโดยเพิ่มให้มีบันไดอีกด้านหนึ่ง แล้วแข่งกันแบบวิ่งผลัด โดยไต่ขึ้นไปทางด้านหนึ่ง และลงอีกทางด้านหนึ่ง

การใช้เชือกสองเส้นที่ผูกกับฐานบันไดทั้งสอง จึงจำเป็นเพื่อยึดฐานไว้มิให้แยกออกไปขณะคนวิ่งขึ้นไปเหยียบโดยเฉพาะขึ้นบันไดอันบนสุดก็ย่อมจะกดฐานบันไดให้แยกออกอยู่เสมอด้วย

1.2 การทำสะพานไม้โยก

อุปกรณ์

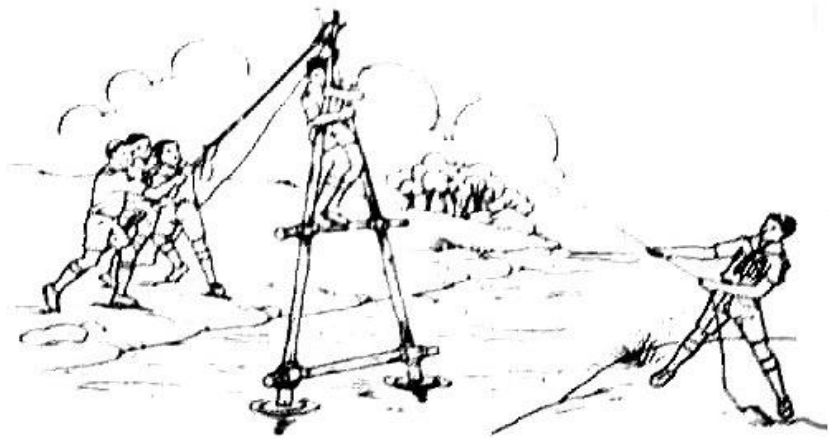
- ไม้ที่เป็นขาหยั่ง 2 อัน
- ไม้ยึดขาหยั่ง 2 อัน
- ผูกแน่น 5 แห่ง
- ไม้ค้ำยัน 1 อัน
- เชือก 2 เส้น

สะพานไม้โยก
มีไว้สำหรับส่งคนข้ามฟากร่องน้ำ
ลำธารแคบหรือรอยแอ่งลึกของ
ร่องน้ำ เพื่อความสะดวกที่จะ
ไม่ต้องลงจากตลิ่งข้างหนึ่งและ
ต้องไต่ขึ้นบนทางชันอีกด้านหนึ่ง
ซึ่งเห็นได้ชัดเจนตามรูปภาพ

ท้องน้ำซึ่งเป็น
ดินเหนียวจะยึดขาหยังไม่ให้ลื่นไถล
ขณะโยกขาหยังไปข้างหน้าเพื่อส่งลูกเสื่อข้ามไปยังอีกฝั่งหนึ่ง

ไม้ขาหยังอาจใช้ไม้ไผ่ลำโตหรือไม้ไผ่ที่มีเปลือกหนาแข็งแรงแทนไม้จริงได้ เพราะมีน้ำหนักเบา
คานบนที่ลูกเสื่อขึ้นไปยืนอยู่นั้น จะเป็นส่วนกำหนดให้สามารถส่งลูกเสื่อไปได้ไกลตามที่ต้องการ

การทำสะพานไม้โยกเป็นงานที่ดีสำหรับการทำงานร่วมกันเป็นหมู่ เพราะทุกคนต้องช่วยกัน
ดึง ดัน และโหนตัวกระโดดข้ามไปยังอีกฝั่งหนึ่งตามที่ต้องการ

กิจกรรมชุมนุมส่งเสริมอาชีพตัดผม

1. หลักการและเหตุผล

ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการไว้ทรงผมของนักเรียน พ.ศ. 2563 กำหนดให้นักเรียนชายจะไว้ผมสั้นหรือผมยาวก็ได้ กรณีไว้ผมยาวด้านข้างด้านหลังต้องยาวไม่เลยตีนผม ด้านหน้าและกลางศีรษะให้เป็นไปตามความเหมาะสมและมีความเรียบร้อย ทำให้นักเรียนต้องตัดผมให้ถูกต้องตามระเบียบ โรงเรียนจึงจัดกิจกรรมนี้ขึ้นมา เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงในวิชาชีพตัดผม เพื่อเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพ เมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนสามารถนำไปประกอบอาชีพได้ โรงเรียนจึงเห็นถึงความสำคัญของเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อให้นักเรียนมีความรู้อาชีพการตัดผมและสามารถปฏิบัติจริงได้
- 2.2 เพื่อฝึกอาชีพเสริมให้กับนักเรียนได้เรียนรู้วิธีการตัดผมต่าง ๆ
- 2.3 เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม
- 2.4 เพื่อให้นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียน

3. เป้าหมาย

3.1 ด้านปริมาณ

- (1) นักเรียนในโรงเรียนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทุกคน ได้รับความรู้ในวิชาการตัดผม
- (2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทุกคน เมื่อจบหลักสูตรสามารถนำไปประกอบอาชีพได้
- (3) นักเรียนในโรงเรียนทุกคน รวมถึงเยาวชน และประชาชนในเขตบริการได้รับบริการตัดผมในราคาที่ถูก

3.2 ด้านคุณภาพ

- (1) นักเรียนในโรงเรียน ร้อยละ 80 ได้รับความรู้ในวิชาการตัดผม
- (2) นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 80 จบหลักสูตรนำไปประกอบอาชีพช่างตัดผมได้

5. การติดตามและประเมินผล

วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้
- สังเกต ทดสอบ	- แบบสังเกต
- สังเกต ทดสอบให้ปฏิบัติจริง	- แบบทดสอบ

6. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 6.1 นักเรียนมีความรู้และทักษะในการตัดผมและการใช้วัสดุ-อุปกรณ์
- 6.2 นักเรียนมีรายได้ระหว่างเรียนสามารถให้บริการในการตัดผมได้
- 6.3 ชุมชน ผู้ปกครองเกิดความภูมิใจและเป็นที่ยอมรับถึงความสำเร็จของลูกหลาน

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการเป็นพลเมืองที่ดี

กิจกรรมแนะแนว

เรื่อง ความร่วมมือ

ระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6

เวลา 3 ชั่วโมง

1. สาระสำคัญ

ความร่วมมือเป็นคุณสมบัติที่ดีของบุคคลที่อยู่ร่วมกันในสังคมที่ต้องมีกิจกรรมต้องทำร่วมกัน เพื่อประโยชน์สุขของคนในสังคม สมาชิกในสังคมต้องให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมของสังคมอย่างสร้างสรรค์

2. จุดประสงค์ชั้นปี

จุดประสงค์ชั้นปี 3.4.2 ให้ความร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างสร้างสรรค์

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 บอกประโยชน์ของการให้ความร่วมมือกับหมู่คณะ

3.2 บอกพฤติกรรมในการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์

3.3 ปฏิบัติกิจกรรมที่แสดงถึงการให้ความร่วมมือกับผู้อื่น

4. กิจกรรมการเรียนรู้

ชั่วโมงที่ 1

4.1 พูดคุยกับนักเรียนเกี่ยวกับกิจกรรมในโรงเรียนที่ต้องใช้ความร่วมมือของนักเรียนเป็นหมู่คณะ เช่น กีฬาสีดูแลพื้นที่รับผิดชอบ ทำความสะอาดห้องเรียน ร้องเพลงชาติ ทิ้งขยะให้เป็นที่เป็นต้น

4.2 ให้นักเรียนคิดว่ากิจกรรมเหล่านั้น ถ้านักเรียนไม่ให้ความร่วมมือจะเกิดผลเสียอย่างไร และถ้านักเรียนให้ความร่วมมือจะเกิดผลดีอย่างไร ทีละกิจกรรม

4.3 ร่วมกันสรุปว่า การอยู่ในสังคมไม่ว่าจะอยู่กลุ่มนักเรียน ห้องเรียน หรือโรงเรียนต้องให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมร่วมกันอันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมที่เราเป็นสมาชิกอยู่

ชั่วโมงที่ 2

4.4 ทบทวนเกี่ยวกับการให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมของหมู่คณะว่าเป็นเรื่องที่ดีที่สมควรกระทำ ซึ่งนักเรียนต้องรู้ว่าแสดงพฤติกรรมอย่างไรจึงจะได้ชื่อว่าให้ความร่วมมืออย่างสร้างสรรค์

4.5 นักเรียนรวมกลุ่ม กลุ่มละ 3 คน ระดมความคิดว่าในวัยระดับนักเรียนมีกิจกรรมอะไรบ้างที่ต้องใช้ความร่วมมือของหมู่คณะและปฏิบัติใบงาน เรื่อง ความร่วมมือ เตรียมนำเสนอในชั่วโมงต่อไป

ชั่วโมงที่ 3

4.6 แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานตามใบงาน เรื่อง ความร่วมมือ โดยครูช่วยเสริมให้ หากพบว่ายังไม่ถูกต้อง

4.7 ร่วมกันสรุปพฤติกรรมที่แสดงถึงการให้ความร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ บันทึกลงในสมุดกิจกรรมแนะแนวและให้นักเรียนนำไปปฏิบัติในชีวิตจริงต่อไป

5. สื่อ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้

ใบงาน เรื่อง ความร่วมมือ

6. การประเมินผล

6.1 วิธีประเมิน

ตรวจใบงาน

6.2 เครื่องมือประเมิน

6.3 เกณฑ์การประเมิน

ใบงาน เรื่อง ความร่วมมือ

1) ระบุได้ 4-5 กิจกรรม และมีความเหมาะสมของการให้ความร่วมมือ	ระดับคุณภาพดี
2) ระบุได้ 2-3 กิจกรรม และมีความเหมาะสมของการให้ความร่วมมือ	ระดับคุณภาพพอใช้ได้
3) ระบุได้ 1 กิจกรรม และมีความเหมาะสมของการให้ความร่วมมือ หรือระบุได้หลายกิจกรรม แต่ไม่มีความเหมาะสมของการให้ความร่วมมือ	ระดับคุณภาพปรับปรุง

7. แหล่งศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมสำหรับครู

ใบงาน
เรื่อง ความร่วมมือ

ระดับชั้น.....

รายชื่อสมาชิก

1.
2.
3.

ให้นักเรียนระดมความคิดว่ามีกิจกรรมอะไรบ้างในสังคมระดับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ต้องใช้ความร่วมมือของหมู่คณะ 4-5 กิจกรรม แล้วนักเรียนจะทำอะไร อย่างไร จึงจะแสดงให้เห็นว่านักเรียนให้ความร่วมมือ

เลขที่	กิจกรรม	ร่วมมือทำอะไร/อย่างไร
1		
2		
3		
4		
5		

กิจกรรมชุมนุมจิตอาสาพัฒนาโรงเรียนและชุมชน

1. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากปัจจุบันนี้ ความเจริญทางด้านวัตถุได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้สังคมเกิดค่านิยมที่ให้ความสำคัญกับอำนาจเงินทองมากกว่าที่จะให้ความสำคัญกับจิตใจ และละเลยการปฏิบัติหน้าที่ที่เป็นจิตสาธารณะ ส่งผลให้สังคมเกิดความเสื่อมโทรม อันเป็นสาเหตุให้ผู้คนเกิดความเห็นแก่ตัว ไม่มีความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ขาดความเอื้อเฟื้อกันและกัน ทางโรงเรียนจึงตระหนักในการปลูกฝังคุณลักษณะจิตอาสาหรือจิตสาธารณะให้กับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนรู้จักเสียสละเวลาสร้างสรรค์สังคมและเป็นพลเมืองดีของสังคมนั่นเอง

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีจิตอาสา เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม และเอื้อเฟื้อต่อกัน
- 2.2 เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
- 2.3 เพื่อแสดงออกถึงพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมกิจกรรมในการช่วยเหลือสังคม
- 2.4 เพื่อสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่คณะ
- 2.5 เพื่อเสริมสร้างความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และการปฏิบัติตนให้มีคุณลักษณะตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10 ได้อย่างเหมาะสม

3. เป้าหมาย

- 3.1 เป้าหมายเชิงคุณภาพ
นักเรียนที่ปฏิบัติกิจกรรมทุกคนมีจิตอาสา เสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม มีจิตใจเอื้อเฟื้อต่อกันจนเป็นอุปนิสัยติดตัว
- 3.2 เป้าหมายเชิงปริมาณ
นักเรียนในโรงเรียนทุกคนมีจิตอาสา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน มีความเสียสละร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียนและพัฒนาชุมชน

4. การดำเนินการ

- 4.1 สรุปรวข้อมูลความต้องการของนักเรียนต่อสิ่งที่ต้องการทำ
- 4.2 เสนอโครงการต่อผู้บริหารสถานศึกษา
- 4.3 นักเรียนดำเนินการหาความรู้ วิธีการเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรม
- 4.4 นำความรู้ที่ได้มาวางแผนงานตามบริบทของโรงเรียน
- 4.5 ดำเนินกิจกรรมตามแผนงานที่วางไว้
- 4.6 เมื่อสิ้นปีการศึกษา สรุปรผล ประเด็นปัญหาและแนวทางแก้ไข
- 4.7 จัดทำรายงานกิจกรรม

5. กิจกรรม

ชื่อกิจกรรมและลักษณะของกิจกรรม	รายละเอียดของกิจกรรม
5.1 กวาดลานวัด	กลุ่มจิตอาสาได้นำอุปกรณ์ในการทำความสะอาด คือ ไม้กวาดทางมะพร้าวและถุงใส่ขยะมากวาดบริเวณถนนรอบหมู่บ้าน และช่วยกันเก็บขยะและใบไม้ลงถังขยะ
5.2 กวาดลานในโบสถ์	กลุ่มจิตอาสาได้นำอุปกรณ์ในการทำความสะอาด คือ ไม้กวาดทางมะพร้าวและถังขยะมากวาดบริเวณถนนและช่วยกันเก็บขยะลงถังขยะ

6. ระยะเวลาดำเนิน

ตลอดปีการศึกษา

7. การติดตามผลการประเมินผล

เมื่อสิ้นสุดโครงการตามกำหนดระยะเวลาของการดำเนินกิจกรรมเป็นเวลาประมาณ 1 เดือนพบว่า ผู้ร่วมกิจกรรมมีจิตใจที่เป็นจิตสาธารณะเพิ่มมากขึ้น เห็นได้จากการเสียสละ อดทน มีความรับผิดชอบในตนเอง และผลจากการปฏิบัติโครงการส่งผลให้สถานที่ที่ไปพัฒนามีความสะอาดน่าอยู่เพิ่มมากขึ้น เมื่อปฏิบัติกิจกรรมจนเสร็จแล้วเราใช้แบบประเมินผล

8. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

8.1 นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนร่วม

8.2 นักเรียนรู้จักการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองและรู้จักการเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์

ส่วนรวม

8.3 นักเรียนรู้จักการสร้างสามัคคีให้เกิดขึ้นในหมู่คณะ

8.4 นักเรียนจะเป็นบุคคลที่มีคุณธรรม จริยธรรมในการดำรงชีวิต

ภาคผนวก ค

ตัวอย่างการพัฒนาด้วยโครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Project)

แผนการพัฒนานที่ 3 โครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Project)

วัตถุประสงค์ของแผนการพัฒนา

1. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง
2. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม
3. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ มีอาชีพ
4. เพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นพลเมืองที่ดี

ประเด็นพัฒนา	วิธีการ/กิจกรรมที่ต้องพัฒนา
1. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง	- โครงการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ - โครงการเทิดทูนสถาบันหลักของชาติ - โครงการเข้าค่ายธรรมะ - โครงการน้อมนำพระบรมราโชบาย รัชกาลที่ 10 - โครงการจิตอาสา - โครงการส่งเสริมทักษะชีวิต - โครงการทัศนศึกษา - โครงการคุณธรรมเพื่อสร้างคนดีกับบ้านเมือง - โครงการวันสำคัญ - โครงการศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน - โครงการประสานสัมพันธ์สร้างสรรค์การศึกษา - โครงการชีววิถี - โครงการสถานศึกษาพอเพียง - จัดตั้งโครงการในแผนงานเพื่อพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน
2. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม	- โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม - โครงการโรงเรียนวิถีพุทธ - โครงการวันสำคัญต่าง ๆ - โครงการสถานศึกษาสีขาว - โครงการ 5 ส. - โครงการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ - โครงการโรงเรียนคุณธรรม สพฐ. - โครงการครูพระสอนธรรม - โครงการใส่บาตรเณรน้อย - โครงการโตไปไม่โกง

ประเด็นพัฒนา	วิธีการ/กิจกรรมที่ต้องพัฒนา
3. มีงานทำ มีอาชีพ	- โครงการแนะแนวการศึกษาต่อเพื่อการมีงานทำ - โครงการส่งเสริมงานอาชีพและการมีงานทำ - โครงการนิทรรศการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวิชาการและวิชาชีพ - โครงการส่งเสริมอัจฉริยภาพของผู้เรียน - โครงการส่งเสริมทักษะอาชีพของผู้เรียนที่สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น
4. เป็นพลเมืองที่ดี	- โครงการสถานักเรียน - โครงการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม - โครงการค่ายวิชาการ - โครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ - โครงการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน - โครงการโรงเรียนคุณธรรม - โครงการพัฒนานวัตกรรม - โครงการโรงเรียนปลอดภัย - โครงการทัศนศึกษา - โครงการแนะแนวอาชีพ - โครงการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมพื้นบ้าน
การกำกับควบคุมติดตาม 1. ผู้รับผิดชอบโครงการ/กิจกรรมประเมินผลการดำเนินของโครงการ/กิจกรรมตามที่กำหนด เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย โดยยึดวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างรอบด้าน วิเคราะห์ข้อมูล สรุป รายงานผลการดำเนินงาน 2. คณะกรรมการนิเทศ กำกับ ติดตาม ร่วมกันนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย สรุปและวิเคราะห์ข้อมูลตามเครื่องมือที่กำหนด	

ตัวอย่างโครงการ.....

[illegible]

1. หลักการและเหตุผล

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน อันเป็นคุณลักษณะที่สังคมต้องการในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก ซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ 8 ประการ ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังกล่าว ต้องได้รับการปลูกฝังและพัฒนาผ่านการจัดการเรียนการสอน การปฏิบัติ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในลักษณะต่าง ๆ จนตกผลึกเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในตัวผู้เรียน ในการพัฒนาให้ผู้เรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์จำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูผู้สอน ครูประจำชั้น ผู้ปกครอง และชุมชนต้องร่วมมือกันปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้เกิดแก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น โรงเรียน..... จึงได้ปลูกฝังผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักการในการจัดการศึกษาตามมาตรฐานที่ 2 คือ ผู้เรียนมี คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ตามคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ในฐานะเป็นพลเมืองดีของสังคมและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมโลกได้อย่างสันติสุข

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 2.2 เพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย
- 2.3 เพื่อปลูกฝังให้ผู้เรียนยอมรับความคิดและวัฒนธรรมที่แตกต่าง
- 2.4 เพื่อส่งเสริมผู้เรียนให้มีสุขภาพกาย สุขภาพใจที่สมบูรณ์

3. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียน โรงเรียน..... รวมทั้งสิ้น จำนวน..... คน

4. กิจกรรม ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย

กิจกรรม	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย
1. กิจกรรมคนดีด้านทุจริต	ร้อยละของผู้เรียนมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด	ร้อยละ
2. กิจกรรมสำนึกรักบ้านเกิด	ร้อยละของผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย	ร้อยละ
3. กิจกรรมสนุกกับวัฒนธรรม	ร้อยละของผู้เรียนยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย	ร้อยละ
4. กิจกรรมขยับกายสบายชีวี	ร้อยละของผู้เรียนมีสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม	ร้อยละ

5. กิจกรรม/ระยะเวลาดำเนินการ

กิจกรรม/วิธีดำเนินงาน	ลักษณะรายจ่ายงบประมาณ			ผู้รับผิดชอบ
	ค่าตอบแทน	ค่าใช้สอย	ค่าวัสดุ	
กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมคนดีด้านทุจริต ขั้นตอนการดำเนินการ 1. ประชุมคณะครูปรึกษาหารือ 2. แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ 3. เสนอกรรมการสถานศึกษาเห็นชอบ และให้ข้อเสนอแนะ 4. ดำเนินการตามกิจกรรม - กิจกรรมลูกเสือ - กิจกรรมเนตรนารี - กิจกรรมค่ายอาสาสมัคร - กิจกรรมเด็กดีวิถีพุทธ 5. ประเมินผลเมื่อสิ้นสุดกิจกรรม 6. สรุปวิเคราะห์รายงานผล 7. นำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครู วิเคราะห์ วิพากษ์ให้ข้อเสนอแนะ				

กิจกรรม/วิธีดำเนินงาน	ลักษณะรายจ่ายงบประมาณ			ผู้รับผิดชอบ
	ค่าตอบแทน	ค่าใช้สอย	ค่าวัสดุ	
กิจกรรมที่ 2 กิจกรรมสำนึกรักบ้านเกิด ขั้นตอนการดำเนินการ 1. ประชุมคณะครูปรึกษาหารือ 2. แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ 3. เสนอกรรมการสถานศึกษาเห็นชอบและให้ ข้อเสนอแนะ 4. ดำเนินการตามกิจกรรม - กิจกรรม 5 ส - ปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของตน - แสดงความรับผิดชอบต่อส่วนรวม 5. ประเมินผลเมื่อสิ้นสุดกิจกรรม				
กิจกรรมที่ 3 กิจกรรมสนุกกับวัฒนธรรม ขั้นตอนการดำเนินการ 1. ประชุมคณะครูปรึกษาหารือ 2. แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ 3. เสนอกรรมการสถานศึกษาเห็นชอบและให้ ข้อเสนอแนะ 4. ดำเนินการตามกิจกรรม - มารยาทไทย - กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี วัฒนธรรม ท้องถิ่น 5. ประเมินผลเมื่อสิ้นสุดกิจกรรม 6. สรุปวิเคราะห์รายงานผล 7. นำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะครู วิเคราะห์ วิพากษ์ให้ข้อเสนอแนะ				
กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมขยับกายสบายชีวิ ขั้นตอนการดำเนินการ 1. ประชุมคณะครูปรึกษาหารือ 2. แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ 3. เสนอกรรมการสถานศึกษาเห็นชอบและให้ ข้อเสนอแนะ 4. ดำเนินการตามกิจกรรม - ออกกำลังกาย - กีฬาประเพณี				

กิจกรรม/วิธีดำเนินงาน	ลักษณะรายจ่ายงบประมาณ			ผู้รับผิดชอบ
	ค่าตอบแทน	ค่าใช้สอย	ค่าวัสดุ	
4. ดำเนินการตามกิจกรรม (ต่อ) - รณรงค์ต่อต้านยาเสพติด 5. ประเมินผลเมื่อสิ้นสุดกิจกรรม 6. สรุปวิเคราะห์รายงานผล				
รวมงบประมาณ				

7. การประเมินผล

ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย	วิธีประเมินผล	เครื่องมือที่ใช้
1. ร้อยละของผู้เรียนมี คุณลักษณะ และ ค่านิยมที่ดีตามที่ สถานศึกษากำหนด	ร้อยละ	ผลสัมฤทธิ์กิจกรรมตาม โครงการ (การรายงานผล การดำเนินโครงการ)	1. แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ 2. แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์
2. ร้อยละของผู้เรียนมี ความภูมิใจในท้องถิ่น และความเป็นไทย	ร้อยละ	ผลสัมฤทธิ์กิจกรรมตาม โครงการ (การรายงานผล การดำเนินโครงการ)	1. แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ 2. แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์
3. ร้อยละของผู้เรียน ยอมรับที่จะอยู่ร่วมกัน บนความแตกต่างและ หลากหลาย	ร้อยละ	ผลสัมฤทธิ์กิจกรรมตาม โครงการ (การรายงานผล การดำเนินโครงการ)	1. แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ 2. แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์
4. ร้อยละของผู้เรียนมี สุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคม	ร้อยละ	ผลสัมฤทธิ์กิจกรรมตาม โครงการ (การรายงานผล การดำเนินโครงการ)	1. แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ 2. แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์

8. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 8.1 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 8.2 ผู้เรียนมีความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย
- 8.3 ผู้เรียนยอมรับความคิดและวัฒนธรรมที่แตกต่าง
- 8.4 ผู้เรียนมีสุขภาพกาย สุขภาพใจที่สมบูรณ์

ลงชื่อ..... ผู้เสนอโครงการ
(.....)

ลงชื่อ..... ผู้เห็นชอบโครงการ
(.....)

ลงชื่อ..... ผู้อนุมัติโครงการ
(.....)

ผู้อำนวยการโรงเรียน.....

แบบประเมินงาน/โครงการ/กิจกรรม

โรงเรียน..... สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา..... เขต.....

ชื่องาน/โครงการ โครงการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์

กิจกรรม กิจกรรมคนดีด้านทุจริต

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุด โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

ระดับคุณภาพ 1 หมายถึง การดำเนินงานปฏิบัติได้ต่ำกว่า ร้อยละ 59

ระดับคุณภาพ 2 หมายถึง การดำเนินงานปฏิบัติได้ ร้อยละ 60-69

ระดับคุณภาพ 3 หมายถึง การดำเนินงานปฏิบัติได้ ร้อยละ 70-79

ระดับคุณภาพ 4 หมายถึง การดำเนินงานปฏิบัติได้ ร้อยละ 80 ขึ้นไป

ที่	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
		4	3	2	1
1	วัตถุประสงค์ของโครงการ/กิจกรรมมีความชัดเจน ครอบคลุมภารกิจที่กำหนด				
2	วัตถุประสงค์ของโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การปฏิบัติได้				
3	เป้าหมายโครงการ/กิจกรรมก่อให้เกิดประโยชน์กับนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียน				
4	มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน				
5	การดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรมมีความเหมาะสมและเพียงพอในงบประมาณ ที่ได้รับ และวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน				
6	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน/โครงการ/กิจกรรม ดำเนินไปตามระยะเวลาที่กำหนด และได้รับความร่วมมือจากผู้ร่วมงาน				
7	มีการกำหนดผู้รับผิดชอบการปฏิบัติงานตามโครงการ/กิจกรรมและมีกระบวนการในการทำงานเหมาะสม				
8	ผลที่ได้รับจากการดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรมเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด				
9	ผลการดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรมสนองนโยบายของโรงเรียน สพป. และ สพฐ.				
10	มีการสรุปโครงการ/กิจกรรม ได้นำผลการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น				
รวม					
คะแนนเฉลี่ย					

การแปลผลการประเมิน

ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 ผลการดำเนินงานต้องปรับปรุง

ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 ผลการดำเนินงานพอใช้

ระดับคะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 ผลการดำเนินงานเป็นที่น่าพอใจในระดับดี

ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.51-4.00 ผลการดำเนินงานเป็นที่น่าพอใจในระดับดีมาก

แบบประเมินงาน/โครงการ/กิจกรรม

โรงเรียน..... สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา..... เขต.....

ชื่องาน/โครงการ โครงการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์

กิจกรรม กิจกรรมสำนึกรักบ้านเกิด

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุด โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

ระดับคุณภาพ 1 หมายถึง การดำเนินงานปฏิบัติได้ต่ำกว่า ร้อยละ 59

ระดับคุณภาพ 2 หมายถึง การดำเนินงานปฏิบัติได้ ร้อยละ 60-69

ระดับคุณภาพ 3 หมายถึง การดำเนินงานปฏิบัติได้ ร้อยละ 70-79

ระดับคุณภาพ 4 หมายถึง การดำเนินงานปฏิบัติได้ ร้อยละ 80 ขึ้นไป

ที่	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
		4	3	2	1
1	วัตถุประสงค์ของโครงการ/กิจกรรมมีความชัดเจน ครอบคลุมภารกิจที่กำหนด				
2	วัตถุประสงค์ของโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การปฏิบัติได้				
3	เป้าหมายโครงการ/กิจกรรมก่อให้เกิดประโยชน์กับนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียน				
4	มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน				
5	การดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรมมีความเหมาะสมและเพียงพอในงบประมาณ ที่ได้รับ และวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน				
6	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน/โครงการ/กิจกรรม ดำเนินไปตามระยะเวลาที่กำหนด และได้รับความร่วมมือจากผู้ร่วมงาน				
7	มีการกำหนดผู้รับผิดชอบการปฏิบัติงานตามโครงการ/กิจกรรมและมีกระบวนการในการทำงานเหมาะสม				
8	ผลที่ได้รับจากการดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรมเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด				
9	ผลการดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรมสนองนโยบายของโรงเรียน สพป. และ สพฐ.				
10	มีการสรุปโครงการ/กิจกรรม ได้นำผลการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น				
รวม					
คะแนนเฉลี่ย					

การแปลผลการประเมิน

ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 ผลการดำเนินงานต้องปรับปรุง

ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 ผลการดำเนินงานพอใช้

ระดับคะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 ผลการดำเนินงานเป็นที่น่าพอใจในระดับดี

ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.51-4.00 ผลการดำเนินงานเป็นที่น่าพอใจในระดับดีมาก

แบบประเมินงาน/โครงการ/กิจกรรม

โรงเรียน..... สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา..... เขต.....

ชื่องาน/โครงการ โครงการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์

กิจกรรม กิจกรรมสนุกกับวัฒนธรรม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุด โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

ระดับคุณภาพ 1 หมายถึง การดำเนินงานปฏิบัติได้ต่ำกว่า ร้อยละ 59

ระดับคุณภาพ 2 หมายถึง การดำเนินงานปฏิบัติได้ ร้อยละ 60-69

ระดับคุณภาพ 3 หมายถึง การดำเนินงานปฏิบัติได้ ร้อยละ 70-79

ระดับคุณภาพ 4 หมายถึง การดำเนินงานปฏิบัติได้ ร้อยละ 80 ขึ้นไป

ที่	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
		4	3	2	1
1	วัตถุประสงค์ของโครงการ/กิจกรรมมีความชัดเจน ครอบคลุมภารกิจที่กำหนด				
2	วัตถุประสงค์ของโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การปฏิบัติได้				
3	เป้าหมายโครงการ/กิจกรรมก่อให้เกิดประโยชน์กับนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียน				
4	มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน				
5	การดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรมมีความเหมาะสมและเพียงพอในงบประมาณ ที่ได้รับ และวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน				
6	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน/โครงการ/กิจกรรม ดำเนินไปตามระยะเวลาที่กำหนด และได้รับความร่วมมือจากผู้ร่วมงาน				
7	มีการกำหนดผู้รับผิดชอบการปฏิบัติงานตามโครงการ/กิจกรรมและมีกระบวนการในการทำงานเหมาะสม				
8	ผลที่ได้รับจากการดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรมเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด				
9	ผลการดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรมสนองนโยบายของโรงเรียน สพป. และ สพฐ.				
10	มีการสรุปโครงการ/กิจกรรม ได้นำผลการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น				
รวม					
คะแนนเฉลี่ย					

การแปลผลการประเมิน

ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 ผลการดำเนินงานต้องปรับปรุง

ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 ผลการดำเนินงานพอใช้

ระดับคะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 ผลการดำเนินงานเป็นที่น่าพอใจในระดับดี

ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.51-4.00 ผลการดำเนินงานเป็นที่น่าพอใจในระดับดีมาก

แบบประเมินงาน/โครงการ/กิจกรรม

โรงเรียน..... สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา..... เขต.....

ชื่องาน/โครงการ โครงการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์

กิจกรรม กิจกรรมชัชวาลย์สหายชีวิต

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุด โดยมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้

ระดับคุณภาพ 1 หมายถึง การดำเนินงานปฏิบัติได้ต่ำกว่า ร้อยละ 59

ระดับคุณภาพ 2 หมายถึง การดำเนินงานปฏิบัติได้ ร้อยละ 60-69

ระดับคุณภาพ 3 หมายถึง การดำเนินงานปฏิบัติได้ ร้อยละ 70-79

ระดับคุณภาพ 4 หมายถึง การดำเนินงานปฏิบัติได้ ร้อยละ 80 ขึ้นไป

ที่	รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
		4	3	2	1
1	วัตถุประสงค์ของโครงการ/กิจกรรมมีความชัดเจน ครอบคลุมภารกิจที่กำหนด				
2	วัตถุประสงค์ของโครงการ/กิจกรรมนำไปสู่การปฏิบัติได้				
3	เป้าหมายโครงการ/กิจกรรมก่อให้เกิดประโยชน์กับนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียน				
4	มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน				
5	การดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรมมีความเหมาะสมและเพียงพอในงบประมาณ ที่ได้รับ และวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน				
6	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน/โครงการ/กิจกรรม ดำเนินไปตามระยะเวลาที่กำหนด และได้รับความร่วมมือจากผู้ร่วมงาน				
7	มีการกำหนดผู้รับผิดชอบการปฏิบัติงานตามโครงการ/กิจกรรมและมีกระบวนการในการทำงานเหมาะสม				
8	ผลที่ได้รับจากการดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรมเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด				
9	ผลการดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรมสนองนโยบายของโรงเรียน สพป. และ สพฐ.				
10	มีการสรุปโครงการ/กิจกรรม ได้นำผลการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น				
รวม					
คะแนนเฉลี่ย					

การแปลผลการประเมิน

ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 ผลการดำเนินงานต้องปรับปรุง

ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 ผลการดำเนินงานพอใช้

ระดับคะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 ผลการดำเนินงานเป็นที่น่าพอใจในระดับดี

ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.51-4.00 ผลการดำเนินงานเป็นที่น่าพอใจในระดับดีมาก

แบบประเมินงาน/โครงการ/กิจกรรม

โรงเรียน..... สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา..... เขต.....

ชื่องาน/โครงการ โครงการส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ที่	รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย
1	กิจกรรมคนดีด้านทุจริต	
2	กิจกรรมสำนึกรักบ้านเกิด	
3	กิจกรรมสนุกกับวัฒนธรรม	
4	กิจกรรมขยับกายสบายชีวี	
รวม		
คะแนนเฉลี่ยรวม		
ผลการประเมินอยู่ในระดับ		

การแปลผลการประเมิน

ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50

ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50

ระดับคะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50

ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.51-4.00

ผลการดำเนินงานต้องปรับปรุง

ผลการดำเนินงานพอใช้

ผลการดำเนินงานเป็นที่น่าพอใจในระดับดี

ผลการดำเนินงานเป็นที่น่าพอใจในระดับดีมาก

ลงชื่อ..... ผู้ประเมิน

(.....)

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

ภาคผนวก ง

ตัวอย่างการพัฒนาโดยสอดแทรกในกิจวัตรประจำวัน

ตัวอย่างแบบบันทึกกิจกรรมการปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยสอดแทรกในกิจวัตรประจำวัน

สมุด บันทึกกิจกรรม

ของ

ชื่อ.....

เลขที่.....ชั้น.....

โรงเรียน.....อำเภอ.....

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา.....เขต.....

คำชี้แจงในการใช้สมุดบันทึกกิจกรรม

1. สมุดบันทึกกิจกรรมในแต่ละวัน โดยแบ่งหัวข้อที่จดบันทึกคุณลักษณะของผู้เรียน 4 ด้าน ได้แก่

1.1 มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง ประกอบด้วย การรับรู้และเกิดความเข้าใจต่อชาติบ้านเมือง การยึดถือตั้งมั่นในศาสนาของตน มีความมั่นคงและเทิดทูนในสถาบันพระมหากษัตริย์ รวมทั้งมีความเอื้ออาทรต่อครอบครัว ชุมชนท้องถิ่น และสังคมของตน

1.2 มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม ประกอบด้วย รู้จักแยกแยะสิ่งที่ผิด-ชอบ/ ชั่ว-ดี ปฏิบัติแต่สิ่งที่ถูกต้อง ดีงาม ปฏิเสธละเว้นสิ่งที่ผิด สิ่งที่ชั่ว และช่วยกันสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง

1.3 มีงานทำ มีอาชีพ ประกอบด้วย การเลี้ยงดูบุตรหลานภายในครอบครัวหรือการฝึกฝนอบรมในสถานศึกษา โดยจะต้องมุ่งให้เด็กและเยาวชนรู้จักทำงาน สู้งาน ปฏิบัติงานจนสำเร็จ รวมทั้งการฝึกฝนอบรมทั้งในหลักสูตรและนอกหลักสูตรจะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนสามารถทำงานเป็น มีงานอาชีพทำในที่สุด และต้องสนับสนุนให้ผู้สำเร็จหลักสูตรได้มีอาชีพ มีงานทำจนสามารถเลี้ยงตัวเองและครอบครัว

1.4 เป็นพลเมืองดี ประกอบด้วย การเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ นับเป็นหน้าที่ของทุกคน โดยเฉพาะสถาบันครอบครัว สถานศึกษา และสถานประกอบการจะต้องส่งเสริมให้ทุกคนได้มีโอกาสทำหน้าที่เป็นพลเมืองที่ดี ซึ่งการเป็นพลเมืองดี คือ “เห็นอะไรที่จะทำประโยชน์เพื่อบ้านเมืองได้ก็ต้องทำ” เช่น งานอาสาสมัคร งานบำเพ็ญประโยชน์ งานสาธารณกุศลโดยต้องทำด้วยความเต็มใจ มีน้ำใจ และความเอื้ออาทร

2. เมื่อนักเรียนบันทึกความดีแล้ว ให้ผู้ปกครอง ครู หรือผู้นำชุมชนลงลายมือชื่อรับรอง

- ตัวอย่าง -

บันทึกกิจกรรม			
ที่	วัน เดือน ปี	กิจกรรม	ผู้รับรอง
1.		1. การเล่นน้ำสงกรานต์อย่างถูกต้องตาม ขนบธรรมเนียมประเพณี 2. สวดมนต์ไหว้พระหรือทำบุญตักบาตร 3. ทำงานพิเศษที่เหมาะสมกับวัย เพื่อช่วยแบ่งเบา ภาระครอบครัว 4. แต่งกายถูกระเบียบที่ทางโรงเรียนกำหนด	
		1. 2. 3. 4.	
		1. 2. 3. 4.	
		1. 2. 3. 4. 5.	

บันทึกกิจกรรม

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

1. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

กิจกรรม : การเล่นเกมสันทนาการอย่างถูกต้องตามขนบธรรมเนียมประเพณี

2. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม

กิจกรรม : สวดมนต์ไหว้พระหรือทำบุญตักบาตร

3. มีงานทำ มีอาชีพ

กิจกรรม : ทำงานพิเศษที่เหมาะสมกับวัย เพื่อช่วยแบ่งเบาภาระครอบครัว

4. เป็นพลเมืองดี

กิจกรรม : แต่งกายถูกระเบียบที่ทางโรงเรียนกำหนด

ลงชื่อ.....

นักเรียนผู้บันทึก

ความเห็นของผู้ปกครอง

ลงชื่อ.....

ผู้ปกครอง

ความเห็นของครูที่ปรึกษา

ลงชื่อ.....

ครูที่ปรึกษา

ประเมินระดับคะแนน

คะแนนระดับ 5 หมายถึง มีการปฏิบัติครบ 4 กิจกรรม

คะแนนระดับ 4 หมายถึง มีการปฏิบัติ 3 กิจกรรม

คะแนนระดับ 3 หมายถึง มีการปฏิบัติ 2 กิจกรรม

คะแนนระดับ 2 หมายถึง มีการปฏิบัติ 1 กิจกรรม

คะแนนระดับ 1 หมายถึง มีการปฏิบัติแต่ไม่ตรงประเด็น

ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล
แบบประเมินคุณลักษณะผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ 10
ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในพื้นที่รับผิดชอบสำนักงานศึกษาธิการภาค 13

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างท้ายตารางข้อความที่กำหนดให้ตรงกับเกณฑ์ให้มากที่สุด โดยมีเกณฑ์การแบ่งน้ำหนักคะแนนออกเป็น ดังนี้

- ระดับ 4 หมายถึง ผู้เรียนมีคุณลักษณะอยู่ในเกณฑ์ดีเยี่ยม
- ระดับ 3 หมายถึง ผู้เรียนมีคุณลักษณะอยู่ในเกณฑ์ดี
- ระดับ 2 หมายถึง ผู้เรียนมีคุณลักษณะอยู่ในเกณฑ์พอใช้
- ระดับ 1 หมายถึง ผู้เรียนมีคุณลักษณะอยู่ในเกณฑ์ปรับปรุง

ที่	รายการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน			
		ดีเยี่ยม (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
การมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง					
1	นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจ มีทัศนคติที่ดีต่อชาติบ้านเมือง				
2	นักเรียนมีวินัย ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ และข้อตกลงต่าง ๆ ของโรงเรียน				
3	นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความรัก ความสามัคคี มีความเอื้ออาทรต่อตนเอง เพื่อน ครอบครัว และชุมชน				
4	นักเรียนมีทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่นภายใต้พื้นฐานของสังคมประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข				
5	นักเรียนปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ของนักเรียน ให้ความร่วมมือร่วมใจในการทำงานกับสมาชิกในห้องเรียน โรงเรียน ชุมชนได้				
6	นักเรียนยืนตรงเมื่อได้ยินเพลงชาติ หรือร้องเพลงชาติได้ และบอกความหมายของเพลงชาติไทยได้				
การมีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง มีคุณธรรม					
1	นักเรียนรู้จักแยกแยะสิ่งที่ผิดและสิ่งที่ชอบ สิ่งที่ดีและสิ่งที่ไม่ดี				
2	นักเรียนปฏิบัติแต่สิ่งที่ชอบ สิ่งที่ดีงามต่อตนเองและสังคม				
3	นักเรียนปฏิเสธไม่กระทำการสิ่งที่ไม่ดีสิ่งที่ชั่วทั้งปวง				
4	นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง				

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายไพศาล วุฒิฉันทน์

ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ รักษาการในตำแหน่ง
ศึกษาธิการภาค 13

คณะทำงาน

1. ว่าที่ ร.ท.สุรสิทธิ์ กองเมืองปัก นักวิชาการศึกษานานาชาติพิเศษ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการภาค 13
2. นายวิชัย ชัยโกศล ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการภาค 13
3. นายอุทัย คำสีหา รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 1
4. ดร.วินัย ทองภูบาล อาจารย์โปรแกรมวิชาบริหารการบริการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
5. นางสาวอนงค์ อมรรัตนเศรษฐ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนกันเกราพิทยาคม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1
6. นางสุปรียา ครูศรี ผู้อำนวยการโรงเรียนบึงสาส์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1
7. ว่าที่ร้อยตรีธนวัศ ไชยสงค์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโนนมนต์เทศ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1
8. นางสาวลลิตตา เอ็มบุญลือ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านดอนม่วง
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1
9. นางสาววาชีนี บุญญาพวงค์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านละลม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2
10. นางจิตรลดา ชิวดอน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบุหว่าสามัคคี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3
11. นางกฤษณา เกลียววงศ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสิริมงคล
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4
12. นางสิริพัชร ติรารัมย์ ผู้อำนวยการโรงเรียนปราสาท
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3

13. นางสาวอรัญ บุษย์	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดสิริมงคล
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4
14. นางสาวเจนจิรา เพชรธารวัฒน์	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนปราสาท
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3
15. นางสาววันดี สอาดนัก	นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ สำนักงานศึกษาธิการภาค 13
16. นางสาวสุมาลี แก่นกลาง	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ สำนักงานศึกษาธิการภาค 13
17. นางสาวศิริภัส อิศุทธากร	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สำนักงานศึกษาธิการภาค 13
18. นางสาวพ้องอำไพ หมั่นคง	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สำนักงานศึกษาธิการภาค 13
19. นายปิยวัฒน์ ตันถา	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สำนักงานศึกษาธิการภาค 13
20. นางสาวสิริอร ศิริญาณ	นักวิชาการศึกษาชำนาญการ สำนักงานศึกษาธิการภาค 13
21. นางจรีรัตน์ จันทร์ประกอบ	นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการ สำนักงานศึกษาธิการภาค 13
22. นางสาววรรณา เอ็บสูงเนิน	นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการ สำนักงานศึกษาธิการภาค 13
23. น.ส.นันทน์ภัส เกื่อนกลางดอน	นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ สำนักงานศึกษาธิการภาค 13
24. นางสาวสุพรรณวดี แท่นทอง	ครูผู้ช่วย โรงเรียนบ้านบุหว่าสามัคคี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3
25. นายสรศักดิ์ เอ็นโต	พนักงานจัดกิจกรรมการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการภาค 13

กลุ่มพัฒนาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการภาค 13
54 ถนนสีปศิริ อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา 30000
โทร. 0 4424 2447 โทรสาร 0 4424 4464